

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	algtekst
Jõustumise kp:	01.01.2010
Avaldamismärge:	RT I 2009, 62, 405

Politsei ja piirivalve seaduse rakendamise seadus

Vastu võetud 26.11.2009

Välja kuulutatud
Vabariigi Presidendi 11. detsembri 2009. a otsusega nr 573

1. peatükk SEADUSTE MUUTMINE

§ 1. Abipolitseiniku seaduses(RT I 1994, 34, 533; 2002, 99, 578) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 3 lõikes 3, § 6 lõikes 5, § 7 lõigetes 1 ja 3 ning §-s 9 asendatakse sõna «politseipeadirektor» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor» vastavas käändes;

2)paragrahvi 5 punkt 13 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt

« 13) kanda ja kasutada tulirelva ja erivahendeid politsei ja piirivalve seaduses sätestatud alustel ja korras;»;

3)paragrahvi 11 lõigetes 1 ja 2 asendatakse sõna «Politseiamet» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet».

§ 2. Alkoholiseaduses(RT I 2002, 3, 7; 2008, 49, 272) tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 7 lõikes 6, § 51 lõigetes 1 ja 2 ning § 73 lõike 2 punktis 4 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus» vastavas käändes;

2) paragrahvi 49 lõike 1 punkt 2 tunnistatakse kehtetuks;

3) paragrahvi 73 lõike 2 punktid 2, 3 ja 3¹tunnistatakse kehtetuks.

§ 3. Arhiiviseaduse(RT I 1998, 36/37, 552; 2007, 24, 127) § 50¹lõikes 4 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 4. Arvutikuritegevusvastase konventsiooni ratifitseerimise seaduse(RT II 2003, 9, 32) § 2 lõikes 3 asendatakse sõna «Keskkriminaalpolitsei» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveameti».

§ 5. Austria Vabariigi, Belgia Kuningriigi, Hispaania Kuningriigi, Luksemburgi Suurhertsogiriigi, Madalmaade Kuningriigi, Prantsuse Vabariigi ja Saksamaa Liitvabariigi vahelise eelkõige terrorismi-, piiriülese kuritegevuse ja ebaseadusliku rände vastases võitluses piiriülese koostöö tõhustamise lepinguga ühinemise seaduse(RT II 2008, 16, 43) § 2 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Teha konventsiooni artikli 42 lõike 1 alusel deklaratsioon, mille kohaselt:

- 1) artikli 6 lõikes 1 ja artikli 11 lõikes 1 nimetatud riiklik kontaktpunkt on Eesti Kohtuekspertiisi Instituut;
- 2) artikli 12 lõikes 2 nimetatud riiklik kontaktpunkt on Maanteeamet;
- 3) artiklis 15 nimetatud riiklik kontaktpunkt on Politsei- ja Piirivalveamet;
- 4) artikli 16 lõikes 3 nimetatud riiklik kontaktpunkt on Kaitsepolitseiamet;
- 5) artiklis 19 nimetatud riiklik kontakt- ja koordineerimispunkt on Siseministeeriumi teabe- ja analüüsiosakond;
- 6) artiklis 22 ja artikli 23 lõikes 3 nimetatud riiklik kontakt- ja koordineerimispunkt on Politsei- ja Piirivalveamet;
- 7) artiklites 24 ja 25 on pädevateks asutusteks politseiasutus, Kaitsepolitseiamet ning Maksu- ja Tolliamet ning pädevateks ametnikeks nende asutuste ametnikud;
- 8) artikli 26 punktis 1 on pädevaks asutuseks Siseministeerium ning pädevateks ametnikeks Siseministeeriumi teabe- ja analüüsiosakonna ametnikud;
- 9) artikli 26 punktis 2 on pädevaks asutuseks politseiasutus ja pädevaks ametnikuks politseiasutuse ametnik;
- 10) artikli 26 punktis 3 ja artiklis 27 on pädevaks asutuseks Politsei- ja Piirivalveamet ning pädevateks ametnikeks selle ametnikud.»

§ 6. Autoriõiguse seaduse(RT 1992, 49, 615; RT I 2008, 59, 330) § 81⁶lõigetes 2 ja 5 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 7. Autoveoseaduses(RT I 2000, 54, 346; 2008, 47, 262) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 31 lõike 1 punkt 3 tunnistatakse kehtetuks;

2)paragrahvi 31⁸lõike 2 punktis 1 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus»;

3)paragrahvi 31⁸lõike 2 punktid 2 ja 3 tunnistatakse kehtetuks.

§ 8. Avaliku koosoleku seaduses(RT I 1997, 30, 472; 2009, 39, 262) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 8 lõikes 7 asendatakse sõnad «politseipeadirektor või politseiprefekt» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor või prefekt»;

2)paragrahvi 9 tekstis asendatakse sõna «politseiprefektile» sõnaga «prefektile»;

3)paragrahvi 14²lõikes 3 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 9. Avaliku teabe seaduse(RT I 2000, 92, 597; 2009, 39, 262) § 35 lõiget 1 täiendatakse punktiga 5¹järgmises sõnastuses:

« 5¹) teabe politsei tegevuse meetodite ja taktika kohta, kui selle avalikuks tulek võib raskendada süütegude avastamist või soodustada nende toimepanemist.»

§ 10. Avaliku teenistuse seaduse(RT I 1995, 16, 228; 2009, 52, 355) § 12 lõike 3 punkt 5 tunnistatakse kehtetuks.

§ 11. Eesti lipu seaduse(RT I 2005, 20, 126; 2009, 33, 214) § 18 lõikes 1 asendatakse sõna «piirivalve» sõnaga «politsei».

§ 12. Eesti Vabariigi lastekaitse seaduse(RT 1992, 28, 370; RT I 2009, 11, 67) § 48 lõikes 3 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 13. Eesti Vabariigi rahaseaduse(RT 1992, 21, 299; RT I 2002, 63, 387) § 7¹lõike 4 punktis 2 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 14. Elektriturseaduse(RT I 2003, 25, 153; 2009, 39, 262) § 106 lõikes 3 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 15. Elektroonilise side seaduses(RT I 2004, 87, 593; 2009, 49, 331) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 26 lõikes 2 asendatakse sõna «Piirivalveametit» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveametit»;

2)paragrahvi 188 lõikes 5 asendatakse sõnad «politseiprefektuur, Keskkriminaalpolitsei või Kaitsepolitsei» sõnadega «politseiasutus või Kaitsepolitsei».

§ 16. Erakonnaseaduses(RT I 1994, 40, 654; 2009, 54, 363) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 5 lõike 3 punkt 7 tunnistatakse kehtetuks;

2)paragrahvi 12¹⁶lõikes 2 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 17. Euroopa Liidu kodaniku seaduses(RT I 2006, 26, 191) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 8 lõikes 3 ja § 11 lõikes 3 asendatakse sõnad «Kodakondsus- ja Migratsiooniamet, piirivalveasutus, politseiasutus» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet»;

2)paragrahvi 9 lõikes 1, § 12 lõikes 1, § 15 lõikes 2, § 16 lõigetes 2 ja 3, § 17 lõikes 1, § 18 lõikes 2, § 20 lõigetes 1 ja 2, § 22 lõikes 1, §-s 23, § 24 lõigetes 1–4, § 25 lõikes 1, § 26 lõigetes 1 ja 2, § 27 lõikes 1, § 28 lõigetes 1 ja 2, § 29 lõigetes 1 ja 3, § 30 lõikes 1, § 31 lõigetes 1–3, § 32 lõikes 1, § 33 lõikes 2, § 34 lõigetes 3 ja 4, § 35 lõikes 2, § 41 lõigetes 1–3, § 42 lõikes 2, § 43 lõigetes 2 ja 3, § 44 lõikes 1, § 46 lõigetes 1–3, § 47 lõikes 2, § 48 lõigetes 2 ja 3, § 49 lõikes 2, § 53 lõigetes 1–3 ja § 54 lõikes 3 asendatakse sõnad «Kodakondsus- ja Migratsiooniamet» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet» vastavas käändes;

3)paragrahvi 54 lõikes 2 asendatakse sõnad «Kodakondsus- ja migratsiooniametnik» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet»;

4)paragrahvi 54 lõikes 4 asendatakse sõnad «Kodakondsus- ja Migratsiooniameti, Kaitsepolitsei ameti, piirivalveasutuse või siseministri määratud politseiasutuse» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveameti või Kaitsepolitsei ameti»;

5)seadust täiendatakse peatükiga 6¹järgmises sõnastuses:

«6¹. peatükk
RIIKLIK JÄRELEVALVE

§ 54¹. Riikliku järelevalve teostamine

(1) Politsei- ja Piirivalveamet võib põhjendatud kahtluse korral kontrollida, kas Euroopa Liidu kodanik ja tema perekonnaliige viibivad või elavad Eestis vastavalt selles seaduses sätestatud nõuetele, täidavad selles seaduses sätestatud kohustusi ja tingimusi ega ole kuritarvitanud selles seaduses ettenähtud õigusi või kasutanud pettust.

(2) Euroopa Liidu kodanik ja perekonnaliige peavad Eestis viibimise ja elamisega seotud asjaolude üle järelevalve teostamisel tegema koostööd, alluma tema suhtes kohaldatavatele järelevalvemeetmetele ning esitama Politsei- ja Piirivalveameti ja Kaitsepolitsei ameti nõudmisel oma valduses olevad dokumendid ja muud tõendid, mis võivad omada tähtsust Euroopa Liidu kodaniku või perekonnaliikme Eestis viibimise ja elamisega seotud asjaolude selgitamisel, ning andma suuliselt ja kirjalikult selgitusi.

§ 54². Järelevalvemeetmete kohaldamine

(1) Euroopa Liidu kodaniku ja perekonnaliikme Eestis viibimise ja elamise asjaolude üle järelevalve teostamisel võivad Politsei- ja Piirivalveamet ning Kaitsepolitsei amet kohaldada politsei ja piirivalve seaduse §-des 7¹², 7¹⁶–7¹⁹ ja 7³²–7⁴⁰ sätestatud meetmeid, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

(2) Politsei ja piirivalve seaduse §-des 7³⁷ ja 7³⁸ sätestatud meetmeid võib kohaldada üksnes juhul, kui on põhjendatult alust arvata, et ilma nimetatud meetmeid kohaldamata ei ole Euroopa Liidu kodaniku või tema perekonnaliikme eeldatava ebaseadusliku Eestis viibimise tõkestamine tulemuslik ja muud meetmed on ammendunud.

(3) Politsei ja piirivalve seaduse §-s 7³² sätestatud meetet võib kohaldada üksnes politseiametnik.»;

6)paragrahvi 58 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«(2) Käesoleva seaduse §-des 55–57 sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on politseiasutus.»;

7)paragrahvi 58 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks.

§ 18. Euroopa Liidu lepingu artikli K.3 alusel koostatud infotehnoloogia tollialase kasutamise konventsiooni ja selle protokollidega ühinemise seaduse(RT II 2005, 5, 14) § 3 punktis 2 asendatakse sõnad «Kaitsepolitsei amet, Keskkriminaalpolitsei ja Piirivalveamet» sõnadega «Kaitsepolitsei amet ning Politsei- ja Piirivalveamet».

§ 19. Euroopa Liidu lepingu artiklil K.3 põhineva Euroopa Politsei ameti konventsiooniga (Europoli konventsioon) ning selle protokollidega ühinemise seaduse(RT II 2005, 6, 15) §-s 2 asendatakse sõna «Keskkriminaalpolitsei» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet».

§ 20. Euroopa Liidu liikmesriigist ebaseaduslikult väljaviidud kultuuriväärtuste tagastamise seaduses(RT I 2003, 51, 351; 2005, 39, 308) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 6 lõikest 1 jäetakse välja sõna «, Piirivalveamet»;

2)paragrahvi 6 lõikest 2 jäetakse välja sõna «, Piirivalveameti».

§ 21. Euroopa Liidu liikmesriikide vahelise kriminaalasjades vastastikuse õigusabi konventsiooniga ühinemise seaduses(RT II 2004, 16, 69) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 2 punktis 2 asendatakse sõnad «Politsei amet, politseiprefektuurid, Kaitsepolitsei amet, Keskkriminaalpolitsei, Maksu- ja Tolliamet ja Piirivalveamet» sõnadega «politseiasutus, Kaitsepolitsei amet ning Maksu- ja Tolliamet»;

2)paragrahvi 2 punktis 3 asendatakse sõna «Keskkriminaalpolitsei» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet».

§ 22. Euroopa Liidu liikmesriikide vahelise väljaandmise lihtsustatud korra konventsiooniga ühinemise seaduse(RT II 2004, 38, 138) § 2 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Eesti Vabariik deklareerib, et artiklite 4–7 tähenduses on pädevad asutused Kaitsepolitsei amet ja politseiasutus.»

§ 23. Euroopa Parlamendi valimise seaduse(RT I 2003, 4, 22; 2009, 29, 175) § 71¹lõikes 5 ja § 71²lõikes 3 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 24. Halduskoostöö seaduse(RT I 2003, 20, 117; 2009, 30, 179) § 13 lõiget 1¹täiendatakse punktiga 17 järgmises sõnastuses:

« 17) riigipiiri seaduse § 8¹lõikes 4 nimetatud haldusleping.»

§ 25. Hasartmänguseaduse(RT I 2008, 47, 261) § 30 lõikes 2, § 31 lõikes 2, § 68 lõikes 2 ning § 101 lõigetes 2 ja 5 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus» vastavas käändes.

§ 26. Hädaolukorra seaduses(RT I 2009, 39, 262) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 31 lõike 1 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 5) riigipiiri ületamise ajutine piiramine või peatamine riigipiiri seaduse §-s 17 nimetatud juhul.»;

2)paragrahvi 33 lõikes 4 asendatakse sõnad «politseiseaduse 5. peatükis» sõnadega «politsei ja piirivalve seaduse 4. peatükis»;

3)paragrahvi 56 lõikes 2 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 27. Isikut tõendavate dokumentide seaduses(RT I 1999, 25, 365; 2009, 27, 166) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 11¹lõikes 2, § 11²lõigetes 4 ja 5, § 11⁴lõigetes 4 ja 6, § 11⁵lõigetes 1, 3 ja 4, § 12¹lõikes 1, § 13 lõikes 2 ning § 15 lõikes 4 asendatakse sõnad «Kodakondsus- ja Migratsiooniamet» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet» vastavas käändes;

2)paragrahvi 11⁵lõigetes 1, 4 ja 5 asendatakse sõnad «Kodakondsus- ja Migratsiooniameti ametnik» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet»;

3)paragrahvi 17 lõikes 1 asendatakse sõnad «Kodakondsus- ja Migratsiooniamet, piirivalveasutus ja politseiasutus» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet ning Kaitsepolitsei amet»;

4)paragrahvi 36 lõikes 2 ja § 36²lõikes 2 asendatakse sõna «piirivalveasutusele» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveametile»;

5)paragrahvi 36³lõikes 3 asendatakse sõnad «Kodakondsus- ja Migratsiooniamet» sõnaga «politseiasutus».

§ 28. Julgeolekuasutuste seaduses(RT I 2001, 7, 17; 2008, 35, 213) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvis 13 asendatakse sõnad «politseiteenistuse seaduses» sõnadega «politsei ja piirivalve seaduses»;

2)paragrahvi 21 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Kaitsepolitsei ameti politseiametnikul on oma ülesannete täitmisel õigus kohaldada politsei ja piirivalve seaduses sätestatud alustel ja korras järelvalve meedet ning vahetut sundi. Kaitsepolitsei ametil on oma ülesannete täitmisel seadusega politseiasutusele antud õigused ja kohustused.»

§ 29. Jälitustegevuse seaduses(RT I 1994, 16, 290; 2008, 35, 213) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 6 lõike 1 punktis 2, § 7¹lõikes 1, § 9 lõikes 1¹ning § 12 lõikes 2 asendatakse sõna «Politseiamet» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet» vastavas käändes;

2)paragrahvi 6 lõike 1 punkt 3 tunnistatakse kehtetuks;

3)paragrahvi 7¹lõike 3 esimeses lauses asendatakse sõnad «Politseiameti peadirektori, Keskkriminaalpolitsei politseidirektori» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori»;

4)paragrahvi 9 lõike 1 punkt 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 7) vajadus otsustada politseiametniku sobivus politseiteenistusse ning politseiteenistusse ja sisekaitsealise rakenduskõrgkooli politsei või piirivalve erialale õppima kandideerivate isikute sobivus vastavalt politseiteenistusse võtmiseks ja politsei või piirivalve erialal õppimiseks;»;

5)paragrahvi 12 lõikes 3¹asendatakse sõna «Keskkriminaalpolitsei» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveameti»;

6)paragrahvi 13²lõikes 4 asendatakse sõnad «Keskkriminaalpolitsei juhi» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori»;

7)paragrahvi 15 lõikes 2 asendatakse sõna «politseiseadusega» sõnadega «politsei ja piirivalve seadusega»;

8)paragrahvi 19 lõikes 4 asendatakse sõnad «kaitsepolitsei peadirektori, politseipeadirektori» sõnadega «Kaitsepolitseiameti peadirektori, Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori»;

9)paragrahvi 19 lõikest 4¹jäetakse välja sõnad «Piirivalveameti peadirektor,»;

10)paragrahvi 20 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks.

§ 30. Jäätmeseaduse(RT I 2004, 9, 52; 2009, 49, 331) § 88 punktis 1 ja § 127 lõikes 2 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus» vastavas käändes.

§ 31. Kaitseliidu seaduses(RT I 1999, 18, 300; 2009, 39, 262) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 16 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

« (4) Kaitseliit osaleb riigipiiri valvamisel Vabariigi Valitsuse kehtestatud korras.»;

2)paragrahvi 26 lõike 8 punkt 2 tunnistatakse kehtetuks.

§ 32. Kaitseväe distsiplinaarseaduses(RT I 1997, 95/96, 1575; 2008, 35, 213) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 2 punkt 1 tunnistatakse kehtetuks;

2)paragrahvi 14³lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaoludel võivad distsiplinaarkinnipidamist täideviivad kaitseväelased distsiplinaarkinnipidamist rakendava ülema loal kasutada kinnipeetava suhtes ohjeldusmeetmena kinnisidumist, käeraudu või rahustustooli.»

§ 33. Kaitseväe korralduse seaduses(RT I 2008, 35, 213; 2009, 39, 262) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 49 lõikes 2 asendatakse sõna «politseiseaduses» sõnadega «politsei ja piirivalve seaduses»;

2)paragrahvi 54 lõikes 3 asendatakse sõna «politseiprefektuuri» sõnaga «politseiasutust».

§ 34. Kaitseväeteenistuse seaduses(RT I 2000, 28, 167; 2009, 36, 234) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 14 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Kaitseväelase teenistukoht on kaitseväes ja Kaitseliidus.»;

2)paragrahvi 130 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (4) Reservväelase kutsub õppekogunemisele kaitseväe juhataja või temale alluvad ülemad.»;

3)paragrahvi 132 lõike 1 punkt 5 tunnistatakse kehtetuks;

4)paragrahvi 138 lõikes 1 asendatakse sõna «politseipeadirektor» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor»;

5)paragrahvi 210 lõikes 5 asendatakse sõna «piirivalveteenistuses» sõnaga «politseiteenistuses».

§ 35. Kalapüügiseaduses(RT I 1995, 80, 1384; 2009, 26, 160) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 23⁶lõike 2 punktis 1 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus»;

2)paragrahvi 23⁶lõike 2 punkt 2 tunnistatakse kehtetuks.

§ 36. Karistusregistri seaduses(RT I 1997, 87, 1467; 2009, 3, 14) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 1 lõikes 2 asendatakse sõna «Politseiamet» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet»;

2)paragrahvi 3¹täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

« (4) Karistusregistrist kustutatud ja karistusregistri arhiivi kantud andmetel on käesoleva seaduse § 22 lõike 1 punktis 2⁴nimetatud juhul õiguslik tähendus isiku politseiteenistusse võtmise otsustamiseks ning isiku Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori, peadirektori asetäitja, büroo juhi ja talituse juhi ametikohale, kui see ametikoht ei ole politseiametniku ametikoht, teenistusse võtmise otsustamiseks.»;

3)paragrahvi 22 lõike 1 punktis 2¹asendatakse sõnad «Kodakondsus- ja Migratsiooniametil» sõnaga «politseiasutusel»;

4)paragrahvi 22 lõiget 1 täiendatakse punktiga 2⁴järgmises sõnastuses:

« 2⁴) tööandjal käesoleva seaduse § 3¹lõikes 4 nimetatud isiku teenistusse võtmisel seadusega sätestatud nõuetele vastavuse kontrollimiseks.»

§ 37. Karistusseadustikus(RT I 2001, 61, 364; 2009, 51, 348) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 258 lõike 1 punktis 1 asendatakse sõna «piirivalveametniku» sõnaga «politseiametniku»;

2)paragrahvi 334¹lõikes 1 ja § 334²lõikes 3 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus» vastavas käändes;

3)paragrahvi 350 täiendatakse pärast sõna «tagasipöördumistunnistus» sõnadega «, tagasipöördumise luba, välisriigi reisidokument, rahvusvahelise organisatsiooni reisidokument».

§ 38. Kasuliku mudeli seaduse(RT I 1994, 25, 407; 2008, 59, 330) § 57²lõikes 2 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 39. Kaubandustegevuse seaduse(RT I 2004, 12, 78; 2009, 49, 331) § 21 punktis 3, § 33 lõike 2 punktis 3, lõike 4 punktis 2 ja lõike 5 punktis 3 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 40. Kinnisasja sundvõõrandamise seaduse(RT I 1995, 30, 380; 2009, 28, 170) § 3 lõikest 1 jäetakse välja sõna «piirivalve-,».

§ 41. Kohalike maksude seaduse(RT I 1994, 68, 1169; 2005, 57, 451) § 13 lõike 2 punktist 1 jäetakse välja sõna «piirivalve-,».

§ 42. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduses(RT I 1993, 37, 558; 2009, 30, 177) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 53³lõikest 1 jäetakse välja sõnad «politseiseaduse §-s 8 nimetatud riigi»;

2)paragrahvi 53³lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Politseiasutused osutavad valla- või linnavalitsusega sõlmitava lepingu alusel abi korrakaitseüksuse ja korrakaitseametniku väljaõppel ja täienduskoolitusel.»;

3)paragrahvi 66⁴lõike 2 punktis 2 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 43. Kohtuekspertiisiseaduses(RT I 2001, 53, 309; 2009, 35, 232) tehakse järgmised muudatused:

1)seadust täiendatakse §-ga 9¹järgmises sõnastuses:

« § 9¹. **Ekspertiisandmete ja -materjalide kogumine**

(1) Ekspertiiside ja uuringute tegemiseks ning nendega kaasnevate andmete töötlemiseks kogub ekspertiisiasutus ekspertiiside andmeid ja materjale.

(2) Isikutelt seaduse alusel võetud sõrmejälgi ja DNA-proovide andmeid töödeldakse riiklikus sõrmejälgede registris ja DNA-registris eesmärgiga hõlbustada isikute tuvastamist ja süütegude avastamist.

(3) Riikliku sõrmejälgede registri ja riikliku DNA-registri põhimäärused kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.»;

2)paragrahvi 16 lõikes 1 asendatakse sõna «Politseiametile» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveametile».

§ 44. Konsulaarseaduse(RT I 2009, 29, 175) § 27 lõikes 1, § 35 lõigetes 1 ja 2, § 47 lõikes 1 ning § 48 lõikes 1 asendatakse sõnad «Kodakondsus- ja Migratsiooniametile» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveametile».

§ 45. Korruptsioonivastases seaduses(RT I 1999, 16, 276; 2009, 5, 35) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 4 lõike 2 punkt 18 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 18) politsei- ja päästeametnik;»;

2)paragrahvi 20 lõikest 1 jäetakse välja sõnad «ja piirivalve»;

3)paragrahvi 26⁸lõikes 2 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 46. Kriminaalasjades vastastikuse abistamise Euroopa konventsiooni ja selle lisaprotokollide ratifitseerimise seaduse(RT II 1997, 7, 36; 2004, 24, 101) § 1 lõike 2 punktis 7 asendatakse sõnad «Politseiamet, politseiprefektuur, Kaitsepolitseiamet, Keskkriminaalpolitsei, Maksu- ja Tolliamet, Piirivalveamet» sõnadega «politseiasutus, Kaitsepolitseiamet, Maksu- ja Tolliamet».

§ 47. Lennunduseaduses(RT I 1999, 26, 376; 2009, 49, 331) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 35 lõikes 6¹ ja § 54³lõikes 2 asendatakse sõna «Piirivalveamet» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet» vastavas käändes;

2)paragrahvi 46¹lõikes 2 asendatakse sõnad «Piirivalveameti, Politseiameti» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveameti»;

3)paragrahvi 46²lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (4) Politsei- ja Piirivalveamet:

1) tagab vastavalt oma pädevusele avaliku korra ja julgeolekuotstarbelise läbivaatuse protseduuride tegemise kaitse lennujaamades;

2) teostab vastavalt oma pädevusele reisijate ja õhusõidukite meeskonnaliikmete piirikontrolli, tõkestab ebasoovitavate isikute riiki sisenemist ning saadab või võtab lennuettevõtjalt (saatjalt) vastu väljasaadetavaid isikuid riigi vastavale ametkonnale üleandmiseks.»;

4)paragrahvi 46²lõige 6 tunnistatakse kehtetuks;

5)paragrahvi 46⁶lõikes 3 asendatakse sõna «piirivalveametnikule» sõnaga «politseiametnikule»;

6)paragrahvi 46⁹lõikes 5 asendatakse sõna «Politseiameti» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveameti»;

7)paragrahvi 55 lõikes 4 asendatakse sõna «politseiseaduses» sõnadega «politsei ja piirivalve seaduses»;

8)paragrahvi 60³⁸lõikes 3 asendatakse sõna «Piirivalveamet» sõnaga «politseiasutus».

§ 48. Liikluskindlustuse seaduses(RT I 2001, 43, 238; 2008, 49, 270) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 4 lõikest 3 jäetakse välja sõna «Piirivalveameti,»;

2)paragrahvi 24 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (4) Piiriületuskohas, mis ei piirne lepinguriigiga, on Eesti territooriumile sisenevatel sõidukitel, mille põhiasukoht ei ole lepinguriik, kehtiva kindlustuskaitse olemasolu kontrollimine kohustuslik. Politseiametnik tõkestab riigipiiri seaduse alusel eelnimetatud sõidukite edasisõidu, kui nendel kehtiv kindlustuskaitse puudub.»;

3)paragrahvi 66¹lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Käesolevas paragrahvis sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on politseiasutus.»

§ 49. Liiklusseaduses(RT I 2001, 3, 6; 2009, 33, 213) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 11 lõikes 3 asendatakse sõnad «kasutada andmisest kolme» sõnadega «kasutada andmise või sõiduki kasutamise volikirja tähtaja lõppemisest kuue»;

2)paragrahvi 11 lõiget 3 täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:

« 4) mootorsõidukit kasutanud isiku sünniaeg või isikukood.»;

3)paragrahvi 16 lõikest 2 jäetakse välja sõna «Piirivalveameti.»;

4)paragrahvi 18 lõike 1 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 5) sõiduki kasutaja ees- ja perekonnanimi, elukohta aadress, juhiloa number, sünniaeg või isikukood;»;

5)paragrahvi 20 lõikes 6 ning § 60 lõikes 2 asendatakse sõna «politseiseadus» sõnadega «politsei ja piirivalve seadus» vastavas käändes;

6)paragrahvi 46 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Liiklusjärelvalvet teostavad politseiametnikud ja abipolitseinikud nendele seadusega antud volituste piires.»;

7)paragrahvi 46 täiendatakse lõigetega 1³–1⁶järgmises sõnastuses:

« (1³) Statsionaarse automaatse kiirusmõõtesüsteemi andmekogu on majandus- ja kommunikatsiooniministri asutatud andmekogu, milles töödeldakse riigimaanteedele püsipaigaldatud kiirusmõõtesüsteemiga kogutud liiklusalaste õigusrikkumiste andmeid eesmärgiga tagada tõhus liiklusjärelvalve lubatud piirkiiruse ületamise suhtes.

(1⁴) Statsionaarse automaatse kiirusmõõtesüsteemi andmekogusse kantud andmetel on õiguslik tähendus.

(1⁵) Statsionaarse automaatse kiirusmõõtesüsteemi andmekogu vastutav töötaja on Maanteeamet.

(1⁶) Statsionaarse automaatse kiirusmõõtesüsteemi andmekogu põhimääruse kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister.»;

8)paragrahvi 70 lõike 4 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1) politsei- ja tollitöötajalt ametiülesande täitmisel;»;

9)paragrahvi 74⁶⁸lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Käesoleva seaduse §-des 74¹–74⁶⁵sätetatud väärtegade kohtuväline menetleja on politseiasutus.»

§ 50. Loomakaitse seaduse(RT I 2001, 3, 4; 2009, 29, 174) §-s 60 ja § 66¹¹lõike 2 punktis 3 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 51. Loomatauditõrje seaduses(RT I 1999, 57, 598; 2009, 49, 331) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 48 lõikes 2 ja § 49 lõikes 2 asendatakse sõna «Politseiameti» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveameti»;

2)paragrahvi 51 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Järelevalvet transpordivahendite, loomade ja inimeste liikumise piirangute täitmise üle taudipunktis ning ohustatud ja järelevalvetsoonis teostab politseiasutus.»

§ 52. Lõhkematerjaliseaduses(RT I 2004, 25, 170; 2009, 3, 15) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 1 lõikes 2 asendatakse sõnad «politsei, piirivalve» sõnadega «politseiasutuse, Kaitsepolitseiameti»;

2)paragrahvi 13 lõigetes 3 ja 4, § 36 lõikes 3, § 54 lõigetes 3 ja 4, § 59 lõike 2 punktides 1 ja 2 ning § 60 lõike 2 punktis 4 asendatakse sõna «politsei» sõnaga «politseiasutus» vastavas käändes;

3)paragrahvi 21 lõikes 2 asendatakse sõna «Politseiameti» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveameti» ning sõnad «Kaitsejõudude Peastaabi» sõnadega «Kaitseväe Peastaabi»;

4)paragrahvi 31 lõikes 1, § 40 lõikes 1, § 74 punktis 2 ning § 92 lõigetes 2¹ja 3 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus» vastavas käändes;

5)paragrahv 76 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 76. Politseiasutuse pädevus

Politseiasutus teostab järelevalvet lõhkematerjali ja pürotehnilise toote veo üle avalikult kasutatavatel teedel, lõhkematerjalitehase ja -lao valverežiimi ning pürotehnilise toote kasutamise üle vastavalt käesolevale seadusele. Politseiasutus võib teostada järelevalvet ka pürotehnilise toote müügikohtade ning pürotehnilise toote võõrandamise ja kasutamise nõuetest kinnipidamise üle.»

§ 53. Majandusvööndi seaduse(RT 1993, 7, 105; RT I 2002, 63, 387) § 16²lõike 2 punktis 2 asendatakse sõna «Piirivalveamet» sõnaga «politseiasutus».

§ 54. Maksukorralduse seaduse(RT I 2002, 26, 150; 2009, 24, 146) § 29 punktis 26 asendatakse sõnad «Kodakondsus- ja Migratsiooniametile» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveametile».

§ 55. Meresõiduohutuse seaduses(RT I 2002, 1, 1; RT III 2009, 46, 342) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvis 11², § 29 lõikes 5, § 45 lõigetes 10 ja 12, § 47¹lõikes 3, § 52 lõikes 3 ning § 72 lõikes 1 asendatakse sõna «Piirivalveamet» sõnaga «politseiasutus» vastavas käändes;

2)paragrahvi 29 lõikes 5 ning § 78 lõikes 5 asendatakse sõna «piirivalve» sõnaga «politsei» vastavas käändes;

3)paragrahvi 36 lõikes 6 ning § 76 lõikes 2 asendatakse sõnad «Piirivalveameti, Politseiameti» sõnaga «politseiasutuse»;

4)paragrahvi 71 lõigetes 3¹ ja 5 asendatakse sõna «Politseiamet» sõnaga «politseiasutus»;

5)paragrahvi 94²⁶lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

6)paragrahvi 94²⁶lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (4) Käesoleva seaduse §-des 88, 89, 93, 94, 94⁴, 94¹¹, 94²⁴ ja 94²⁵ sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on politseiasutus.»

§ 56. Metsaseaduse(RT I 2006, 30, 232; 2009, 3, 15) § 72 lõike 2 punktis 2 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 57. Mikrolülituse topoloogia kaitse seaduse(RT I 1998, 108/109, 1783; 2008, 59, 330) § 62²lõikes 2 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 58. Mõõteseaduse(RT I 2004, 18, 132; 2009, 3, 13) § 5 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Mõõtetulemuste jälgitavus on tõendatud, kui mõõtmised on teinud pädev mõõtja, kes kasutab mõõtevahendit, mille taatluskohustus on täidetud või mis on jälgitavalt kalibreeritud, või sertifitseeritud etalonaineid, järgides asjakohast mõõtemetoodikat. Kui mõõtevahend on kantud käesoleva seaduse § 7 lõike 3 alusel kehtestatud metrooloogilise kontrolli nimistusse ning nõuded mõõteprotseduurile ja mõõtetulemuste töötlemisele tulenevad eriseadusest, piisab mõõtetulemuste jälgitavuse tõendamiseks taatluskohustuse läbinud mõõtevahendi kasutamisest.»

§ 59. Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ning nende lähteainete seaduse(RT I 1997, 52, 834; 2008, 15, 108) § 7 lõikes 1 ja § 15³lõigetes 2–5 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus» vastavas käändes.

§ 60. Noorsootöö seaduse(RT I 1999, 27, 392; 2009, 49, 331) § 18²lõike 2 punktis 1 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 61. Patendiseaduse(RT I 1994, 25, 406; 2009, 4, 24) § 60²lõikes 2 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 62. Perekonnaseaduses(RT I 1994, 75, 1326; 2006, 14, 111) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 92 lõikes 5 ning § 115 lõikes 3 asendatakse sõna «politseinik» sõnaga «politseiametnik»;

2)paragrahvi 109 lõikest 3 jäetakse välja sõnad «, kodakondsus- ja migratsiooniametnikule».

§ 63. Politsei ja piirivalve seaduses(RT I 2009, 26, 159) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 1 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Käesolev seadus sätestab politsei ülesanded, õigused, korralduse ja politseiteenistuse õiguslikud alused.

(2) Politsei on täidesaatva riigivõimu institutsioon, mis kuulub Siseministeeriumi valitsemisalasse ning kelle põhiülesanneteks on avaliku korra kaitsmine, piirihalduse asjade korraldamine, merereostuse avastamine ja likvideerimine, merel otsingu- ja päästetööde korraldamine ning kodakondsuse ja migratsiooni valdkonna asjade korraldamine.

(3) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

(4) Politsei ülesanded ja tegevus süüteomenetluses on sätestatud kriminaalmenetluse seadustikus ja väärteomenetluse seadustikus.

(5) Politsei ülesannetele ja tegevusele avaliku korra kaitsel kohaldatakse käesolevat seadust. Riikliku järelevalve meetme kohaldamisel eriseaduse alusel lähtub politsei eriseaduses sätestatust. Kui eriseaduses ei ole sätestatud meetme kohaldamise korda, lähtutakse meetme kohaldamisel käesolevas seaduses sätestatud korrast. Eriseaduses reguleerimata juhul lähtutakse käesolevas seaduses sätestatust.

(6) Politseiteenistusele laieneb avaliku teenistuse seadus käesolevast seadusest tulenevate erisustega.»;

2)paragrahv 2 tunnistatakse kehtetuks;

3)paragrahvi 3 lõiked 1–4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Politsei ülesanneteks on:

1) avalikku korda ähvardava ohu ennetamine, väljaselgitamine, tõrjumine ja avaliku korra rikkumise kõrvaldamine, kui see ülesanne ei ole muu seadusega antud muu haldusorgani pädevusse või kui pädev haldusorgan ei saa õigeaegselt seda ülesannet täita;

2) dokumentide ja tegevuslubade väljastamine eriseadustes sätestatud alustel ja korras;

3) kodakondsuse ja migratsiooni valdkonna asjade korraldamine;

4) otsingu- ja päästetööde tegemine ning merereostuse avastamise ning likvideerimise korraldamine sise- ja territoriaalmeres, majandusvööndis, Peipsi, Läämi- ja Pihkva järvel;

5) otsingutööde tegemine maismaal lennuõnnetuse korral;

6) piirivalve valdkonna asjade korraldamine;

7) süütegude menetlemine ja karistuste täideviimine seaduses sätestatud alustel ja korras;

8) Vabariigi Presidendi ja tema perekonna, samuti seaduses sätestatud juhul ametist lahkunud presidendi, peaministri, välisriigi riigipeade, valitsusjuhtide, välisministrite ning siseministri poolt käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel määratud isikute kaitsmine ning Vabariigi Valitsuse poolt käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel määratud objektide valvamine;

9) muude seadusest ja selle alusel antud õigusaktidest tulenevate ülesannete täitmine.

(2) Isikute kaitse ja objektide valve korraldamise alused, teostamise viisid ning koostöö korra kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

(3) Siseminister määrab vajaduse korral käskkirjaga kaitsealused isikud, nende kaitse teostamise viisid ja ajalise kestuse.

(4) Politsei poolt valvatavate objektide loetelu kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega. Vabariigi Valitsuse määratud valvatavate objektide valve teostamise viisid määrab siseminister käskkirjaga.»;

28.11.2013 13:41

Veaprandus - Parandatud täheviiga sõnas "Valitsuse" Riigi Teataja seaduse § 10 lõike 3 alusel arvestades Riigikogu Kantsleil 20.11.2013 taotlust nr 4-14/13-24/18.

4)paragrahvi 4 lõiget 4 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

«Seadusega, määrusega, siseministri käskkirjaga ning Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori käskkirjaga võib Politsei- ja Piirivalveameti ülesannete täitmise pädevuse määrata Politsei- ja Piirivalveameti struktuuriüksuse, sealhulgas prefektuuri territoriaalse või funktsionaalse struktuuriüksuse või arestimaja täpsusega.»;

5)paragrahvi 4 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

« (5) Politsei- ja Piirivalveameti kriminaalpolitseiosakonna ja teabeturbe büroo struktuur ja teenistujate koosseis on asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teave avaliku teabe seaduse tähenduses.»;

6)paragrahv 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 6. Ametikohtade kehtestamine

Politseiasutuse ameti- ja abiteenistuskohdade üldarvu ning selle jagunemise politseiametnike ja avaliku teenistuse üldliigi ameti- ja abiteenistuskohdadeks, sealhulgas kodakondsuse ja migratsiooni valdkonna ametikohtadeks, kinnitab siseminister määrusega.»;

7)seadust täiendatakse §-ga 6¹järgmises sõnastuses:

« § 6¹. Ametnike ametisse nimetamise erisus

(1) Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori, peadirektori asetäitja ja struktuuriüksuse juhi ametikohale ametisse nimetamisel kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 40–43 sätestatud ametisse nimetamise tingimusi, menetlust ja pädevust ka juhul, kui vastav ametikoht ei ole politseiametniku ametikoht.

(2) Politsei- ja Piirivalveameti ametikohal, millel töötamine on avaliku teenistuse üldliik, töötav kõrgem ametnik peab vastama ametniku kutsesobivusnõuetele.

(3) Kõrgema ametniku kutsesobivusnõuded, sealhulgas haridusnõuded ning nende kontrollimise tingimused ja korra kehtestab siseminister määrusega.»;

8)seadust täiendatakse peatükiga 2¹järgmises sõnastuses:

«2¹. peatükk POLITSEI JÄRELEVALVE

1. jagu Üldsätted

§ 7¹. Politsei järelevalve

(1) Politsei järelevalve (edaspidi *järelevalve*) on politsei tegevus ohu ennetamisel, tõrjumisel ja korrariikkumise kõrvaldamisel.

(2) Käesolevas peatükis sätestatud järelevalve meetme ja erimeetme kohaldamise õigus on politseiametnikul.

(3) Kui eriseadus sätestab käesolevas seaduses sätestatud meetme ja erimeetme kohaldamiseks pädeva haldusorganina politseiasutuse, siis on vastava meetme ja erimeetme kohaldamise pädevus lisaks politseiametnikule ka politseiasutuse ametnikul, kes ei ole politseiametnik, kui eriseadus ei sätesta teisiti.

§ 7². Avalik kord

(1) Avalik kord on ühiskonna seisund, milles on tagatud õigusnormide järgimine ning isikute subjektiivsete õiguste ja õigushüvede kaitstus.

(2) Eraõiguse normide järgimine ja isiku subjektiivsete õiguste ning õigushüvede kaitstus on avaliku korra osa niivõrd, kui võrd kohulikku õiguskaitset ei ole võimalik õigel ajal saada ja ilma pädeva asutuse sekkumiseta ei ole õiguse realiseerimine võimalik või on oluliselt raskendatud ning kui ohu tõrjumine on avalikes huvides.

§ 7³. Oht avalikule korrale ja korrariikkumine

(1) Korrariikkumine on avaliku korra kaitsealas oleva õigusnormi või isiku subjektiivse õiguse rikkumine või õigushüve kahjustamine.

(2) Oht on olukord, kus ilmnenud asjaoludele antava objektiivse hinnangu põhjal võib pidada piisavalt tõenäoliseks, et lähitulevikus leiab aset korrariikkumine.

(3) Kõrgendatud oht on oht isiku elule, kehalisele puutumatusesele, füüsilisele vabadusele, suure väärtusega varalisele hüvele või suure keskkonnakahju tekkimisele. Kehalise puutumatusese riive käesoleva seaduse tähenduses on seksuaalse enesemääramise õiguse raske rikkumine või raske tervisekahjustuse tekitamine.

(4) Vahetu oht on olukord, kus korrariikkumine leiab juba aset või on suur tõenäosus, et see kohe algab.

(5) Ohu ennetamine on teabe kogumine, vahetamine ja analüüs ning toimingute kavandamine ja elluviimine avalikku korda tulevikus ähvardada võivate ohtude tõrjumiseks, sealhulgas süütegude ennetamine.

§ 7⁴. Avaliku korra eest vastutav isik

(1) Avaliku korra eest vastutav isik on oma käitumisega ohu tekitanud või korda rikkuv isik.

(2) Kui oma käitumisega ohu tekitanud või korda rikkuv isik on alla 14-aastane või piiratud teovõimega täisealine isik, siis on selle isikuga solidaarselt avaliku korra eest vastutav isik ka tema eestkostja või muu seaduslik esindaja.

(3) Kui oma käitumisega ohu tekitanud või korda rikkuva isiku käitumise eest on tsiviilseadustiku üldosa seaduse § 132 kohaselt vastutav teine isik, siis on see isik ohu tekitanud või korda rikkuva isikuga solidaarselt kohustatud tõrjuma ohu või kõrvaldama korrarikkumise.

(4) Kui avalikku korda ohustab või rikub loom või asi, siis on selle omanik või mahajäetud looma või asja korral selle viimane omanik kohustatud tõrjuma ohu või kõrvaldama korrarikkumise.

(5) Isik, kellel on tegelik võim looma või asja üle, on omanikuga solidaarselt kohustatud tõrjuma ohu või kõrvaldama korrarikkumise.

(6) Isik, kellel on tegelik võim looma või asja üle, on üksi kohustatud tõrjuma ohu või kõrvaldama korrarikkumise, kui ta on saanud tegeliku võimu looma või asja üle vastu omaniku taht või ilma omaniku tahteta. Sama kehtib ka siis, kui ta on esitanud koos omanikuga ühisavalduse tegeliku võimu omandamise kohta pädevale asutusele.

§ 7⁵. Õiguste kaitse ja inimväärikuse tagamise põhimõte

Isikute põhiõiguste ja muude subjektiivsete õiguste piiramine järelevalvemenetluses toimub ainult seaduse alusel. Isikut tuleb järelevalvemenetluses kohelda tema au teotamata ja inimväärikust alandamata.

§ 7⁶. Politsei selgitamiskohustus

(1) Politsei annab isiku soovil selgitusi tema poolt isiku suhtes meetme kohaldamise põhjuse, meetme olemuse ning haldusmenetluse seaduse §-s 36 nimetatud asjaolude kohta.

(2) Politsei võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kohustuse täitmise edasi lükata, kui see on vältimatult vajalik vahetu ohu tõrjumiseks.

(3) Politseil ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kohustust, kui selle täitmine ei ole ametiülesande olemusest või eesmärgist tulenevalt võimalik.

§ 7⁷. Koostöö muude isikute ja asutustega

(1) Politsei teeb muude isikute ja asutustega oma pädevuses koostööd avalikku korda ähvardava ohu ennetamiseks, tõrjumiseks ja korrarikkumiste kõrvaldamiseks.

(2) Politsei teavitab muid asutusi nende pädevuses teadaolevast ohust või korrarikkumisest ning teeb ettepaneku pädevale haldusorganile rakendada riikliku järelevalve meetmeid, ohu tõrjet või selgitada välja korrarikkumine. Politseil on õigus saada pädevalt haldusorganilt teavet rakendatud meetmete kohta.

§ 7⁸. Rahvusvaheline koostöö

(1) Välislepingu või Euroopa Liidu õigusakti alusel võib kaasata järelevalve teostamisele Eesti Vabariigi territooriumil teise riigi pädeva asutuse. Teise riigi pädeva asutuse ametniku osalemise politsei tegevuses otsustab siseminister, kui välislepingust või Euroopa Liidu õigusaktist ei tulene teisiti.

(2) Teise riigi pädeva asutuse ametnik võib Eesti territooriumil kohaldada käesoleva seaduse §-des 7¹⁶, 7¹⁸, 7²⁵, 7³³, 7³⁴ ja 7³⁶ sätestatud meetmeid, kui välislepingust, Euroopa Liidu õigusaktist või seadusest ei tulene teisiti.

§ 7⁹. Järelevalve meetme kohaldamise aadressaat

(1) Kui seadus ei näe ette teisiti, siis võib käesolevas peatükis sätestatud järelevalve meetmet kohaldada ainult avaliku korra eest vastutava isiku suhtes või isiku suhtes, kelle puhul on alust arvata, et ta on avaliku korra eest vastutav isik.

(2) Käesoleva seaduse §-des 7¹², 7¹⁵, 7¹⁶, 7²⁰, 7³¹ ja § 7³⁴ lõike 1 punktides 1, 2 ja 4 sätestatud järelevalve meetmeid võib kohaldada ka isiku suhtes, keda ei ole alust pidada avaliku korra eest vastutavaks isikuks.

§ 7¹⁰. Järelevalve meetme kohaldamine politsei poolt ohu väljaselgitamiseks siseministri loa alusel

(1) Politsei võib siseministri eelneva loa alusel kohaldada ohu korral või kõrgendatud ohu väljaselgitamiseks isiku suhtes, keda ei ole alust pidada avaliku korra eest vastutavaks isikuks, käesoleva seaduse §-des 7¹⁸, 7¹⁹, 7²³, 7³², 7³⁴, 7³⁶ ja 7³⁹ nimetatud järelevalve erimeetmeid.

(2) Isiku elu või kehalist puutumatust ähvardava ohu väljaselgitamiseks või kahtlustatava, süüdistatava või süüdimõistetud kinnipidamiseks või tema põgenemise takistamiseks, kui temalt võib seaduse alusel võtta vabaduse või temalt on seaduse alusel võetud vabadus seoses esimese astme vägivaldse kuriteoga või kuriteoga, mille eest võib karistusena mõista eluaegse vangistuse, võib politsei käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud

isiku suhtes kohaldada siseministri eelneval loal lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatutele käesoleva seaduse §-des 7³⁵ ja 7³⁷ nimetatud järelevalve erimeetmeid.

(3) Edasilükkamatutel juhtudel võib käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud erimeetme kohaldamise käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isiku suhtes otsustada politseiasutuse juht ilma käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud loata. Kohaldatud erimeetmest on politseiasutuse juht kohustatud viivitamata, kuid hiljemalt 24 tunni jooksul meetme kohaldamise otsustamisest arvates teavitama siseministrit, kes otsustab erimeetme lõpetamise või erimeetme jätkamiseks loa andmise.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud luba vormistatakse kirjalikult ning selles märgitakse:
1) erimeetmed, mille kohaldamine on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikute suhtes lubatud;
2) käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isiku suhtes erimeetmete kohaldamiseks lubatud tähtaeg, mis ei tohi üldjuhul ületada 48 tundi;
3) maa-ala, millel on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isiku suhtes erimeetmete kohaldamine lubatud.

(5) Edasilükkamatul juhul võib siseminister käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud loa anda suuliselt, kuid see tuleb vormistada kirjalikult 24 tunni jooksul.

(6) Politsei- ja Piirivalveamet avaldab viivitamata pärast siseministri loas märgitud tähtaja saabumist, kuid hiljemalt kahe tööpäeva jooksul, oma kodulehel andmed käesoleva paragrahvi lõigete 1–3 alusel järelevalve erimeetmete kohaldamise aluse, aja, maa-ala, järelevalve erimeetme kohaldamisele allutatud isikute arvu ja erimeetmete kohaldamise tulemuse kohta.

§ 7¹¹. Järelevalve meetme kohaldamise dokumenteerimine ja aruandlus

(1) Järelevalve meetme kohaldamine protokollitakse haldusmenetluse seaduse §-s 18 sätestatud alustel ja korras käesolevas seaduses sätestatud erisustega. Kui meede protokollitakse, antakse isikule, kelle suhtes meedet on kohaldatud, tema nõudmisel esimesel võimalusel protokollki ära kirja.

(2) Kui järelevalve meetme kohaldamisel kasutatakse asendustäitmist, protokollitakse asendustäitmine asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras.

(3) Kui järelevalve meetme kohaldamisel kasutatakse vahetut sundi, märgitakse meetme kohaldamise protokollis lisaks haldusmenetluse seaduses sätestatud andmetele kohaldatud vahetu sunni vahend, sunnivahendit kohaldanud ametiisik ja isik, loom või asi, kelle või mille suhtes on vahetut sundi kohaldatud. Vahetu sunni kohaldamisel rahvahulga vastu märgitakse isikute nimed, kelle suhtes on vahetut sundi kohaldatud, kui see on võimalik. Võimaluse korral rahvahulga suhtes vahetu sunni kasutamine videosalvestatakse ning salvestis säilitatakse samadel alustel meetme kohaldamise protokolliga.

(4) Kui järelevalve meetme kohaldamisel kasutatakse relva või erivahendit, on meetme protokollimine kohustuslik.

2. jagu Järelevalve üldmeetmed

§ 7¹². Teavitamine

(1) Politseil on oma pädevuse piires õigus teha toiminguid, millega teavitatakse avalikkust või isikut ohust või korrarikkumisest (teadaanded, soovitusel, hoiatused).

(2) Isikuandmete avalikustamine on lubatud vaid sellisel juhul ja sellises ulatuses, kui see on vältimatult vajalik ohust või korrarikkumisest teavitamiseks.

(3) Kui politsei teavitab avalikkust või isikut ohust ning oht ei osutu põhjendatuks, on politsei kohustatud avaldama samas vormis ja mahus teate ohu puudumise kohta, kui seda nõuab isik, kelle õigusi teavitamisega kahjustati või kui selleks on kaalukas avalik huvi.

§ 7¹³. Ettekirjutus ja haldussunnivahendi kohaldamine

(1) Ohu või korrarikkumise korral on politseil õigus panna avaliku korra eest vastutavale isikule ettekirjutusega ohu tõrjumise või korrarikkumise kõrvaldamise kohustus ning hoiatada teda käesoleva paragrahvi lõikes 2 või 3 nimetatud haldussunnivahendite kohaldamise eest, kui isik ei täida kohustust hoiatuses määratud tähtaja jooksul.

(2) Kui avaliku korra eest vastutav isik ei täida tähtaegselt käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettekirjutust, võib selle täita asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud vahenditega ja korras. Seaduses sätestamata juhul on sunniraha igakordse kohaldamise ülemmäär 150 000 krooni.

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettekirjutuse täitmine asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud vahenditega ei ole võimalik või ei anna tulemusi ning ettekirjutuse täitmist on võimalik saavutada vahetu sunniga, võib ettekirjutuse täitmiseks seaduses sätestatud alustel ja korras kohaldada vahetut sundi.

(4) Kui asendustäitmise ja sunniraha seaduse § 12 lõigetes 1–3 või käesoleva seaduse § 30 lõikes 3 või § 31 lõikes 4 sätestatud eeldused on täidetud, võib ohu tõrjuda või korrariikkumise kõrvaldada käesoleva paragrahvi lõikes 2 või 3 sätestatud korras ilma käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettekirjutust andmata, hoiatust ja täitekorraldust tegemata.

§ 7¹⁴. Ohu tõrjumine või korrariikkumise kõrvaldamine

(1) Kui avaliku korra eest vastutavat isikut ei ole või kui isik ei saa või ei saa õigel ajal ohu tõrjuda või korrariikkumist kõrvaldada, võib politsei ise kohaldada meetmeid ohu tõrjumiseks või korrariikkumise kõrvaldamiseks, kasutades vajaduse korral ametiabi või kaasates muid isikuid.

(2) Politsei võib kohustada ohu tõrjuma või korrariikkumist kõrvaldama või ohu tõrjumiseks või korrariikkumise kõrvaldamiseks vajalikku eset politsei kasutusse andma isiku, kes ei ole avaliku korra eest vastutav ning kelle kohustus ohu tõrjuda või korrariikkumist kõrvaldada ei tulene muust seadusest või halduslepingust, kui ta on võimeline ohu tõrjuma või korrariikkumist kõrvaldama või kui tema valduses on ohu tõrjumiseks või korrariikkumise kõrvaldamiseks vajalik ese ja kui:

1) tegemist on vahetu kõrgendatud ohuga;

2) avaliku korra eest vastutavat isikut ei ole või vastutaval isikul ei ole võimalik ohu õigel ajal tõrjuda või korrariikkumist kõrvaldada või see ei anna piisavat tulemust;

3) politsei ei saa ise või vabatahtlikult kaasatud isiku abil õigel ajal või piisavalt tulemuslikult ohu tõrjuda või korrariikkumist kõrvaldada;

4) kaasamine ei tekita ebaproportsionaalselt suurt ohu kaasatavale isikule või tema varale ega ole vastuolus kaasatava isiku muude seadusest tulenevate kohustustega.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud juhul on muud isikut kui avaliku korra eest vastutavat isikut lubatud kaasata ainult nii kaua, kui see on ohu tõrjumiseks või korrariikkumise kõrvaldamiseks vältimatult vajalik.

(4) Politsei teavitab võimaluse korral käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud meetme kohaldamisest viivitamata avaliku korra eest vastutavat isikut.

3. jagu Järelevalve erimeetmed

1. jaotis

Isikuandmete töötlemisega seonduvad järelevalve erimeetmed

§ 7¹⁵. Hädaabinumbrile edastatud informatsiooni töötlemine

(1) Politsei salvestab riigisisesele hädaabinumbrile «110» edastatud informatsiooni korrariikkumise ja muu sündmuse kohta.

(2) Salvestise andmed on asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teave. Salvestise ja salvestise andmete väljastamine on lubatud üksnes seaduses ettenähtud alustel ja korras.

(3) Salvestist säilitatakse vähemalt üks kuu salvestamise päevast, kuid mitte kauem kui üks aasta.

§ 7¹⁶. Küsitlemine ja dokumentide nõudmine

(1) Politsei võib isikut küsitleda, kui on alust arvata, et isikul on ohu väljaselgitamiseks või tõrjumiseks või korrariikkumise kõrvaldamiseks või kaitstava isiku või valvatava objekti ohutuse tagamiseks vajalikke andmeid.

(2) Küsitlemine protokollitakse, kui küsitletav isik seda taotleb või kui seda peab vajalikuks politsei. Kui politsei peab seda vajalikuks, võib küsitletav isik anda seletusi omakäeliselt.

(3) Politsei võib nõuda isikult dokumentide esitamist, kui on alust arvata, et isikul on ohu väljaselgitamiseks, tõrjumiseks või korrariikkumise kõrvaldamiseks või kaitstava isiku või valvatava objekti ohutuse tagamiseks vajalikke andmeid.

(4) Dokumentide nõudmine ja vastuvõtmine politsei poolt protokollitakse või fikseeritakse politsei üldise asjaajamiskorra kohaselt. Kui dokumentide nõudmine ja nendega tutvumine toimub kohapeal, protokollitakse meede selle kohaldamisele allutatud isiku taotlusel.

§ 7¹⁷. Kutse ja sundtoomine

(1) Politsei võib kutsuda isiku ametiruumi, kui on alust arvata, et isikul on andmeid, mis on vajalikud ohu väljaselgitamiseks, tõrjumiseks või korrariikkumise kõrvaldamiseks.

(2) Kutsele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse §-s 17 sätestatud, arvestades käesoleva seaduse erisusi. Kui esineb käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud eeldus, peab kutse sisaldama hoiatust, et isiku ilmumata jäämise korral võib tema suhtes kohaldada sundtoomist.

(3) Kui kutse kätte saanud kutsutud isik ei ilmu ilma mõjuva põhjuseta kutses märgitud ajal kutses märgitud kohta, võib tema suhtes kohaldada sunniraha.

(4) Isiku suhtes võib kohaldada sundtoomist, kui on alust arvata, et isikul on olulist teavet, mis on vajalik kõrgendatud ohu tõrjumiseks.

(5) Isikule, kelle suhtes kohaldatakse sundtoomist, antakse viivitamata võimalus teatada vabaduse võtmisest oma lähedasele ja esindajale. Alaealise sundtoomise korral teavitab politsei sellest viivitamata vanemat või muud seaduslikku esindajat või kohalikku omavalitsust.

(6) Riikliku järelevalve meetet, milleks isik sundtuuakse, kohaldatakse viivitamata. Kui isiku sundtoomine vahetult enne meetme kohaldamist ei ole võimalik, võib isikut kinni pidada, kuid mitte kauem kui 12 tundi.

(7) Sundtoomisel on õigus kasutada vahetut sundi nii kaua, kui see on eesmärgi saavutamiseks vältimatu.

§ 7¹⁸. Isikusamasuse tuvastamine

(1) Politsei võib isiku teadmisel kehtiva isikut tõendava dokumendi alusel tuvastada isikusamasuse, see tähendab teha kindlaks isiku nime ja vanuse, tutvuda dokumendiga, võrrelda fotot ja teisi dokumendile kantud biomeetrilisi andmeid isikuga ning kontrollida dokumendi ehtsust, või kui see ei ole võimalik, siis tuvastada isikusamasuse muul õiguspärasel viisil, kui see on vajalik ohu väljaselgitamiseks, tõrjumiseks või korrariikumise kõrvaldamiseks või kaitstava isiku või valvatava objekti ohutuse või süüteomenetluse tagamiseks.

(2) Politseil on isikusamasuse tuvastamiseks õigus peatada isik ja nõuda temalt käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumendi esitamist ning saada isikusamasuse tuvastamist võimaldavaid ütlusi, sealhulgas andmeid isiku elukoha kohta ja biomeetrilisi andmeid.

(3) Politsei võib isikusamasuse tuvastamisel nõuda isikult eriõigust tõendava dokumendi esitamist, kui õigusakti kohaselt on isik kohustatud sellist dokumenti kaasas kandma.

(4) Politsei võib dokumendile kantud või isiku antud andmete õigsust kontrollida rahvastikuregistrist või muust Euroopa Liidu õigusakti või seaduse alusel loodud andmekogust.

(5) Isikusamasuse tuvastamisel on õigus kasutada vahetut sundi nii kaua, kui see on eesmärgi saavutamiseks vältimatu.

(6) Politseil on õigus toimetada isik isikusamasuse tuvastamiseks ametiruumi, kui isikusamasuse tuvastamine ei ole kohapeal võimalik ning see on vältimatult vajalik ohu väljaselgitamiseks, tõrjumiseks või korrariikumise kõrvaldamiseks või kaitstava isiku või valvatava objekti ohutuse või süüteomenetluse tagamiseks.

(7) Kui isik toimetatakse isikusamasuse tuvastamiseks ametiruumi, on politsei kohustatud isikusamasuse tuvastamise järel toimetama isiku tema soovil tagasi lähtekohta või tema elu- või ööbimiskohta, kui tema elu- või ööbimiskoht on samas asustusüksuses või linnaosas.

(8) Kui isikusamasuse tuvastamiseks toimetatakse ametiruumi alla 14-aastane isik, on politsei kohustatud sellest viivitamata teavitama vanemat või muud seaduslikku esindajat või kohalikku omavalitsust.

(9) Massilise korratuse käigus kinnipeetud isiku isikusamasuse kohese tuvastamise võimatuse korral on politseil õigus isikusamasuse hilisema tuvastamise eesmärgil kasutada identifitseerimist võimaldavaid vahendeid koos salvestamisega viisil, mis ei solva inimväärikust.

(10) Politsei- ja Piirivalveamet võib avalikustada massilisest korratusest osavõtnud isiku isikuandmed, kui see on vajalik isikutuvastamise eesmärgil ning muul isikut vähem koormaval viisil ei olnud võimalik isikusamasust tuvastada.

§ 7¹⁹. Isikusamasuse tuvastamine erilise tuvastusmeetmega

(1) Politsei võib tuvastada isikusamasuse erilise tuvastusmeetmega, kui see on vältimatult vajalik ohu tõrjumiseks, kui isikusamasuse tuvastamine käesoleva seaduse § 7¹⁸ alusel ei ole võimalik või kui see on ebaproportsionaalselt raske.

(2) Eriline tuvastusmeetme on:

- 1) sõrme- ja peopesajälje võtmine;
- 2) isiku või tema kehaosa fotografeerimine või filmimine;
- 3) DNA-proovi võtmine;
- 4) muu välise kehalise tunnuse kindlakstegemine, sealhulgas mõõtmine;
- 5) hambumuse ja hammastiku kindlakstegemine;
- 6) hääleproovi salvestamine;
- 7) käekirjaproovi võtmine;
- 8) silmairisekujutise kindlakstegemine;
- 9) jalatsijälje võtmine ja selle võrdlemine politseil olemasolevate andmetega.

(3) Politsei võib erilise tuvastusmeetme kohaldamiseks vajaliku võrdlusmaterjali välja nõuda isikult, kelle puhul on alust arvata, et ta seda valdab.

(4) Erilise tuvastusmeetme kohaldamiseks on õigus kasutada vahetut sundi nii kaua, kui see on eesmärgi saavutamiseks vältimatu.

(5) Erilise tuvastusmeetme kohaldamise korra kehtestab siseminister määrusega.

§ 7²⁰. Isikuandmete töötlemine jälgimisseadmestiku kasutamise

(1) Politsei võib ohu väljaselgitamiseks ja tõrjumiseks või korrariikkumise kõrvaldamiseks kasutada avalikus kohas toimuva jälgimiseks pilti edastavat või salvestavat jälgimisseadmestikku.

(2) Jälgimisseadmestiku salvestist säilitatakse vähemalt üks kuu salvestamise päevast arvates, kuid mitte rohkem kui üks aasta, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(3) Politsei on kohustatud avalikkust isikuandmete töötlemisest tehnilise abivahendi jälgimisseadmestiku abil eelnevalt teavitama.

(4) Jälgimisseadmestiku kasutamisest avalikkuse teavitamise korra kehtestab siseminister määrusega.

§ 7²¹. Isikuandmete töötlemine andmete saamisega sideettevõtjalt

(1) Politsei võib töödelda isikuandmeid, tehes kirjaliku või elektroonilise päringu elektroonilise side seaduse § 111¹ lõigetes 2 ja 3 nimetatud andmete saamiseks isiku kohta, kelle puhul see on vajalik kõrgendatud ohu väljaselgitamiseks või tõrjumiseks.

(2) Isikut tuleb käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud isikuandmete töötlemisest viivitamata teavitada, kui isiku asukoht on teada.

(3) Käesolevas paragrahvis sätestatud meetme protokollimine on kohustuslik.

2. jaotis

Joobeseisundi kahtlusega isiku suhtes kohaldatavad järelevalve erimeetmed

§ 7²². Joobeseisund

(1) Joobeseisund on alkoholi, narkootilise või psühhotroopse aine või muu sarnase toimega aine tarvitamisest põhjustatud tervise seisund, mis avaldub väliselt tajutavas häiritud või muutunud kehalistes või psüühilistes funktsioonides ja reaktsioonides.

(2) Alkoholi käesoleva seaduse tähenduses on piiritus ja muu alkoholoolne jook alkoholiseaduse § 2 tähenduses või toidugruppi mittekuuluv, kuid etanooli sisaldav vedelik või aine.

(3) Narkootilist ja psühhotroopset ainet mõistetakse käesolevas seaduses narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ning nende lähteainete seaduse tähenduses.

(4) Joobeseisundi liigid on:

- 1) alkoholi joove;
- 2) narkootilise, psühhotroopse või muu joovastava aine tarvitamisest põhjustatud joove.

(5) Alkoholi joovet eeldatakse, kui kontrollitava isiku ühes liitris väljahingatavas õhus on alkoholisaldus 0,25 milligrammi või rohkem või ühes grammis veres on alkoholisaldus 0,50 milligrammi või rohkem.

§ 7²³. Isiku joobeseisundi kontrollimine ja tuvastamine

Politsei võib kontrollida isiku organismis alkoholi, narkootilise või psühhotroopse aine või muu sarnase toimega aine esinemist. Joobeseisundi kontrollimise või tuvastamise protseduurile võib allutada:

- 1) sõidukijuhi või muu isiku, kui on alust kahtlustada, et isik on toime pannud süüteo, mille koosseisuliseks tunnuseks on joobeseisund, alkoholi piirmäära ületamine või narkootilise või psühhotroopse aine või muu sarnase toimega aine tarvitamine;

- 2) isiku, kellel esinevad ilmsed joobeseisundi tunnused, kui ta võib olla ohtlik endale või teistele;
- 3) alaealise, kellel esinevad ilmsed alkoholi, narkootilise või psühhotroopse aine või muu sarnase toimega aine tarvitamise tunnused.

§ 7²⁴. Alkoholihoobe kontrollimine ja tuvastamine kohapeal

(1) Politsei kontrollib indikaatorvahendiga alkoholi sisaldumist isiku väljahingatavas õhus või tuvastab alkoholihoobe kohapeal tõendusliku alkomeetriga. Kui isikut kontrollitakse indikaatorvahendiga, siis selle positiivse näidu korral alkoholihoobe tuvastamise vajaduse esinemisel tuvastatakse alkoholihoobe tõendusliku alkomeetriga või toimetatakse isik tema nõudmisel tervishoiuteenuse osutaja juurde alkoholisalduse määramiseks veres.

(2) Enne alkoholihoobe kontrollimist indikaatorvahendiga selgitatakse isikule tema järgmisi õigusi:

- 1) õigus teada toimingute põhjust ja eesmärki;
- 2) õigus keelduda indikaatorvahendiga kontrollimisest;
- 3) õigus tutvuda järelevalve meetme protokolliga ning teha meetme tingimuste, käigu ja tulemuste ning protokolliga avaldusi, mis protokollitakse;
- 4) õigus vaidlustada indikaatorvahendi näit ja nõuda alkoholihoobe tuvastamist tõendusliku alkomeetriga või vereproovi uuringuga;
- 5) õigus esitada vaie politseiasutuse juhile või kaebus halduskohtule.

(3) Enne alkoholihoobe tuvastamist tõendusliku alkomeetriga selgitatakse isikule tema järgmisi õigusi:

- 1) õigus teada toimingute põhjust ja eesmärki;
- 2) õigus keelduda tõendusliku alkomeetriga alkoholihoobe tuvastamisest;
- 3) õigus tutvuda järelevalve meetme protokolliga ning teha meetme tingimuste, käigu ja tulemuste ning protokolliga avaldusi, mis protokollitakse;
- 4) õigus esitada vaie politseiasutuse juhile või kaebus halduskohtule.

(4) Kui politseiametnik ei pea vajalikuks muude andmete kogumist ja isik ei nõua alkoholisalduse kindlaksmääramist veres või väljahingatavas õhus, võib piirduda indikaatorvahendi kasutamisega. Indikaatorvahendi kasutamisega ei või piirduda mootor-, õhu- või veesõiduki või raudteeveeremi või trammi ohutu liiklemise või käituseeskirja nõuete rikkumisega seotud süütegude toimepanemise kahtluse korral.

(5) Isikul esinevaid alkoholihoobe tunnuseid kirjeldab politseiametnik juhul, kui see on vajalik joobeseisundi tuvastamiseks.

(6) Kui isik keeldub väljahingatavas õhus alkoholi sisaldumise kontrollimisest indikaatorvahendiga, selgitatakse talle, et keeldumise korral tuvastatakse alkoholihoobe kohustuslikus korras tõendusliku alkomeetri või vereproovi uuringuga. Kui isik keeldub alkoholihoobe tuvastamisest tõendusliku alkomeetriga, selgitatakse talle, et keeldumise korral tuvastatakse alkoholihoobe vereproovi uuringuga.

(7) Tõendusliku alkomeetri ja indikaatorvahendi kasutamise ning nende kasutamise dokumenteerimise korra kehtestab siseminister määrusega.

(8) Isikul esineda võivate alkoholihoobe viitavate tunnuste loetelu ja nende tunnuste esinemise või mitteesinemise tuvastamise viisi kehtestab sotsiaalminister määrusega.

§ 7²⁵. Isiku toimetamine alkoholihoobe tuvastamiseks ametiruumi ja tervishoiuteenuse osutaja juurde

(1) Kui kohapeal ei ole joobeseisundi tuvastamine võimalik, võib isiku toimetada politsei ametiruumi alkoholihoobe tuvastamiseks tõendusliku alkomeetriga.

(2) Isiku võib toimetada tervishoiuteenuse osutaja juurde või riiklikku ekspertiisiasutusse vereproovi võtmiseks, et tuvastada alkoholihoobe vereproovi uuringuga, kui:

- 1) isik keeldub alkoholihoobe kontrollimisest indikaatorvahendiga või tuvastamisest tõendusliku alkomeetriga;
- 2) isik ei ole võimeline järgima indikaatorvahendi või alkomeetri kasutamise protseduuri;
- 3) isik nõuab seda indikaatorvahendi positiivse tulemuste korral;
- 4) see on otstarbekas ja isik on sellega nõus.

(3) Vanema või muu seadusliku esindaja järelevalveta joobeseisundi kahtlusega või joobeseisundis alaealise võib vajaduse korral toimetada tema vanema või seadusliku esindaja juurde või kohaliku omavalitsuse hoolekandeesutusse sõltumata käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud aluste olemasolust. Kui alaealisele on vajalik osutada vältimatut abi, kutsub politsei välja kiirabi teenuse osutaja.

§ 7²⁶. Alkoholihoobe tuvastamine vereproovi uuringuga

- (1) Tervishoiuteenuse osutaja, kellel on vereproovi võtmise õigus, ja riiklik ekspertiisiasutus on kohustatud politsei nõudmisel võtma vereproovi.
- (2) Vereproovi võtmise tagamiseks on politseil õigus kasutada vereproovi andmiseks kohustatud isiku suhtes vahetut sundi nii kaua, kui see on eesmärgi saavutamiseks vältimatu.
- (3) Kui vereproov võetakse tervishoiuteenuse osutaja juures, korraldab politsei võetud vereproovi toimetamise riiklikku ekspertiisiasutusse alkoholijooe tuvastamiseks vereproovi uuringuga.
- (4) Politsei tutvustab vereproovi uuringu tulemusi isikule esimesel võimalusel.
- (5) Vereproovi võtmise, säilitamise, uuringuks edastamise, uuringu tegemise ning nende toimingute tasustamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.
- (6) Politseiasutus võib sõlmida tervishoiuteenuse osutajaga vereproovi võtmiseks, säilitamiseks ja riiklikku ekspertiisiasutusse edastamiseks halduslepingu, milles nähakse ette vastutus ning tasu suurus ja maksmise kord.
- (7) Vereproovi uuringu tulemuse ekspertiisiakti vormi kehtestab justiitsminister määrusega.

§ 7²⁷. Narkootilise või psühhotroopse aine või muu sarnase toimega aine tarvitamise või sellest põhjustatud joobeseisundi tuvastamine

- (1) Politseiametnik võib narkootilise, psühhotroopse või muu sarnase toimega aine tarvitamisest põhjustatud joobeseisundi kahtluse korral toimetada isiku joobeseisundi tuvastamiseks tervishoiuteenuse osutaja juurde või riiklikku ekspertiisiasutusse.
- (2) Narkootilise, psühhotroopse või muu joovastava aine tarvitamise kahtluse korral peab politsei kirjeldama isikul esinevaid joobele viitavaid tunnuseid.
- (3) Politsei võib kontrollida isiku narkootilise, psühhotroopse või muu joovastava aine sisaldumist isiku organismis indikaatorvahendi abil.
- (4) Isikule selgitatakse tema järgmisi õigusi:
 - 1) õigus teada toimingu põhjust ja eesmärki;
 - 2) õigus keelduda indikaatorvahendiga kontrollimisest;
 - 3) õigus tutvuda järelevalve meetme protokolliga ning teha meetme tingimuste, käigu ja tulemuste ning protokolliga avaldusi, mis protokollitakse;
 - 4) õigus esitada vaie politseiasutuse juhile või kaebus halduskohtule.
- (5) Politsei nõudmisel on:
 - 1) arst kohustatud kirjeldama isiku tervises seisundit ja andma hinnangu isiku joobeseisundi tunnuste olemasolu või puudumise kohta;
 - 2) tervishoiuteenuse osutaja või riiklik ekspertiisiasutus kohustatud võtma, säilitama ja edastama vajaliku koguse bioloogilise vedeliku proovi.
- (6) Bioloogilise vedeliku proovi võtmise tagamiseks on politseil õigus kasutada proovi andmiseks kohustatud isiku suhtes vahetut sundi nii kaua, kui see on eesmärgi saavutamiseks vältimatu.
- (7) Kui bioloogilise vedeliku proov võetakse tervishoiuteenuse osutaja juures, korraldab politseiasutus võetud proovi toimetamise riiklikku ekspertiisiasutusse bioloogilise vedeliku proovi uuringu tegemiseks.
- (8) Isiku poolt politseile indikaatorvahendiga kontrollimiseks vabatahtlikult antud bioloogilise vedeliku proovi edastab politsei indikaatorvahendi positiivse näidu korral riiklikule ekspertiisiasutusele käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud uuringu tegemiseks.
- (9) Politsei võib sõlmida tervishoiuteenuse osutajaga arsti poolt isiku tervises seisundi kirjeldamiseks ja asjakohase hinnangu andmiseks ning bioloogilise vedeliku proovi võtmiseks, säilitamiseks ja edastamiseks halduslepingu, milles nähakse ette tervishoiuteenuse osutaja kohustused ning tasu suurus ja maksmise kord.
- (10) Arsti poolt isiku tervises seisundi kirjeldamise nõuded ja korra ning narkootilise, psühhotroopse või muu sarnase toimega aine tarvitamisest põhjustatud tervises seisundi raskusastmed ning sellekohase protokolliga vormi kehtestab sotsiaalminister määrusega.
- (11) Bioloogilise vedeliku proovi võtmise, säilitamise, uuringuks edastamise, uuringu tegemise ning nende toimingute tasustamise, samuti uuringu tulemusest teavitamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.
- (12) Isikul esineda võivate narkootilise, psühhotroopse või muu sarnase toimega aine tarvitamisest tingitud joobele viitavate tunnuste loetelu ja nende tunnuste esinemise või mitteesinemise tuvastamise viisi kehtestab sotsiaalminister määrusega.
- (13) Bioloogilise vedeliku proovi uuringu tulemuse ekspertiisiakti vormi kehtestab justiitsminister määrusega.

§ 7²⁸. Lubatud alkoholipiirmäära ületamise tuvastamine

Liiklusseaduse § 20 lõikes 4 sätestatud lubatud alkoholipiirmäära ületamise tuvastamisel lähtutakse käesoleva seaduse §-dest 7²³–7²⁶.

§ 7²⁹. Joobeseisundis isiku kainenema toimetamine

(1) Politseiametnik võib joobeseisundis täisealise isiku toimetada tema elu- või ööbimiskohta või kainenema arestimajja või arestikambrisse või kohaliku omavalitsuse kainestusmajja, kui see on vältimatu isikust endale või teisele isikule lähtuva vahetu ohu tõrjumiseks.

(2) Politseiametnik võib joobeseisundis alaealise isiku toimetada kainenema arestimajja või arestikambrisse või kohaliku omavalitsuse kainestusmajja, kui teda ei ole võimalik kinnipidamiskohajärgse prefektuuri piires üle anda täiskasvanud perekonnaliikme, hooldaja või eestkostja hoole alla.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud alustel võib kainenema toimetada isiku, kellel avalduvad ilmsed joobetunnused ning:

1) isik on keeldunud joobeseisundi kontrollimisest indikaatorvahendiga või selle tuvastamisest tõendusliku alkomeetriga või ei ole võimeline järgima indikaatorvahendi või tõendusliku alkomeetri kasutamise protseduuri või

2) isikult on võetud bioloogilise vedeliku proov joobe tuvastamiseks ja joobeseisundi tuvastamine bioloogilise vedeliku proovi uuringuga ei ole kohe võimalik.

(4) Isiku kainenemisele toimetamisel käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud juhtudel kirjeldab politseiametnik isikul esinevaid joobele viitavaid tunnuseid käesoleva seaduse § 7²⁴lõike 8 ja § 7²⁷lõike 12 alusel kehtestatud sotsiaalministri määruses sätestatu kohaselt.

(5) Kui isikule on vaja osutada vältimatut abi, kutsub politsei välja kiirabiteenuse osutaja.

(6) Kainenema toimetatud isiku suhtes teostatakse turvakontroll ja asjade läbivaatus. Kainenema toimetatud isikult võetakse hoiule raha, väärtasjad ja dokumendid, samuti esemed ja ravimid, mis võivad ohustada teda ennast või teist isikut.

(7) Kainenema toimetamisel on õigus kasutada vahetut sundi nii kaua, kui see on eesmärgi saavutamiseks vältimatu.

(8) Isiku kainenema toimetamise kohta koostatakse protokoll, mille vorminõuded kehtestab siseminister määrusega.

§ 7³⁰. Kainenema toimetatud isiku kinnipidamistingimused

(1) Kainenema toimetatud isikut hoitakse eraldi muul alusel kinnipeetud isikutest. Eri soost isikuid hoitakse eraldi kambrites.

(2) Kainenema toimetatud isiku ohutuse tagamiseks teda jälgitakse. Tervise halvenemisel kutsutakse kohale tervishoiutöötaja.

(3) Kainenema toimetatud isikut peetakse kinni kuni kainenemiseni, kuid mitte üle 24 tunni. Kui isik selle aja möödumisel ei ole sel määral kainenunud, et teda võiks lasta iseseisvalt lahkuda, kutsutakse tervishoiutöötaja tema tervise seisundit kindlaks tegema.

3. jaotis

Muud järelevalve erimeetmed

§ 7³¹. Viibimiskeeld

(1) Politsei võib ajutiselt keelata isiku viibimise teatud isiku läheduses või teatud kohas, kohustada teda selle isiku lähedusest või sellest kohast lahkuma või isikule või kohale teatud kaugusele lähenemisest hoiduma järgmistel juhtudel:

1) isiku elu või tervist ähvardava vahetu ohu korral;

2) ülekaaluka avaliku huvi kaitseks;

3) kõrgendatud ohu väljaselgitamiseks või tõrjumiseks;

4) kaitstava isiku ohutuse tagamiseks;

5) süütoemenetluse läbiviimise tagamiseks.

(2) Politsei on kohustatud viibimiskeelu kohaldamise koha võimaluse korral arusaadavalt tähistama. Viibimiskeelu kohaldamise kohta ei ole vaja tähistada, kui viibimiskeeld kehtestatakse konkreetse isiku suhtes.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud juhtudel võib keelata isikute läbipääsu kindlaksmääratud ajal kindlaksmääratud kohast või juurdepääsu sellele kohale. Võimaluse korral tuleb säilitada isiku juurdepääs tema elu- või tööruumile.

(4) Viibimiskeeldu võib kohaldada kuni käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud aluse äralangemiseni.

(5) Politsei võib käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1, 3, 4 ja 5 sätestatud alustel kohaldada viibimiskeeldu kuni 12 tundi.

(6) Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor või prefekt võib käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 sätestatud alusel kohaldada viibimiskeeldu kuni 12 tundi.

(7) Enam kui 12 tunniks kehtestatud viibimiskeeldu kohaldab käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel siseminister.

(8) Viibimiskeeldu rikkuva isiku suhtes on õigus kasutada vahetut sundi nii kaua, kui see on eesmärgi saavutamiseks vältimatu.

§ 7³². Sõiduki peatamine

(1) Politseiametnik võib anda sõidukijuhile käega, sauaga, helkurkettaga või alarmsõiduki valgusseadme või valjuhääldi abil Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud korras märguande sõiduki või muu liiklusvahendi peatamiseks, kui see on vajalik ohu tõrjumiseks, korrarikkumise kõrvaldamiseks või kõrgendatud ohu väljaselgitamiseks.

(2) Sõidukit peatav politseiametnik peab kandma vormiriietust.

(3) Kui sõiduki peatamine toimub sõidukist, peab sõiduk olema värvitud alarmsõidukitele kehtiva korra kohaselt. Erandina võib sõiduki peatada tsiviilvärvides sõidukist valgusseadme abil, kasutades vajaduse korral valjuhääldit, Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud korras. Sõidukist peatamise korral ei pea politseiametnik kandma vormiriietust, kui politseiametniku vormiriietuse kandmine ei ole ametiülesande olemusest või eesmärgist tulenevalt võimalik.

(4) Kui isik ei täida sõiduki peatamise märguannet, võib sõiduki sundpeatada, korraldades teesulu või kasutades sõiduki sundpeatamise vahendit, relva või muud erivahendit käesoleva seaduse 4. peatükis sätestatud korras.

§ 7³³. Isiku kinnipidamine

(1) Politsei võib isiku kinni pidada, sulgedes ta ruumi või sõidukisse või piirates muul viisil olulisel määral tema füüsilist vabadust, kui see on vältimatu:

- 1) vahetult eelseisva kuriteo toimepanemise ärahoidmiseks;
- 2) isiku elu või kehalist puutumatumist ähvardava vahetu ohu tõrjumiseks;
- 3) kohtu poolt kehtestatud lähenemiskeelu tagamiseks;

(2) Kinnipeetud isikule tuleb viivitamata teatada talle arusaadavas keeles ja viisil tema kinnipidamise põhjus, teha teatavaks tema õigused ning anda võimalus teatada kinnipidamisest oma lähedasele. Kui kinnipeetud isik viibib seisundis, mille tõttu ta ei ole võimeline kinnipidamisest oma lähedasele teatama, teavitab politsei viivitamata tema lähedast, kui see on võimalik. Kui kinnipeetud isik on alaealine või muu piiratud teovõimega isik, teatab politsei isiku kinnipidamisest esimesel võimalusel tema seaduslikule esindajale, kui see on võimalik. Kinnipeetud isiku nõudmisel antakse talle võimalus teatada kinnipidamisest esindajale.

(3) Kinnipeetud isikule selgitatakse tema järgmisi õigusi:

- 1) õigus teada kinnipidamise põhjust;
- 2) õigus mitte olla kinni peetud üle 48 tunni ilma kohtu loata;
- 3) õigus teatada kinnipidamisest oma lähedasele ja esindajale;
- 4) õigus olla ära kuulatud;
- 5) õigus esitada vaie politseiasutuse juhile või kaebus halduskohtule;
- 6) õigus tutvuda kinnipidamise protokolliga ning teha meetme tingimuste, käigu ja tulemuste ning protokolliga kohta avaldusi, mis protokollitakse.

(4) Massilise korratuse käigus on protokollimine kohustuslik, kui kinnipidamine kestab enam kui kolm tundi, samuti juhul, kui seda nõuab kinnipeetud isik.

(5) Massilise korratuse käigus kinnipeetud isiku kinnipidamisel väljaspool arestimaja tagatakse isikule inimväärsed tingimused ning võimaluse korral tagatakse ajutise kinnipidamisruumi videojälgitavus koos salvestamisega.

(6) Isikut võib kinni pidada kuni kinnipidamise kohaldamise aluse äralangemiseni, kuid mitte kauem kui 48 tundi. Isiku kinnipidamisel arestimajas kohaldatakse vangistusseaduse 4. ja 7. peatükis sätestatud.

(7) Kinnipidamisel on õigus kasutada vahetut sundi nii kaua, kui see on eesmärgi saavutamiseks vältimatu.

(8) Isiku kinnipidamise dokumenteerimise korra kehtestab siseminister määrusega.

§ 7³⁴. Turvakontroll

(1) Politsei võib kontrollida isikut või tema riietust vaatlemise ja kompimise teel või tehnilise vahendi või sellekohase väljaõppe saanud teenistuslooma abil kindlustamiseks, et isiku valduses ei ole esemeid või aineid, millega ta võib ohustada ennast või teisi isikuid:

- 1) sisenemisel avaliku võimu organi ehitisse või territooriumile;
- 2) kui see on vajalik kõrgendatud ohu väljaselgitamiseks, kui isik viibib elutähtsas energia-, side-, signalisatsiooni-, veevarustus- või kanalisatsioonisüsteemis, liikluskorralduse ehitises või seadmes või selle vahetus läheduses;
- 3) kui see on vajalik vahetu kõrgendatud ohu tõrjumiseks;
- 4) kui isikult võib seaduse alusel võtta vabaduse;
- 5) kui see on vajalik kaitstava isiku või valvatava objekti ohutuse tagamiseks või
- 6) isiku kinnipidamisel.

(2) Turvakontrolli teostab kompimise teel politseiametnik, kes on isikuga samast soost. Kui see on vajalik vahetu ohu tõrjumiseks, võib turvakontrolli teostada politseiametnik, kes ei ole isikuga samast soost.

(3) Turvakontrolli kohaldamisel on õigus kasutada vahetut sundi nii kaua, kui see on eesmärgi saavutamiseks vältimatu.

§ 7³⁵. Isiku läbivaatus

(1) Politsei võib läbi vaadata isiku, sealhulgas isiku keha, kehaõõnsused, riided, riietes oleva või kehal kantava asja, kui:

- 1) on alust arvata, et isik kannab endaga kaasas asja või ainet, mille võib võtta seaduse alusel hoiule, hõivata või konfiskeerida;
- 2) see on vajalik kõrgendatud ohu väljaselgitamiseks, kui isik viibib avaliku võimu toimimiseks tähtsas ehitises või selle vahetus läheduses või
- 3) see on vältimatult vajalik isikusamasuse tuvastamiseks.

(2) Isiku läbivaatust teostab politseiametnik, kes on isikuga samast soost, samasoolise ametiisiku puudumisel arst. Kui see on vajalik kõrgendatud vahetu ohu tõrjumiseks, võib isiku läbi vaadata politseiametnik, kes ei ole isikuga samast soost.

(3) Läbivaatuse teostamiseks, mis eeldab meditsiinilist protseduuri, toimetatakse isik tervishoiuteenuse osutaja juurde. Meditsiinilist protseduuri eeldavat läbivaatust võib teostada ainult arst.

(4) Politsei võib sõlmida tervishoiuteenuse osutajaga halduslepingu, milles nähakse ette isiku läbivaatuse teostamise koht ja teostamise viis ning vastutus, tasu suurus ja maksmise kord.

(5) Isiku läbivaatusel on õigus kasutada vahetut sundi nii kaua, kui see on eesmärgi saavutamiseks vältimatu.

§ 7³⁶. Vallasasja läbivaatus

(1) Politsei võib valdaja nõusolekuta kontrollida meeleliselt, tehnilise vahendi või teenistuslooma abil vallasasja, sealhulgas avada uksti ja kõrvaldada muid takistusi, kui:

- 1) seda kannab kaasas isik, kes siseneb avaliku võimu organi ehitisse või territooriumile;
- 2) seda kannab kaasas isik, keda võib seaduse alusel läbi vaadata;
- 3) on alust arvata, et vallasasjas viibib isik, kellelt võib seaduse alusel võtta vabaduse või keda võib seaduse alusel läbi vaadata või kes on abitus seisundis;
- 4) on alust arvata, et selles on asju, mida võib käesoleva seaduse või muu seaduse alusel võtta hoiule, hõivata või konfiskeerida;
- 5) see on vajalik kõrgendatud ohu väljaselgitamiseks isiku suhtes, kes viibib elutähtsas energia-, side-, signalisatsiooni-, veevarustus- või kanalisatsioonisüsteemis, liikluskorralduse ehitises, seadmes või selle vahetus läheduses või
- 6) seda kannab kaasas isik, kes siseneb politsei poolt valvatavasse hoonesse või territooriumile.

(2) Asja omanikul või valdajal on õigus viibida asja läbivaatuse juures. Kui omanik või valdaja ei viibi asja läbivaatuse juures, võib ta määrata täisealise isiku, kellel on õigus viibida asja läbivaatuse juures. Kui käesoleva lõike esimeses ja teises lauses nimetatud isikud ei viibi asja läbivaatuse juures, teostab politsei asja läbivaatuse kohaliku omavalitsuse ametiisiku juuresolekul.

(3) Politsei võib teostada asja läbivaatuse ilma käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud isiku juuresolekuta, kui see on vajalik vahetu ohu tõrjumiseks.

(4) Kui valdaja isik on tuvastatav, tuleb teda esimesel võimalusel teavitada vallasaaja läbivaatusest. Kui vallasaaja läbivaatuse tagajärjel jääb valveta oluline varaline väärtus, tagab politsei kuni valdaja või muu õigustatud isiku saabumiseni vallasaaja valve.

(5) Asja läbivaatusel võib kasutada vahetut sundi nii kaua, kui see on eesmärgi saavutamiseks vältimatu.

(6) Käesolevas paragrahvis sätestatud meetme protokollimine on kohustuslik.

§ 7³⁷. Valdusesse sisenemine

(1) Politsei võib siseneda valdaja nõusolekuta tema valduses olevale piiratud või tähistatud kinnisasjale, ehitisse, eluruumi või ruumi, sealhulgas avada uksi, väravaid või kõrvaldada muid takistusi, kui see on vajalik kõrgendatud ohu väljaselgitamiseks või tõrjumiseks.

(2) Politsei võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tingimustel siseneda valdusesse ohu väljaselgitamiseks või tõrjumiseks või korrarikkumise kõrvaldamiseks, kui valdusest levivad väljapoole teist isikut oluliselt häirivad mõjutused ning nende kõrvaldamine ei ole muul viisil võimalik.

(3) Valdusesse tuleb võimaluse korral siseneda valdaja või muu õigustatud isiku juuresolekul ja ajavahemikus kella 7.00-st kuni 23.00-ni. Äriruumidesse tuleb võimaluse korral siseneda nende töö- või lahtiolekuajal.

(4) Eluruumi tohib valdaja teadmisetä siseneda vaid siis, kui teda ei ole mõistlike pingutustega võimalik teavitada ja sisenemine on vajalik vahetu kõrgendatud ohu tõrjumiseks.

(5) Kui valdaja isik on tuvastatav, tuleb teda esimesel võimalusel teavitada valdusesse sisenemisest. Kui valdusesse sisenemise tagajärjel jääb valduses valveta oluline varaline väärtus, tagab politsei kuni valdaja või muu õigustatud isiku saabumiseni valduse valve.

(6) Valdusesse sisenemisel võib kasutada vahetut sundi nii kaua, kui see on eesmärgi saavutamiseks vältimatu.

(7) Käesolevas paragrahvis sätestatud meetme protokollimine on kohustuslik.

§ 7³⁸. Valduse läbivaatus

(1) Politsei võib valdaja nõusolekuta isiku valduses oleva piiratud või tähistatud kinnisasja, ehitise või ruumi läbi vaadata, sealhulgas vaadata läbi seal asuva asja ning avada uksi, väravaid või kõrvaldada muid takistusi:

- 1) kui on alust arvata, et piiratud või tähistatud kinnisasjal, ehitises või ruumis viibib isik, kellelt võib võtta seaduse alusel vabaduse või kelle elu, tervis või keheline puutumus on tingituna tema abitust seisundist ohustatud;

- 2) kõrgendatud ohu väljaselgitamiseks või tõrjumiseks või
- 3) kaitstava isiku või valvatava objekti ohutuse tagamiseks.

(2) Isiku valduses oleva piiratud või tähistatud kinnisasja, ehitise või ruumi läbivaatus on lubatud ainult läbivaadata kinnisasja või ehitise asukohajärgse halduskohtu eelneval loal. Kui halduskohtu luba ei ole võimalik taotleda vahetu kõrgendatud ohu tõrjumise vajaduse tõttu, võib politsei valduse läbi vaadata ilma halduskohtu loata. Sellisel juhul on politsei kohustatud loa taotlema esimesel võimalusel. Kohtunik otsustab valduse läbivaatuseks loa andmise või selle pikendamise halduskohtumenetluse seadustikus haldustoiminguks loa andmiseks ettenähtud korras. Kui kohus keeldub loa andmisest, on politsei kohustatud viivitamata lõpetama valduse läbivaatuse.

(3) Ajavahemikus kella 23.00-st kuni 7.00-ni on isiku eluruumi läbivaatus lubatud ainult juhul, kui see on vajalik vahetu kõrgendatud ohu tõrjumiseks.

(4) Piiratud või tähistatud kinnisasja, ehitise või ruumi valdajal on õigus viibida valduse läbivaatuse juures. Kui valdaja ei viibi läbivaatuse juures, võib ta määrata täisealise isiku, kellel on õigus viibida valduse läbivaatuse juures. Kui käesoleva lõike esimeses ja teises lauses nimetatud isikud ei viibi valduse läbivaatuse juures, vaatab politsei valduse läbi kohaliku omavalitsuse ametiisiku juuresolekul.

(5) Kui valdaja isik on tuvastatav, tuleb teda esimesel võimalusel teavitada valduse läbivaatusest. Kui valduse läbivaatuse tagajärjel jääb valduses valveta oluline varaline väärtus, tagab politsei kuni valdaja või muu õigustatud isiku saabumiseni valduse valve.

(6) Valduse läbivaatusel võib kasutada vahetut sundi nii kaua, kui see on eesmärgi saavutamiseks vältimatu.

(7) Käesolevas paragrahvis sätestatud meetme protokollimine on kohustuslik.

§ 7³⁹. Vallasaaja hoivlevõtmine

(1) Politseil on õigus võtta vallasasi hoiule:

- 1) vahetu ohu tõrjumiseks või korrarikkumise kõrvaldamiseks;
- 2) asja omaniku või valdaja kaitseks asja kaotamise, hävimise või olulise kahjustamise vahetu ohu eest, kui samal ajal on ohus avalik huvi;
- 3) kui seaduse alusel on asja valdamiseks vaja luba, mis asja valdaval isikul puudub;
- 4) kui asja valdab isik, kellelt on seaduse alusel võetud vabadus, ning on oht, et isik kasutab asja enda või teise isiku tapmiseks või vigastamiseks või võõra asja kahjustamiseks või põgenemiseks, või
- 5) kui turvakontrolli käigus on tuvastatud ese, mis ei ole seadusega keelatud, kuid võib ohustada isikut ennast või teist isikut.

(2) Politsei poolt hoiulevõetud asja hoiab politseiasutus. Kui politseil ei ole asja omadustest tulenevalt võimalik või otstarbekas asja hoida, võib politsei anda asja hoiule muule isikule, kellel on täidetud selleks vajalikud tingimused. Politsei või muu isik, kellele asi on hoiule antud, peab hoidma asja selle säilimist tagaval viisil.

(3) Isikule, kellelt asi hoiule võetakse, väljastab politsei viivitamata asja hoiulevõtmise protokollki koopia, milles märgitakse politseiasutus, kes hoiulevõtmist kohaldab, hoiulevõtmise aeg ja põhjus ning hoiulevõetava asja kirjeldus. Kui isik, kellelt asi hoiule võetakse, ei ole asja omanik ega selle seaduslik valdaja või kui asja ei võetud hoiule isikult ning omanik või seaduslik valdaja on tuvastatav, teavitab politsei omanikku või seaduslikku esindajat asja hoiulevõtmisest viivitamata.

(4) Hoiulevõetud asja omanikule või seaduslikule valdajale tagastatakse asi viivitamata pärast hoiulevõtmise aluse äralangemist.

(5) Vallasasja hoiulevõtmiseks võib kasutada vahetut sundi nii kaua, kui see on eesmärgi saavutamiseks vältimatu.

(6) Käesolevas paragrahvis sätestatud meetme protokollimine on kohustuslik.

§ 7⁴⁰. Hoiulevõetud vallasasja müümine või hävitamine

(1) Politseiasutuse korralduse alusel müüb hoiulevõetud asja kohtutäitur avalikul enampakkumisel täitemenetluse seadustikus vallasasjade müügiks sätestatud korras, kui:

- 1) tegemist on kiiresti rikneva või muul viisil kiiresti väärtust kaotava asjaga;
- 2) asja hoidmine ja korrashoid on ebaproportsionaalselt kulukas või raske;
- 3) asja ei ole võimalik hoida viisil, mis tagaks asjast lähtuvate ohtude tõrjumise;
- 4) asja ei ole võimalik tagastada selleks õigustatud isikule ühe aasta jooksul hoiulevõtmise päevast arvates, ilma et see tooks samal ajal kaasa uue vajaduse asja hoiulevõtmiseks politseiasutuse poolt, või
- 5) selleks õigustatud isik ei ole asja politseiasutuselt pärast asja hoiulevõtmise aluse äralangemist vastu võtnud talle kirjalikult teatavaks tehtud tähtpäevaks, kui teade sisaldas hoiatust, et vastuvõtmata jätmise korral asi müüakse.

(2) Asja hindab kohtutäitur, lähtudes asja harilikust väärtusest. Kui kohtutäituri ei ole võimalik hinda määrata, laseb kohtutäitur hindamise korraldada eksperdil.

(3) Asja müügist saadud tulemist arvatakse maha asja hoidmise kulud ja täitekulud ning ülejäänud summa makstakse välja asja endisele omanikule. Asja hoidmise kuludeks loetakse nii politseiasutuse kui ka kohtutäituri kantud kulud. Kui omanik ei võta summat vastu ühe aasta jooksul asja müümisest arvates, kantakse see riigituludesse.

(4) Kui asja müümine avalikul enampakkumisel ei ole võimalik või kui enampakkumise korraldamise kulud ületavad asja väärtuse, võib kohtutäitur asja müüa avaliku enampakkumiseta täitemenetluse seadustikus vallasasjade müügiks sätestatud korras.

(5) Kui võib eeldada, et asja ei ole võimalik müüa avalikul enampakkumisel ega muul viisil või kui kohtutäituri ei õnnestu vara müüa, korraldab politseiasutus asja hävitamise või pöörab selle riigi omandisse.

(6) Enne asja müümist, hävitamist või riigi omandisse pööramist teavitab politseiasutus sellest tuvastatud omanikku või seaduslikku valdajat.

(7) Pärast asja müümist, hävitamist või riigi omandisse pööramist on politseiasutus kohustatud viivitamata väljastama tuvastatud omanikule või seaduslikule valdajale selle kohta kirjaliku teatise.

(8) Kohtutäituri tasu müügi korraldamise eest sätestatakse kohtutäituri seaduses.

(9) Käesolevas paragrahvis sätestatud meetme protokollimine on kohustuslik.

§ 7⁴¹. Kinnipeetud isiku saatmine

(1) Kinnipeetud isiku saatmine on kahtlustatavana kinnipeetud isiku, vahistatu, sundtoodud isiku, väljasaadetava, arestiaalse või süüdimõistetud saatmine arestimajas ja väljaspool arestimaja relvastatud saatemeeskonna valve all.

(2) Kinnipeetud isiku suhtes teostatakse enne saatmist ja saatmise lõppedes turvakontroll või isiku läbivaatus.

(3) Saatemeeskonna ülesanded ja töökorra kehtestab siseminister määrusega.

4. jaotis

Piiriülese jälitamisega seonduvad järelevalve erimeetmed

§ 7⁴². Piiriülene jälitamine

(1) Politseiametnikul, kes jälitab oma riigi territooriumil nõukogu 2002. aasta 13. juuni raamotsuses Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikide vahelise üleandmiskorra kohta (EÜT L 190, 18.07.2002, lk 1–20) määratletud kuriteo toimepanemiselt tabatud isikut või selle kuriteo toimepanemisele kaasaaitajat, on lubatud jätkata jälitamist teise Euroopa Liidu liikmesriigi territooriumil ilma eelnevalt taotletud loata, kui:

- 1) asja kiireloomulisuse tõttu ei ole olnud võimalik enne teise liikmesriigi territooriumile sisenemist sellest pädevaid ametivõime teavitada või
- 2) teise liikmesriigi pädevad ametivõimud ei jõudnud sündmuskohale õigel ajal, et jälitamine üle võtta.

(2) Käesoleva paragrahvi lõiget 1 kohaldatakse ka juhul, kui jälitatav on vahistuses viibimise või vangistuse kandmise ajal kinnipidamiskohast põgenenud.

(3) Piiriülene jälitamine võib toimuda üksnes üle maismaapiiride.

(4) Välisriik, kus piiriülest jälitamist hakatakse toimetama, on asukohariik.

§ 7⁴³. Piiriülesest jälitamisest teavitamise kord

(1) Politseiametnik võtab viivitamata, kuid mitte hiljem kui riigipiiri ületamisel, ühendust selle asukohariigi pädeva asutusega, kelle territooriumil piiriülest jälitamist toimetama hakatakse.

(2) Riigipiiri ületamisest teavitamisel on jälitav politseiametnik kohustatud asukohariiki teavitama järgmistest asjaoludest:

- 1) riigipiiri oletatav ületamise aeg ja koht;
- 2) politseiametniku teenistusrelva liik ja mudel;
- 3) sidepidamisvahendid.

(3) Eestis on pädevaks asutuseks piiriülesest jälitamisest teavitamisel Politsei- ja Piirivalveamet.

(4) Välisriigi politseiametniku Eesti territooriumil piiriülese jälitamisega seotud toimingute dokumenteerimise korra kehtestab siseminister määrusega.

§ 7⁴⁴. Piiriülese jälitamise toimetamine

(1) Jälitatava isiku peavad kinni asukohariigi politseiametnikud. Juhul kui asukohariigi pädevad asutused ei nõua jälitamise lõpetamist, kuid ei jõua piisavalt kiiresti jälitamist üle võtta, peab jälitav politseiametnik isiku kinni ning annab üle asukohariigi politseiametnikule isikusamasuse tuvastamiseks või vahistamiseks.

(2) Piiriülesele jälitamisele politseiametnik:

- 1) peab järgima asukohariigi seadusi ja pädeva asutuse juhiseid ning korraldusi;
- 2) peab olema äratuntav politseivormiriietuse järgi või kasutama politseisõidukit;
- 3) peab esitama ametiülesannete täitmise tõendamiseks ametitõendi;
- 4) võib kanda teenistusrelva ja kasutada seda üksnes enesekaitseks;
- 5) võib ohutuse tagamiseks teostada kinnipeetud isiku ja tema asjade läbivaatust ning temaga kaasas olnud asjad ära võtta;
- 6) võib kinnipeetud isiku suhtes tema toimetamisel asukohariigi politseiasutusse kasutada käeraudu;
- 7) ei või siseneda eravaldusse või muusse kohta, mis ei ole ette nähtud avalikuks kasutamiseks;
- 8) peab jälitamise lõpetamisel ilmuma asukohariigi kohalikku politseiasutusse ja teavitama tehtud toimingutest;
- 9) peab jääma asukohariigi pädeva asutuse käsutusse kuni jälitamisega seonduvad asjaolud on piisavalt selged;
- 10) peab asukohariigi pädeva asutuse taotlusel abistama jälitamise järgsel kriminaalmenetluse läbiviimisel, sealhulgas kohtumenetluses.

(3) Piiriülene jälitamine lõpetatakse

- 1) eesmärgi saavutamisel;
- 2) kui on möödunud üks tund asukohariigi riigipiiri ületamisest;
- 3) asukohariigi nõudmisel.

(4) Kui kinnipeetud isik ei ole asukohariigi kodanik, vabastatakse ta hiljemalt kuue tunni möödumisel tema kinnipidamisest, kui asukohariigi pädevad asutused ei ole saanud taotlust isiku vahistamiseks väljaandmise või loovutamise eesmärgil. Kinnipidamise aja hulka ei arvestata ajavahemikku kell 00.00 kuni 09.00.

§ 7⁴⁵. Piiriülest jälitamist toimetav välisriigi politseiametnik

Piiriülest jälitamist toimetava välisriigi politseiametniku vastu või tema poolt toimepandud kuriteo korral võrdsustatakse ta Eesti politseiametnikuga.

5. jaotis *Schengeni konventsioonist tulenev isikuandmete töötlemine*

§ 7⁴⁶. Isikuandmete töötlemine

(1) Politseil on välislepingu või Euroopa Liidu otsekohalduva õigusakti täitmiseks õigus töödelda isikuandmeid.

(2) Kui välislepingu või Euroopa Liidu otsekohalduva õigusakti täitmiseks on isikuandmete töötlemiseks vajalik isiku nõusolek, tuleb isikule enne nõusoleku küsimist teatavaks teha:

- 1) isikuandmete töötleja või tema esindaja nimi ja kontaktandmed;
- 2) andmete töötlemise eesmärk;
- 3) nõusoleku andmise vabatahtlikkus ja nõusoleku andmata jätmise õiguslikud tagajärjed.

(3) Nõusolek käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud isikuandmete töötlemiseks vormistatakse kirjalikult.

(4) Käesolevas paragrahvis sätestatud nõusoleku suhtes ei kohaldata isikuandmete kaitse seaduses sätestatud.

§ 7⁴⁷. Isikuandmete varjatud töötlemine

(1) Politseil on õigus välislepingu või Euroopa Liidu otsekohalduva õigusakti täitmiseks töödelda isikuandmeid varjatult, see tähendab varjates andmesubjekti eest isikuandmete töötlemise eesmärgi.

(2) Varjatult võib töödelda järgmisi andmeid:

- 1) isiku ees- ja perekonnanimi;
- 2) isiku reisi marsruut ja sihtkoht;
- 3) isikuga koos olevad isikud või sõidukis asujad;
- 4) isiku kasutatava sõiduki andmed;
- 5) isikul kaasas olnud esemed.

(3) Isikul ei ole õigust saada teavet varjatud töötlemise fakti ega varjatud töötlemise käigus tema kohta kogutud isikuandmete kohta.

(4) Isikuandmete varjatud kogumise dokumenteerimise korra kehtestab siseminister määrusega.;

9)paragrahvi 10 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Politsei andmekogu koosneb järgmistest andmestikest:

- 1) ühiste infoobjektide andmestik;
- 2) süüteo menetluse andmestik;
- 3) ennetava tegevuse andmestik;
- 4) reageeriva tegevuse andmestik;
- 5) arestimajade tegevuse andmestik;
- 6) otsimise andmestik;
- 7) jälitusmenetluse andmestik.»;

10)paragrahvi 10 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

11)paragrahvi 11 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Politsei andmekogusse esitavad andmeid § 8 lõikes 1 sätestatud eesmärgil andmekogu põhimääruses määratud muud asutused kehtestatud ulatuses.»;

12)paragrahvi 13 lõiget 2, § 19 lõiget 2 ja § 25 lõiget 2 täiendatakse punktiga 5¹järgmises sõnastuses:

« 5¹) andmekogust andmete saajad;»;

13)paragrahvi 14 lõikest 1 jäetakse välja sõnad «piirivalve ülesannete täitmiseks»;

14)paragrahvi 16 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

15)paragrahvi 22 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

16)paragrahvi 23 lõikes 6 asendatakse sõnad «Eesti Riiklik Autoregistrikeskus» sõnaga «Maanteeamet»;

17)seaduse 4. peatükk muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«4. peatükk
VAHETU SUND

§ 26. Vahetu sund

Vahetu sund käesoleva seaduse tähenduses on füüsilise isiku (edaspidi *isik*), looma või asja mõjutamine füüsilise jõuga, erivahendiga või relvaga.

§ 27. Erivahendid

Politsei erivahendid on:

- 1) käerauad;
- 2) jalarauad;
- 3) sidumisvahendid;
- 4) rahustussärk või -tool;
- 5) teenistusloom;
- 6) tehniline tõke;
- 7) sõiduki sundpeatamise vahend;
- 8) veekahur;
- 9) pisaravoolust, suitsu-, heli-, valgus- või muud efekti või valuaistingut esilekutsuvad granaadid;
- 10) eriotstarbeline lõhkamiseadeldis, mida ei kasutata inimese vastu;
- 11) eriotstarbeline valgus- ja heliseadeldis;
- 12) eriotstarbeline värvimis- ja märgistusvahend.

§ 28. Teenistusrelvad

Politsei teenistusrelvad on:

- 1) tulirelv;
- 2) gaasirelv;
- 3) pneumorelv;
- 4) külmrelv;
- 5) elektrišokirelv.

§ 29. Politsei enesekaitsevahendid

(1) Politsei enesekaitsevahendid on vahetu sunni kohaldamisel politseiametniku või teenistuslooma füüsilise ohutuse tagamiseks kasutatavad esemed.

(2) Politsei enesekaitsevahendite loetelu ja enesekaitsevahenditele esitatavad nõuded kehtestab siseminister määrusega.

§ 30. Vahetu sunni kohaldamise lubatavus

(1) Vahetu sunni kohaldamise õigus on politseiametnikul.

(2) Politseiametnik võib kohaldada vahetut sundi juhul, kui isikule kehtiva haldusaktiga ohu tõrjumiseks või korrariikkumise kõrvaldamiseks pandud kohustuse täitmise tagamine muu haldussunnivahendiga ei ole võimalik või ei ole õigel ajal võimalik.

(3) Vahetut sundi on lubatud kohaldada ilma eelneva kohustava haldusaktita, kui haldusakti andmine ei ole juhtumi asjaoludest tulenevalt võimalik. Relva kasutamine ilma eelneva kohustava haldusaktita on lubatud ainult juhul, kui haldusakti andmine pole võimalik vahetu kõrgendatud ohu tõrjumise või korrariikkumise kõrvaldamise kiire vajaduse tõttu.

(4) Vahetut sundi ei ole lubatud kohaldada ütluse, arvamuse või seletuse saamiseks.

§ 31. Vahetu sunni eest hoiatamine

(1) Enne vahetu sunni kohaldamist on politseiametnik kohustatud hoiatama isikut, kelle suhtes või kelle valduses oleva looma või asja suhtes ta kavatseb vahetut sundi kohaldada.

(2) Kui hoiatus on tehtud kirjalikult, kordab politseiametnik hoiatust suuliselt enne vahetu sunni kohaldamist.

(3) Rahvahulga vastu vahetu sunni kohaldamisest tuleb isikuid võimaluse korral eelnevalt hoiatada arvestusega, et soovijatel oleks võimalik vabatahtlikult eemalduda. Rahvahulga vastu vahetut sundi kohaldades ei pea isikuid hoiatama nende suhtes tehnilise tõkke kasutamisest.

(4) Hoiatamisest võib loobuda, kui hoiatamine ei ole juhtumi asjaoludest tulenevalt võimalik. Relva kasutamine ilma eelneva hoiatuseta on lubatud ainult vahetu kõrgendatud ohu tõrjumise või korrariikkumise kõrvaldamise kiire vajaduse tõttu. Tulirelva kasutamisest hoiatamise eest rahvahulga vastu ei või loobuda.

§ 32. Käeraudade, jalaraudade või sidumisvahendi kasutamine

(1) Politsei võib isiku suhtes kasutada käeraudu, kui isikult on seaduse alusel võetud vabadus ning on alust arvata, et ta võib:

- 1) rünnata teist isikut, osutada politseiametnikule või abipolitseinikule füüsilist vastupanu või kahjustada suure väärtusega varalist hüvet;
- 2) põgeneda või teda võidakse ebaseaduslikult vabastada või
- 3) ennast vigastada või enese tappa.

(2) Jalaraudu võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud alustel kasutada kahtlustatava, süüdistatava või süüdimõistetud suhtes, kellelt on võetud vabadus seoses:

- 1) esimese astme vägivaldse kuriteo toimepanemisega;
- 2) kuriteo toimepanemisega, mille eest võib talle karistusena mõista eluaegse vangistuse, või
- 3) muu kuriteo toimepanemisega, kui käeraudade kasutamine ei ole eesmärgi saavutamiseks piisav.

(3) Kui käe- või jalaraudade kasutamine ei ole võimalik, võib politseiametnik käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud alustel kasutada sidumisvahendit, kui see ei sea ohtu isiku elu, ei tekita talle kehavigastust ega põhjusta kestvaid füüsilist valu. Sidumisvahendi kasutamine ei tohi kesta üle ühe tunni järjest.

§ 32¹. Veekahuri kasutamine

(1) Politsei võib kasutada kõrgendatud ohu tõrjumiseks veekahurit rahvahulga vastu, kui ohu tõrjumine muu vahetu sunni vahendiga, välja arvatud tulirelvaga, ei ole võimalik või ei ole õigel ajal võimalik ning arvestusega, et veekahuri kasutamisel tehakse kõik võimalik, et sellega ei seataks ohtu muud kaalukat hüvet.

(2) Veekahuri kasutamise korra kehtestab siseminister määrusega.

§ 32². Elektrišokirelva kasutamine

(1) Politsei võib kasutada kõrgendatud ohu tõrjumiseks elektrišokirelva, kui ohu tõrjumine muu vahetu sunni vahendiga, välja arvatud tulirelvaga, ei ole võimalik või ei ole õigel ajal võimalik ning arvestusega, et elektrišokirelva kasutamisel tehakse kõik võimalik, et sellega ei seataks ohtu muud kaalukat hüvet.

(2) Politseiametnik võib kasutada isiku suhtes elektrišokirelva ainult tema ründamis-, vastupanu- või põgenemisvõimetuks muutmiseks juhul, kui seda eesmärki ei ole võimalik saavutada muu vahetu sunni vahendiga, välja arvatud tulirelvaga, ning kui see on ühtlasi vajalik, et:

- 1) tõrjuda vahetu oht elule või tervisele või kehalisele puutumatusele;
- 2) tõkestada vahetult eelseisva või juba asetleidva esimese astme kuriteo toimepanemist;
- 3) pidada kinni esimese astme kuriteos kahtlustatav või süüdistatav või takistada tema põgenemist, kui temalt võib seaduse alusel võtta vabaduse või temalt on seaduse alusel võetud vabadus, või
- 4) pidada kinni isik või takistada tema põgenemist, kui temalt võib kohtulahendi alusel võtta vabaduse või temalt on kohtulahendi alusel võetud vabadus.

(3) Politseiametnik võib kasutada elektrišokirelva looma suhtes ainult looma ründamisvõimetuks muutmiseks juhul, kui seda eesmärki ei ole võimalik saavutada muu sunnivahendiga.

§ 32³. Tulirelva kasutamine

(1) Politsei võib kasutada kõrgendatud ohu tõrjumiseks tulirelva, kui ohu tõrjumine muu vahetu sunni vahendiga ei ole võimalik või ei ole õigel ajal võimalik, ning arvestusega, et tulirelva kasutamisel tehakse kõik võimalik, et sellega ei seataks ohtu muud kaalukat hüvet.

(2) Politseiametnik võib kasutada isiku suhtes tulirelva ainult tema ründamis-, vastupanu- või põgenemisvõimetuks muutmiseks juhul, kui seda eesmärki ei ole võimalik saavutada muu vahetu sunni vahendiga ning kui see on ühtlasi vajalik, et:

- 1) tõrjuda vahetu oht elule või kehalisele puutumatusele;
- 2) tõkestada vahetult eesseisva või juba asetleidva vägivaldse esimese astme kuriteo toimepanemist või sellise kuriteo toimepanemist, mille eest võib karistusena mõista eluaegse vangistuse või

3) pidada kinni kahtlustatav, süüdistatav või süüdimõistetud või takistada tema põgenemist, kui temalt võib seaduse alusel võtta vabaduse või temalt on seaduse alusel võetud vabadus seoses esimese astme vägivaldse kuriteo toimepanemisega või kuriteo toimepanemisega, mille eest võib talle karistusena mõista eluaegse vangistuse.

(3) Politseiametnik võib kasutada tulirelva looma suhtes ainult looma ründamisvõimetuks muutmiseks juhul, kui seda eesmärki ei ole võimalik saavutada muu sunnivahendiga.

§ 32⁴. Abi andmine vigastatud isikule

Kui vahetu sunni kohaldamisega tekitatakse isikule kehavigastus, on politsei kohustatud tagama isikule esimesel võimalusel esmaabi andmise ning vajaduse korral kiirabi kutsumise.»;

18)seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 35 lõike 2 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 2) spetsialisti ametikohad, mis jagunevad juhtivspetsialisti, vanemspetsialisti ja noorempetsialisti ametikohtadeks.»;

2)paragrahvi 51 lõike 3 punktis 1 asendatakse sõna «vanemspetsialisti» sõnaga «juhtivspetsialisti»;

3)paragrahvi 51 lõike 3 punktis 2 asendatakse sõna «spetsialisti» sõnaga «vanemspetsialisti»;

4)paragrahvi 59 lõike 1 punktis 1 asendatakse sõna «vanemspetsialisti» sõnaga «juhtivspetsialisti»;

5)paragrahvi 59 lõike 1 punktis 2 asendatakse sõna «spetsialisti» sõnaga «vanemspetsialisti»;

19)seadust täiendatakse §-ga 37¹ järgmises sõnastuses:

« § 37¹. Vormiriietus ja ametitõend

(1) Politseiametnikule ja kadetile antakse vormiriietus ja ametitõend.

(2) Politseiametniku vormiriietuse võib anda järgmistele käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud politseiasutuse teenistujatele:

- 1) arestimaja teenistujad;
- 2) klienditeenindajad;
- 3) hoone läbipääsurežiimi tagavad teenistujad;
- 4) migratsiooni järelevalveametnikud;
- 5) orkestri liikmed.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 loetletud teenistujate vormiriietusel kantavad eraldusmärgid sätestatakse käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud määrusega.

(4) Politsei- ja Piirivalveameti juht otsustab käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud ametikohad, millele nimetatud teenistujatele antakse politseiametniku vormiriietus.

(5) Politseiametnik peab esitama isikule, kelle suhtes ta täidab ametiülesannet, ametitõendi. Politsei vormiriietust kandev politseiametnik peab esitama ametitõendi isikule ainult tema nõudmisel.

(6) Politseiametnik võib käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud kohustuse täitmise edasi lükata, kui see on vältimatult vajalik vahetu ohu tõrjumiseks.

(7) Politseiametnikul ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud kohustust, kui selle täitmine ei ole ametiülesande olemusest või eesmärgist tulenevalt võimalik.

(8) Politseiametniku vormiriietuse ja eraldusmärkide kirjelduse kehtestab siseminister määrusega. Politsei- ja Piirivalveameti juht ning Kaitsepolitseiameti juht otsustab ametikohad, millele nimetatud politseiametnikule vormiriietust ei anta.

(9) Ametitõendi kirjelduse ja vormi kehtestab siseminister määrusega.»;

20)paragrahvis 40 tehakse järgmised muudatused:

1)punkti 1 täiendatakse pärast sõnu «kuriteo eest» sõnadega «, olenemata karistusandmete kustutamisest»;

2)punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 2) kes on kandnud vabadusekaotuslikku karistust, olenemata karistusandmete kustutamisest;»;

3)punktis 5 asendatakse sõna «Šveits» sõnadega «Šveitsi Konföderatsioon»;

4)punktis 8 asendatakse sõnad «§ 41 lõike 3» tekstiosaga «§ 71»;

21)paragrahv 41 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 41. Politseiteenistusse või politseiametniku erialale õppima kandideeriva isiku tervisekontroll

Politseiteenistusse või politseiametniku erialale õppima kandideeriv isik peab läbima politseiametnikule ette nähtud tervisekontrolli.»;

22)paragrahvis 42 tehakse järgmised muudatused:

1)lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Politseiteenistusse kandideeriv isik esitab politseiasutusele isikuankeedi. Isikuankeedis küsitakse andmeid, mis võimaldavad hinnata isiku sobivust teenistusse. Lisaks võib küsida andmeid sugulaste ja hõimlaste (vanemad, õde, vend, lapsed, abikaasa, endine abikaasa), samuti alalise elukaaslase ees- ja perekonnanime, isikukoodi (isikukoodi puudumisel sünniaeg ja -koht) ja kontaktandmete kohta.

(2) Politseiteenistusse kandideeriva isiku ankeedi vormi kehtestab siseminister määrusega.»;

2)lõike 3 sissejuhatavat lauset täiendatakse pärast sõnu «Kaitsepolitseiameti peadirektoril,» sõnadega «Sisekaitseakadeemia rektoril»;

3)lõike 3 punkti 3 täiendatakse pärast sõnu «kuriteo eest» sõnadega «, kas isik on kandnud vabadusekaotuslikku karistust»;

4)paragrahvi 42 lõikes 4 asendatakse sõna «viie» sõnaga «kümne»;

23)paragrahvis 43 tehakse järgmised muudatused:

1)lõiget 3 täiendatakse pärast sõnu «Siseministeeriumi valitsemisalas oleva valitsusasutuse kohaliku täidesaatva võimu volitusi omava asutuse juhina» sõnadega «, Siseministeeriumi kõrgema ametnikuna»;

2)lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (5) Kaitsepolitseiameti peadirektoriks võib nimetada isiku, kes on enne ametisse nimetamist töötanud vähemalt kolm aastat Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori asetäitjana või Kaitsepolitseiameti peadirektori asetäitjana, struktuuriüksuse juhina või järelevalveasutuse juhina või Siseministeeriumi kõrgema ametnikuna või Siseministeeriumi valitsemisalas oleva valitsusasutuse juhina, juhi asetäitjana või osakonna juhina või vähemalt kolm aastat kohtu esimehena, juhtivprokurörina, juhtiva riigiprokurörina või riigi peaprokurörina või vähemalt viis aastat muu riigiasutuse juhina või juhi asetäitjana.»;

3)lõiget 8 täiendatakse pärast sõnu «või kohaliku täitevvõimu volitusi omava asutuse juhina» sõnadega «või Siseministeeriumi kõrgema ametnikuna»;

24)paragrahvis 46 tehakse järgmised muudatused:

1)lõike 1 punktid 4, 9, 12 ja 15–17 tunnistatakse kehtetuks;

2)lõikest 2 jäetakse välja sõnad «vormi ja»;

25)paragrahvi 49 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

« (3) Nooremassistendi, assistendi, vanemassistendi ja ülemassistendi teenistusaste antakse vaid Kaitsepolitseiametis spetsialisti ametikohale nimetatud politseiametnikule.»;

26)paragrahvis 58 tehakse järgmised muudatused:

1)lõike 1 sissejuhatav lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Juhi ametikohad ja nendele kinnitatud kõrgeimad teenistusastmed on:»;

2)lõike 1 punkti 3 täiendatakse pärast sõna «prefekti,» sõnadega «Kaitsepolitseiameti struktuuriüksuse juhi,»;

3)lõike 1 punkti 4 täiendatakse pärast sõnu «ameti büroo juhi» sõnadega «, Kaitsepolitseiameti struktuuriüksuse juhi»;

27)paragrahvis 62 tehakse järgmised muudatused:

1)lõike 1 sissejuhatav lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Lisaks avaliku teenistuse seaduses sätestatud juhtudele võib politseiametniku tema nõusolekuta üle viia muule politseiametniku ametikohale, kui see ei too kaasa tema elukohavahetust, järgmiselt:»;

2)paragrahvi täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

« (1¹) Kaitsepolitsei ameti politseiametniku võib tema nõusolekuta üle viia sama taseme ametikohale või ühe teenistusastme võrra madalamale ametikohale, kui uue ametikoha teenistusaste ei ole madalam üleviidava politseiametniku teenistusastmest ja kui see ei too kaasa tema elukohavahetust.»;

28)paragrahvi 64 sissejuhatav lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Politseiametniku võib üle viia või nimetada ühe teenistusastme võrra madalama taseme ametikohale:»;

29)paragrahv 66 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 66. Politseiametniku nimetamine ja määramine muule ametikohale valitsusasutuses ja rahvusvahelises organisatsioonis

(1) Politseiametniku politseiteenistussuhte võib tema nõusolekul peatada seoses nimetamisega tähtaegselt riigiteenistusse muule erialast ettevalmistust eeldavale ametikohale või määramisega vastavale ametikohale rahvusvahelises organisatsioonis.

(2) Politseiametniku nimetab teises valitsusasutuses või määrab rahvusvahelises organisatsioonis ametikohale kuni kolmeks järjestikuseks aastaks selles asutuses või organisatsioonis vastavat õigust omav isik. Politseiametniku nõusolekul võib tähtaja möödumisel tähtaega pikendada kuni kolme aasta võrra.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tähtaja möödumisel vabastatakse politseiametnik teenistusest teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis ning politseiametnik jätkab teenistust ametikohal, kus ta töötas enne teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis ametikohale nimetamist või määramist või nimetatakse ta teisele sama taseme ametikohale.

(4) Politseiametnikule, kelle politseiteenistussuhe on peatatud seoses nimetamisega ametikohale teises valitsusasutuses või määramisega ametniku ametikohale rahvusvahelises organisatsioonis, makstakse tema soovil ametipalka, mis on võrdne tema viimase politseiametniku ametikoha ametipalgaga.

(5) Politseiametniku töötamine variisikuna või politseiagendina ei too kaasa tema politseiteenistussuhte peatamist ega vabastamist politseiametniku ametikohalt ning tema poolt variisikuna või politseiagendina täidetavad ülesanded loetakse teenistusülesanneteks.

(6) Teenistusaeg Riigikantselei julgeolekuasutuste töö koordineerimisega seotud kõrgema ja vanemametniku ametikohal või Siseministeeriumis kõrgema ja vanemametniku ametikohal arvatakse selle ametikoha teenistustaseme hulka, kus politseiametnik töötas enne Riigikantseleis või Siseministeeriumis vastavale ametikohale nimetamist.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud tagatis kehtib selles lõikes nimetatud isiku suhtes seni, kuni ei ole katkenud tema teenistusaeg Riigikantselei julgeolekuasutuste töö koordineerimisega seotud kõrgema ja vanemametniku ametikohal või Siseministeeriumis kõrgema ja vanemametniku ametikohal.

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud tagatis laieneb politseiametnikele, kes olid politseiteenistusest vabastatud seoses nimetamisega Riigikantselei julgeolekuasutuste töö koordineerimisega seotud või Siseministeeriumi kõrgema ja vanemametniku ametikohale enne käesoleva seaduse jõustumist.»;

30)paragrahv 67 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 67. Puuduva politseiametniku ülesannete täitmine

(1) Politseiasutuse juht või Kaitsepolitsei ameti peadirektor võib kuni kuueks kuuks, kuid mitte kauemaks kui kaheks järjestikuseks tähtajaks panna puuduva kõrgema taseme politseiametniku ametikoha ülesanded teisele politseiametnikule, vabastades viimase tema ülesannete täitmisest.

(2) Politseiametnikule võib käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel panna puuduva politseiametniku ülesandeid enam kui kaheks kuuks kalendriaastas ainult tema kirjalikul nõusolekul.

(3) Politseiametnikule, kes käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel asendab puuduvat politseiametnikku, makstakse puuduva politseiametniku ametikoha astmepalka ja teenistusastmetasu, millele asendajal on õigus. Kui puuduva politseiametniku astmepalk on asendaja astmepalgast väiksem, säilitatakse asendajale tema senine palk.»;

31)paragrahvi 70 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Politseiametniku astmepalk on ametikoha palgaastmele vastav palgamäär.

Ametikoht	Palgaaste
1) politseipeadirektor, Kaitsepolitseiameti peadirektor	17
2) politseipeadirektori asetäitja, Kaitsepolitseiameti peadirektori asetäitja	16
3) prefekti, Kaitsepolitseiameti struktuuriüksuse juhi, ameti büroo juhi ja sisekaitsealise rakenduskõrgkooli politseiametnikke ettevalmistava struktuuriüksuse juhi ametikoht	15–16
4) ameti büroo ja struktuuriüksuse juhi, Kaitsepolitseiameti struktuuriüksuse juhi ja prefektuuri büroo, jaoskonna, kordoni piiripunkti ning struktuuriüksuse juhi ametikoht	11–15
5) juhtivspetsialist	9–14
6) vanemspetsialist	5–9
7) noorempetsialist	1–5»;

32)paragrahv 71 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 71. Politseiametniku tervisekontroll ja arstiabi

(1) Politseiametniku tervisekontrolli eesmärkideks on teenistusest tingitud tervisehäirete avastamine, terviseriskide vähendamine ja vältimine ning politseile pandud kohustuste täitmist takistavate tervisehäirete puudumise tuvastamine.

(2) Politseiametniku tervisekontroll, teenistusega seotud arstlik läbivaatus ja vaksineerimine, samuti politseiteenistusse või politseiametniku erialale õppima kandideeriva isiku tervisekontroll tagatakse riigieelarve vahenditest.

(3) Politseiametniku tervisekontrolli korraldab ja tervisetõendi väljastab töötervishoiuarst, kaasates vajaduse korral eriarste.

(4) Politseiametniku tervisenõuded ja tervisekontrolli korra ning tervisetõendi sisu ja vormi nõuded kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.»;

33)paragrahvi 72 lõiget 2 täiendatakse pärast sõna «kompenseerimise» sõnaga «tingimused,»;

34)paragrahvi 73 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Politseiametniku üleviimisel või nimetamisel teisele politseiametniku ametikohale, kui sellega kaasneb tema elukohavahetus, hüvitatakse politseiametniku ja tema perekonnaliikmete ümberasumisega seotud sõidukulud ning vara veo kulud ja kolimiskulud.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kulude kompenseerimise ulatuse ja korra kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.»;

35)paragrahvi 76 lõiget 6 täiendatakse enne sõna «Tööaja» sõnaga «Summeeritud»;

36)paragrahvi 82 lõikes 3 asendatakse sõna «teenistusaasta» sõnaga «kalendriaasta» vastavas käändes;

37)paragrahvi 84 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Politseiametnikule kohaldatakse kauaaegse laitmatu teenistuse, teenistusalaste ülesannete või kodanikukohuse silmapaistvalt hea täitmise eest järgmisi ergutusi:

- 1) tänukirja andmine;
- 2) rahalise preemia andmine;
- 3) hinnalise kingituse andmine;
- 4) nimelise relva andmine;
- 5) autasustamine politsei teenetemärgiga.

(2) Politsei teenetemärkide liigid, kirjelduse ja andmise korra kehtestab siseminister määrusega.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ergutusi kohaldatakse ka politseiasutuse ja Kaitsepolitseiameti teenistujatele, kes ei ole politseiametnikud.

(4) Silmapaistvate teenete eest võib erandkorras käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud ergutusi kohaldada ka nende isikute suhtes, keda ei ole nimetatud käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 3.»;

38)paragrahvis 85 tehakse järgmised muudatused:

1)lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (4) Käesoleva seaduse § 84 lõike 1 punktis 4 nimetatud ergutuse kohaldamise õigus on vaid siseministril.»;

2)paragrahvi täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

« (5) Käesoleva seaduse § 84 lõike 1 punktis 5 nimetatud ergutuse kohaldamise õigus sätestatakse käesoleva seaduse § 84 lõike 2 alusel antava siseministri määrusega.»;

39)paragrahvi 96 lõiget 3 täiendatakse pärast sõnu «Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor» sõnadega «või Kaitsepolitsei ameti peadirektor»;

40)paragrahvi 97 lõiget 2 täiendatakse pärast sõna «politseiasutuses» sõnadega «või Kaitsepolitseiametis»;

41)paragrahvi 100 senine tekst loetakse lõikeks 1 ning paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

« (2) Kui käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 1 kohaselt valitud ametikoha soodsaim palgamäär jääb ajavahemikku enne käesoleva seaduse jõustumist, arvutatakse pension vastavalt politseiteenistuse seaduse või piirivalveteenistuse seaduse viimase kehtinud redaktsiooni alusel, sõltuvalt sellest, kas politseiametnik oli politseiteenistuses või piirivalveteenistuses.»;

42)paragrahvi 103 lõike 2 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1) laps, vend, õde või lapselaps, kes on alla 18-aastane (alla 24-aastane gümnaasiumi või kutseõppeasutuse päevases õppevormis või täiskoormusega või meditsiinilistel näidustustel muus õppevormis õppiv õpilane või ülikooli või rakenduskõrgkooli täiskoormusega õppiv üliõpilane) või sellest east vanem, kui ta on tunnustatud püsivalt töövõimeetuks enne 18-aastaseks (päevases õppevormis või täiskoormusega õppija enne 24-aastaseks) saamist. Vennal, õel või lapselapsel on õigus pensionile juhul, kui tal ei ole töövõimelisi vanemaid;»;

43)paragrahvi 106 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Politseiametniku pensioni arvutamise aluseks olnud palgamäära, teenistusastmetasu või töövõime kaotuse protsendi muutumisel arvutatakse pension ümber, välja arvatud § 100 lõikes 2, § 114 lõigetes 7 ja 8 ning § 117 lõigetes 7 ja 8 nimetatud pension.»;

44)paragrahvi 108 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Politseiteenistuse staaži hulka arvatakse:

1) teenistuse aeg politseiametniku ametikohal;

2) teenistuse aeg erialadiplomaadina, kui sellele vahetult eelnes või järgnes teenistus politseiametniku ametikohal;

3) teenistuse aeg, mis oli korraldatud politseiteenistuse seaduse §-de 18¹ ja 52 alusel;

4) teenistuse aeg, mis oli korraldatud piirivalveteenistuse seaduse § 35 alusel;

5) teenistuse aeg käesoleva seaduse § 66 alusel ametikohal valitsusasutuses ja rahvusvahelises organisatsioonis, kui sellele järgnes teenistus politseiametniku ametikohal;

6) õppimise aeg sisekaitse rakenduskõrgkooli politsei, kohtueelse uurimise või piirivalve erialal, kui sellele järgnes teenistus politseiametniku ametikohal;

7) tegevteenistuse aeg Eesti kaitseväes, kui sellele järgnes teenistus politseiametniku ametikohal.

(2) Teenistusaeg prokurörina pärast 2004. aasta 1. juulit arvatakse politseiteenistuse staaži hulka ja see annab õiguse käesolevas seaduses sätestatud väljateenitud aastate pensionile, kui prokuröriteenistuse ajale eelnenud politseiteenistuse staaž on vähemalt viis aastat.

(3) Enne käesoleva seaduse jõustumist piirivalveteenistuse seaduse alusel piirivalveteenistuses olnud isikule, kes on vahetult käesoleva seaduse jõustumisel ja alusel nimetatud ametisse politseiametnikuna, arvestatakse politseiteenistuse staaži hulka piirivalveteenistuse seaduse § 42 alusel arvestatud piirivalveteenistuse staaž 2009. aasta 31. detsembri seisuga.

(4) Enne käesoleva seaduse jõustumist politseiteenistuse seaduse alusel politseiteenistuses olnud isikule, kes on vahetult käesoleva seaduse jõustumisel ja alusel nimetatud ametisse politseiametnikuna, arvestatakse politseiteenistuse staaži hulka politseiteenistuse seaduse § 21² lõigete 1–4 alusel arvestatud politseiteenistuse staaž 2009. aasta 31. detsembri seisuga.

(5) Käesoleva seaduse alusel politseiametnikuna ametisse nimetatud isikul, kes oli vabastatud piirivalveteenistusest või politseiteenistusest enne 2010. aasta 1. jaanuari, arvatakse tema piirivalveteenistuse

seaduse § 42 alusel või politseiteenistuse seaduse § 21² lõigete 1–4 alusel arvestatud staaž politseiteenistuse staaži hulka. Staaž arvutatakse viimasest teenistusest vabastamise kuupäeva seisuga.

(6) Politseiteenistuse staaži hulka arvatakse teenistuse aeg politseiametnikuna või Eesti Vabariigi Riikliku Kohtueelse Uurimise Ameti uurijana või uurimisala juhtivtöötajana alates 1991. aasta 1. märtsist kuni 1994. aasta 1. septembrini sooduskorras kolmekordselt.

(7) Politseiteenistuse staaži arvestatakse aastates ja kuudes. Pensioni suuruse arvutamisel ümardatakse vähemalt kuue kuu pikkune politseiteenistuse staaž täisaastaks, alla kuue kuu pikkune politseiteenistuse staaž jäetakse arvestamata.»;

45) paragrahv 111 tunnistatakse kehtetuks;

46) paragrahvi 114 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Käesolevas seaduses sätestatud väljateenitud aastate pensionile tekib 55-aastaselt õigus politseiametnikul:

1) kes oli käesoleva seaduse jõustumisel piirivalveteenistuse seaduse alusel piirivalveteenistuses;
2) kes on vahetult käesoleva seaduse jõustumisel nimetatud ametisse politseiametnikuna ja
3) kellel on vähemalt 20-aastane käesolevas seaduses sätestatud politseiteenistuse staaž või vähemalt 25-aastane üldine pensionistaaž, millest käesolevas seaduses sätestatud politseiteenistuse staaži on vähemalt 12 aastat ja kuus kuud.

(2) Ametnikul, kes on vabastatud piirivalveteenistusest enne käesoleva seaduse jõustumist seoses ametisse nimetamisega teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, tekib õigus käesolevas seaduses sätestatud väljateenitud aastate pensionile 55-aastaselt, kui tal on vähemalt 20-aastane käesolevas seaduses sätestatud politseiteenistuse staaž või vähemalt 25-aastane üldine pensionistaaž, millest käesolevas seaduses sätestatud politseiteenistuse staaži on vähemalt 12 aastat ja kuus kuud, ja ta on pensionile jäämise ajal politseiametniku ametikohal või teenistuses selles valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, kuhu ametisse nimetamisega seoses ta piirivalveteenistusest vabastati.

(3) Käesolevas seaduses sätestatud väljateenitud aastate pensionile tekib 50-aastaselt õigus politseiametnikul:

1) kes oli käesoleva seaduse jõustumisel piirivalveteenistuse seaduse alusel piirivalveteenistuses;
2) kes on vahetult käesoleva seaduse jõustumisel nimetatud ametisse politseiametnikuna ja
3) kellel oli 2007. aasta 1. juuliks vähemalt 20-aastane piirivalveteenistuse staaž või vähemalt 25-aastane üldine pensionistaaž, millest piirivalveteenistuse staaži oli vähemalt 12 aastat ja kuus kuud.

(4) Ametnikul, kes on vabastatud piirivalveteenistusest enne käesoleva seaduse jõustumist seoses ametisse nimetamisega teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, tekib õigus käesolevas seaduses sätestatud väljateenitud aastate pensionile 50-aastaselt, kui tal oli 2007. aasta 1. juuliks vähemalt 20-aastane piirivalveteenistuse staaž või vähemalt 25-aastane üldine pensionistaaž, millest piirivalveteenistuse staaži oli vähemalt 12 aastat ja kuus kuud ning ta on pensionile jäämise ajal politseiametniku ametikohal või teenistuses selles valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, kuhu ametisse nimetamisega seoses ta piirivalveteenistusest vabastati.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–4 nimetatud politseiametniku väljateenitud aastate pensioni suurus on 30 protsenti tema pensioni arvutamise ametipalgast, kui tema pensionistaaži arvutuse aluseks on vähemalt 25-aastane üldine pensionistaaž, millest käesolevas seaduses sätestatud politseiteenistuse staaži on vähemalt 12 aastat ja kuus kuud.

(6) Iga aasta eest, mille võrra politseiametniku politseiteenistuse staaž ületab käesoleva paragrahvi lõigetes 1–4 sätestatud politseiteenistuse staaži, suurendatakse politseiametniku pensioni 2,5 protsenti tema pensioni arvutamise ametipalgast. Väljateenitud aastate pensioni ülemmäär on 75 protsenti pensioni arvutamise ametipalgast.

(7) Piirivalveametniku pension, mis on määratud piirivalveteenistuse seaduse alusel, ei kuulu ümberarvutamisele politsei ja piirivalve seaduse alusel. Piirivalveteenistuse seaduse alusel määratud piirivalveametnike pensionid kuuluvad alates 2010. aastast indekseerimisele iga kalendriaasta 1. aprilliks riikliku pensionikindlustuse seaduse § 26 alusel Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud pensioniindeksiga.

(8) Isikule, kes on vabastatud piirivalveteenistusest enne politsei ja piirivalve seaduse jõustumist ning kellel teenistusest vabastamise päevaks oli tekkinud piirivalveteenistuse seaduse alusel õigus piirivalveametniku pensionile, kuid kellele pension on veel määramata, määratakse piirivalveametniku pension teenistusest vabastamise päeval kehtinud piirivalveteenistuse seaduse alusel.

(9) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–4 nimetatud politseiametniku õigus väljateenitud aastate pensionile ei sõltu pensioniõigusliku ea saabumisele vahetult eelneva pideva politseiteenistuse staaži pikkusest.»;

47)paragrahvi 116 lõike 2 punkti 7 täiendatakse pärast sõnu «politseileitnant, politseikapten» sõnaga «, politseimajor»;

48)seadust täiendatakse §-ga 116¹järgmises sõnastuses:

« § 116¹. Kutsekvalifikatsiooninõuete rakendamine

Käesoleva seaduse § 57 lõiget 2 ning sellest tulenevaid politseiametniku kutsekvalifikatsiooni nõudeid rakendatakse alates 2015. aasta 1. septembrist, välja arvatud 6. peatüki 2. jaos sätestatud, mida rakendatakse alates seaduse jõustumisest.»;

49)paragrahvi 117 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Käesolevas seaduses sätestatud väljateenitud aastate pensionile tekib 50-aastaselt õigus politseiametnikul:

- 1) kes oli käesoleva seaduse jõustumisel politseiteenistuse seaduse alusel politseiteenistuses;
- 2) kes on vahetult käesoleva seaduse jõustumisel ja alusel nimetatud ametisse politseiametnikuna ja
- 3) kellel on vähemalt 20-aastane käesolevas seaduses sätestatud politseiteenistuse staaž.

(2) Ametnikul, kes on vabastatud politseiteenistusest enne käesoleva seaduse jõustumist seoses ametisse nimetamisega teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, tekib õigus käesolevas seaduses sätestatud väljateenitud aastate pensionile 50-aastaselt, kui tal on pensionile jäämise ajaks vähemalt 20-aastane käesolevas seaduses sätestatud politseiteenistuse staaž ja ta on pensionile jäämise ajal politseiametniku ametikohal või teenistuses selles valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, kuhu ametisse nimetamisega seoses ta politseiteenistusest vabastati või tema politseiteenistussuhe peatati.

(3) Käesolevas seaduses sätestatud väljateenitud aastate pensionile tekib 55-aastaselt õigus politseiametnikul:

- 1) kes oli käesoleva seaduse jõustumisel politseiteenistuse seaduse alusel politseiteenistuses;
- 2) kes on vahetult käesoleva seaduse jõustumisel ja alusel nimetatud ametisse politseiametnikuna;
- 3) kes vabastatakse teenistusest käesoleva seaduse alusel vanuse, tervisliku seisundi või koosseisude koondamise tõttu ja
- 4) kes on teenistusest vabastamise päevaks saanud 55-aastaseks ja kellel on vähemalt 25-aastane üldine pensioniõiguslik või pensionikindlustusstaaž, millest käesolevas seaduses sätestatud politseiteenistuse staaži on 12 aastat ja kuus kuud.

(4) Ametnikul, kes on vabastatud politseiteenistusest enne käesoleva seaduse jõustumist seoses ametisse nimetamisega teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, tekib õigus käesolevas seaduses sätestatud väljateenitud aastate pensionile 55-aastaselt, kui:

- 1) ta vabastatakse teenistusest vanuse, tervisliku seisundi või koosseisude koondamise tõttu;
- 2) ta on teenistusest vabastamise päevaks saanud 55-aastaseks ja tal on vähemalt 25-aastane üldine pensioniõiguslik või pensionikindlustusstaaž, millest käesolevas seaduses sätestatud politseiteenistuse staaži on 12 aastat ja kuus kuud ja
- 3) ta on pensionile jäämise ajal politseiametniku ametikohal või teenistuses selles valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, kuhu ametisse nimetamisega seoses ta politseiteenistusest vabastati või tema politseiteenistussuhe peatati.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 nimetatud politseiametniku väljateenitud aastate pensioni suuruseks on 30 protsenti tema pensioni arvutamise ametipalgast.

(6) Iga aasta eest, mille võrra politseiametniku politseiteenistuse staaž ületab käesoleva paragrahvi lõigetes 1–4 sätestatud politseiteenistuse staaži, suurendatakse politseiametniku pensioni 2,5 protsenti tema pensioni arvutamise ametipalgast. Väljateenitud aastate pensioni ülemmäär on 75 protsenti tema pensioni arvutamise ametipalgast.

(7) Politseiametniku pension, mis on määratud politseiteenistuse seaduse alusel, ei kuulu ümberarvutamisele politsei ja piirivalve seaduse alusel. Politseiteenistuse seaduse alusel määratud politseiametnike pensionid kuuluvad alates 2010. aastast indekseerimisele iga kalendriaasta 1. aprilliks riikliku pensionikindlustuse seaduse § 26 alusel Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud pensioniindeksiga.

(8) Isikule, kes on vabastatud politseiteenistusest enne politsei ja piirivalve seaduse jõustumist ning kellel teenistusest vabastamise päevaks oli tekkinud politseiteenistuse seaduse alusel õigus politseiametniku pensionile, kuid kellele on pension veel määramata, määratakse politseiametniku pension teenistusest vabastamise päeval kehtinud politseiteenistuse seaduse alusel.

(9) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–4 nimetatud politseiametniku õigus väljateenitud aastate pensionile ei sõltu pensioniõigusliku ea saabumisele vahetult eelneva pideva politseiteenistuse staaži pikkusest.

(10) Käesoleva seaduse § 107 lõike 3 esimeses lauses sätestatud ei kohaldata nende kaitseväeteenistuses või prokuröriteenistuses olevate isikute suhtes, kes on politseiteenistuse seaduse alusel omandanud õiguse politseiametniku pensionile.»;

50)paragrahvis 119 tehakse järgmised muudatused:

1)lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Kuni käesoleva seaduse § 5 lõike 1 jõustumiseni 2012. aasta 1. jaanuaril on prefektuur Politsei- ja Piirivalveameti kohalik täidesaatva riigivõimu volitusi omav asutus. Prefektuur on kuni käesoleva seaduse § 5 lõike 1 jõustumiseni politseiasutus.

(2) Kuni käesoleva seaduse § 5 lõike 1 jõustumiseni 2012. aasta 1. jaanuaril on Politsei- ja Piirivalveameti pädevuses politsei juhtimine ja arendamine ning politseile pandud ülesannete täitmine põhimääruses sätestatud ulatuses.»;

2)paragrahvi täiendatakse lõigetega 3¹ja 3²järgmises sõnastuses:

« (3¹) Politsei- ja Piirivalveameti ülesandeid võib täita prefektuur kui politseiasutus seadusega, määrusega, siseministri käskkirjaga ning Politsei- ja Piirivalveameti peadirektori käskkirjaga kehtestatud juhtudel ja korras kuni 2012. aasta 1. jaanuarini. Prefektuuril on ülesannete täitmisel Politsei- ja Piirivalveameti õigused ja kohustused.

(3²) Vabariigi Valitsus võib anda määruse, siseminister võib anda määruse ja käskkirja ning Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor võib anda käskkirja seadusest tulenevate Politsei- ja Piirivalveameti ülesannete täitmise pädevuse andmiseks prefektuurile.»;

3)lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

51)seadust täiendatakse §-ga 119¹järgmises sõnastuses:

« § 119¹. Käesoleva seaduse § 81 rakendamine

Politseiametnikule, kellele käesoleva seaduse alusel antavate lisapuhkuse päevade arv osutub väiksemaks avaliku teenistuse seaduse alusel antavate lisapuhkuse päevade arvust, antakse lisapuhkust avaliku teenistuse seaduse alusel ning temale ei kohaldata käesoleva seaduse § 81.»;

52)seadust täiendatakse §-ga 119²järgmises sõnastuses:

« § 119². Ametisse nimetamise erisused

(1) Politseiametnik, kes on enne käesoleva seaduse jõustumist vabastatud politseiteenistusest politseiasutuses politseiteenistuse seaduse § 18¹või § 52 alusel seoses nimetamisega ametniku ametikohale teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, nimetatakse teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis teenistusest vabastamise korral tema nõusolekul politseiasutuses ametikohale, mis vastab sellele ametikohale, millelt ta vabastati seoses ametikohale nimetamisega teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, välja arvatud juhul, kui ta ei vasta ametikohal esitatavatele nõuetele.

(2) Politseiametnik, kes on enne käesoleva seaduse jõustumist vabastatud politseiteenistusest Kaitsepolitseiametis politseiteenistuse seaduse § 18¹või § 52 alusel või julgeolekuasutuste seaduse § 15¹alusel seoses nimetamisega ametniku ametikohale teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, nimetatakse teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis teenistusest vabastamise korral tema nõusolekul Kaitsepolitseiametis ametikohale, mis vastab sellele ametikohale, millelt ta vabastati seoses ametikohale nimetamisega teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, välja arvatud juhul, kui ta ei vasta ametikohal esitatavatele nõuetele.

(3) Piirivalveametnik, kes on enne käesoleva seaduse jõustumist vabastatud piirivalveteenistusest piirivalveteenistuse seaduse § 35 alusel seoses nimetamisega ametikohale teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, nimetatakse teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis teenistusest vabastamise korral tema nõusolekul politseiasutuses ametikohale, mis vastab sellele ametikohale, millelt ta vabastati seoses ametikohale nimetamisega teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis, välja arvatud juhul, kui ta ei vasta ametikohal esitatavatele nõuetele.

(4) Politseiametnik, kes on enne käesoleva seaduse jõustumist politseiteenistuse seaduse § 18 alusel üle viidud või nimetatud Politseikolledži politseiametniku ametikohale, nimetatakse tähtaja lõppemisel tema nõusolekul vastavalt politseiasutuses või Kaitsepolitseiametis ametikohale, mis vastab sellele ametikohale, millel ta oli enne Politseikolledži politseiametniku ametikohale üleviimist või nimetamist, välja arvatud juhul, kui ta ei vasta ametikohal esitatavatele nõuetele.

(5) Piirivalveametnik, kes on enne käesoleva seaduse jõustumist piirivalveteenistuse seaduse § 34 alusel üle viidud või nimetatud piirivalve õppeasutuse piirivalveametniku ametikohale, nimetatakse tähtaja lõppemisel tema nõusolekul politseiasutuses ametikohale, mis vastab sellele ametikohale, millel ta oli enne piirivalve

õppeasutuse piirivalveametniku ametikohale üleviimist või nimetamist, välja arvatud juhul, kui ta ei vasta ametikohal esitatavatele nõuetele.»;

53)seadust täiendatakse §-ga 119³järgmises sõnastuses:

« § 119³. Teenistustähtaja pikendamine

Enne käesoleva seaduse jõustumist politseiteenistuse seaduse § 18¹või § 52 alusel, piirivalveteenistuse seaduse § 35 alusel või julgeolekuasutuste seaduse § 15¹alusel tähtaegselt teises valitsusasutuses või rahvusvahelises organisatsioonis ametisse nimetatud ametniku teenistustähtaega võib pärast esialgse teenistustähtaja lõppemist pikendada korraga kuni kolme aasta võrra.»

§ 64. Pornograafilise sisuga ja vägivalda või julmust propageerivateteoste leviku reguleerimise seaduse(RT I 1998, 2, 42; 2008, 15, 108) § 15¹lõike 5 punktis 2 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 65. Punase risti nimetuse ja embleemi seaduse(RT I 2006, 18, 141; 2008, 54, 305) § 12 lõikes 1 ning § 15 lõike 2 punktis 1 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 66. Päästeseaduse(RT I 1994, 28, 424; 2009, 5, 35) § 13¹lõikes 2, § 19 lõikes 2 ning § 19¹lõiget 1 ja 4 asendatakse sõna «piirivalve» sõnaga «politsei» vastavas käändes.

§ 67. Päästeteenistuse seaduses(RT I 2008, 8, 57; 2009, 5, 25) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 13 lõike 2 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 4) politseiteenistuse ja piirivalveteenistuse staaž, mis on arvestatud politsei- või piirivalveteenistuse seaduse alusel kuni 2010. aasta 1. jaanuarini;»;

2)paragrahvi 13 lõiget 2 täiendatakse punktiga 4¹järgmises sõnastuses:

« 4¹) töötamise aeg politseiametnikuna politsei ja piirivalve seaduse alusel alates 2010. aasta 1. jaanuarist;».

§ 68. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses(RT I 2008, 3, 21; 2008, 27, 177) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 36 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Rahapesu andmebüroo on Politsei- ja Piirivalveameti iseseisev struktuuriüksus.

(2) Rahapesu andmebüroo juhi nimetab ametisse Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor peadirektori asetäitja ettepanekul.

(3) Politsei- ja Piirivalveamet tagab rahapesu andmebüroole seadusega ette nähtud ülesannete täitmiseks piisavad vahendid.»;

2)paragrahvi 65 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Paragrahvides 57–64 nimetatud väärtegade kohtuvälised menetlejad on politseiasutus ja Finantsinspeksioon.»

§ 69. Rahva ja eluruumide loenduse seaduse(RT I 1998, 52/53, 772; 2009, 8, 52) § 29 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Politseiasutuses kinnipeetavate või aresti kandvate isikute loendamise korraldab kinnipidamist või aresti kohaldav politseiasutus kooskõlastatult Statistikaametiga siseministri poolt käesoleva seaduse alusel kehtestatud korras.»

§ 70. Rahvusvahelise sõjalise koostöö seaduse(RT I 2003, 23, 138; 2009, 55, 369) § 16 lõikes 4 asendatakse sõna «Piirivalveamet» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet».

§ 71. Rakenduskõrgkooli seaduse(RT I 1998, 61, 980; 2009, 48, 324) § 23 lõikest 15 jäetakse välja sõna «piirivalve-».

§ 72. Rakkude, kudede ja elundite käitlemise ja siirdamise seaduse(RT I 2002, 21, 118; 2009, 49, 331) § 17³lõikes 2 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 73. Raskeveokimaksu seaduse(RT I 2000, 81, 515; 2009, 25, 150) § 8 tekstist jäetakse välja sõna «piirivalve».

§ 74. Raudteeseaduse(RT I 2003, 79, 530; 2009, 39, 262) § 111 lõike 2 punktis 2 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 75. Ravimiseaduse(RT I 2005, 2, 4; 2009, 49, 331) § 112 lõigetes 2 ja 6 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 76. Reklaamiseaduse(RT I 2008, 15, 108; 2009, 49, 331) § 28 lõike 1 punktis 4 asendatakse sõna «piirivalve» sõnaga «politsei».

§ 77. Relvaseaduses(RT I 2001, 65, 377; RT III 2009, 15, 109) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 2 punktist 8 ja § 3¹lõikest 1 jäetakse välja sõna «, piirivalve»;

2)paragrahvi 4 lõikes 1, § 5 lõikes 1, § 7 lõikes 1, § 9 lõigetes 1 ja 2, § 10 lõigetes 1 ja 3, § 22 lõigetes 3 ja 4, § 25 lõigetes 4 ja 8, § 26 lõigetes 1, 2, 5, 7 ja 9, § 27 lõikes 2, § 30 lõikes 5, § 31 lõikes 4, § 32 lõigetes 3, 5 ja 8, § 33 lõigetes 1, 6 ja 8, § 34 lõigetes 1 ja 10, § 35 lõikes 1, § 36¹lõigetes 1–3, § 37 lõikes 1, § 39 lõigetes 1 ja 2, § 41 lõigetes 3 ja 6, § 42 lõigetes 1–5, § 43 lõigetes 1, 3, 3¹ja 5, § 44 lõigetes 1–5, 6¹ja 7, § 46 lõikes 9, § 50 lõikes 5, § 51 lõikes 3, § 52 lõikes 2, § 53 lõigetes 1, 4 ja 8, § 62¹lõikes 2, § 64 lõikes 1, § 70 lõikes 2, § 71 lõigetes 2, 3, 5 ja 6, § 72 lõikes 1, § 74 lõikes 1, § 75 lõigetes 2 ja 6, § 77 lõigetes 3 ja 5, § 80 lõigetes 1, 4, 8 ja 10–12, § 81 lõikes 1, § 82 lõikes 2, § 83 lõikes 4, §-s 89¹⁴, § 89¹⁵lõikes 2 ning § 91 lõigetes 2–4 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus» vastavas käändes;

3)paragrahvi 6 lõikes 3 asendatakse sõnad «politseiprefekti otsusega» sõnadega «politseiasutuse juhi otsusega»;

4)paragrahvi 25 lõikes 2, § 30 lõikes 3 ning § 68 lõigetes 1, 1¹, 3, 6 ja 7 asendatakse sõnad «politseiprefektuur või tema struktuuriüksus» sõnaga «politseiasutus» vastavas käändes;

5)paragrahvi 35 lõikest 7 jäetakse välja sõna «, piirivalveametnikule»;

6)paragrahvi 51 lõikes 5 asendatakse sõnad «politseiprefektuurile või -jaoskonnale» sõnaga «politseiasutusele»;

7)paragrahvi 59 lõigetes 3 ja 6, § 62¹lõigetes 3 ja 7, § 62²lõigetes 2 ja 3, § 62³lõigetes 1 ja 3, § 68 lõikes 6¹ning § 71 lõikes 1 asendatakse sõna «Politseiamet» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet» vastavas käändes;

8)paragrahvi 83 lõike 7 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Relv ja laskemoon hävitatakse politseiasutuse juhi volitatud politseiametniku juuresolekul.»;

9)paragrahvi 88 lõikest 1 jäetakse välja sõnad «ning piirivalveasutused».

§ 78. Riigikaitseliste sundkoormiste seaduse(RT I 1995, 25, 352; 2009, 5, 35) § 42²lõikes 3 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 79. Riigilõivuseaduses(RT I 2006, 58, 439; 2009, 49, 331) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 36 lõikes 2, §-s 37, § 38 lõikes 1 ja § 39 lõikes 4 asendatakse sõnad «Kodakondsus- ja Migratsiooniamet» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet» vastavas käändes;

2)paragrahvi 41 punktis 3 asendatakse sõna «Politseiameti» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveameti»;

3)seaduse 11. peatüki 5. jao 3. ja 4. jaotis tunnistatakse kehtetuks ning muus osas peatükk muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«11. peatükk
SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA TOIMINGUD

1. jagu Regionaalministri toimingud

1. jaotis
Nimeseaduse alusel tehtavad toimingud

§ 223. Uue isikunime taotluse läbivaatamine

Uue eesnime, perekonnanime või isikunime andmise või eesnime, perekonnanime või isikunime taastamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 600 krooni.

2. jagu
Politsei- ja Piirivalveameti toimingud

1. jaotis
Karistusregistri seaduse alusel tehtavad toimingud

§ 224. Karistusregistri teate väljastamine

Karistusregistri kinnitatud teate väljastamise eest tasutakse riigilõivu 50 krooni.

§ 225. Karistusregistri arhiivist andmete väljastamine

Karistusregistri arhiivi kinnitatud teate väljastamise eest tasutakse riigilõivu 50 krooni.

2. jaotis
Relvaseaduse alusel tehtavad toimingud

§ 226. Relvasoetamisloa, relvaloa, paralleelrelvaloa, relvakandmisloa ja kollektioneerimisloa andmise, kehtivusaja pikendamise ning vahetamise taotluse läbivaatamine

- (1) Relvasoetamisloa, relvaloa, paralleelrelvaloa, relvakandmisloa või kollektioneerimisloa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 200 krooni.
- (2) Relvasoetamisloa või kollektioneerimisloa pikendamise või kollektioneerimisloale täiendavate andmete kandmise eest tasutakse riigilõivu 50 krooni.
- (3) Relvaloa, paralleelrelvaloa või relvakandmisloa vahetamise eest tasutakse riigilõivu 50 krooni.

§ 227. Eksami vastuvõtmine

- (1) Relvasoetamisloa või relvaloa taotleja relvatundmise ja -käsitsemise eksami vastuvõtmise eest tasutakse riigilõivu 200 krooni.
- (2) Juriidilise isiku relvade ja laskemoona eest vastutava isiku või tema asendaja kandidaadi eksami vastuvõtmise eest tasutakse riigilõivu 500 krooni.

§ 228. Relvade Eestisse sisseveo, Eestist väljaveo ja transiitveo eriloo taotluse läbivaatamine

- (1) Eesti kodaniku eriloo taotluse läbivaatamise eest tulirelva või gaasirelva Eestisse sisseveoks või Eestist väljaveoks tasutakse riigilõivu 500 krooni iga relva kohta.
- (2) Välisriigi kodaniku eriloo taotluse läbivaatamise eest tulirelva või gaasirelva Eestist väljaveoks, Eestisse sisseveoks või transiitveoks tasutakse riigilõivu 1000 krooni iga relva kohta.
- (3) Juriidilise isiku eriloo taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu lähtuvalt veetavate relvade kogusest või liigist:
 - 1) kuni kümnest relvast koosneva partii Eestisse sisseveoks, Eestist väljaveoks või transiitveoks 8000 krooni;
 - 2) enam kui kümnest relvast koosneva partii Eestisse sisseveoks, Eestist väljaveoks või transiitveoks 10 000 krooni ja lisaks 500 krooni iga järgmise kümne relva kohta;
 - 3) tema nimele registreeritud tulirelva või gaasirelva Eestisse sisseveoks, Eestist väljaveoks või transiitveoks 1000 krooni iga relva kohta.

§ 229. Tulirelvade edasitoimetamine Euroopa Ühenduses

- (1) Euroopa tulirelvapassi taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 200 krooni.
- (2) Tulirelvade Euroopa Ühenduses edasitoimetamise eelloa ja loa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu:
 - 1) Eesti kodaniku taotluse puhul 100 krooni iga tulirelva kohta;
 - 2) välisriigi kodaniku taotluse puhul 1000 krooni iga tulirelva kohta.
- (3) Tulirelvade kaubana vabasse ringlusesse lubamise eelloa väljastamise eest tasutakse riigilõivu 200 krooni iga tulirelva kohta.

§ 230. Relvade ja laskemoonaga seonduval tegevusalal tegevusloa andmise ning kehtivusaja pikendamise taotluse läbivaatamine

Relvade või laskemoonaga seonduval tegevusalal tegevusloa andmise või kehtivusaja pikendamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 4000 krooni.

3. jaotis
Turvaseaduse alusel tehtavad toimingud

§ 231. Turvateenuse osutamise tegevusloa andmise ja kehtivusaja pikendamise taotluse läbivaatamine

Turvateenuse osutamise tegevusloa andmise ja kehtivusaja pikendamise eest tasutakse riigilõivu 4000 krooni.

*4. jaotis
Kodakondsuse seaduse alusel tehtavad toimingud*

§ 232. Kodakondsuse saamise, taastamise ja kodakondsusest vabastamise sooviavalduse läbivaatamine

Eesti kodakondsuse saamise või taastamise või kodakondsusest vabastamise sooviavalduse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 200 krooni.

*5. jaotis
Euroopa Liidu kodaniku seaduse alusel tehtavad toimingud*

§ 233. Tähtajalise elamisõiguse taotluse, tähtajalise elamisõiguse pikendamise taotluse ja alalise elamisõiguse registreerimise taotluse läbivaatamine

Tähtajalise elamisõiguse taotluse, tähtajalise elamisõiguse pikendamise taotluse või alalise elamisõiguse registreerimise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 150 krooni.

3. jagu Politsei- ja Piirivalveameti ning Välisministeeriumi toimingud

*1. jaotis
Isikut tõendavate dokumentide seaduse alusel tehtavad toimingud*

§ 234. Isikut tõendava dokumendi väljaandmise taotluse läbivaatamine

- (1) Isikutunnistuse väljaandmise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 250 krooni.
- (2) Alla 15-aastasele isikule, keskmise, raske või sügava puudega isikule, rahvusvahelise kaitse saajale ja üldtingimustel Eesti vanaduspensioni ikka jõudnud isikule isikutunnistuse väljaandmise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 50 krooni.
- (3) Biomeetriliste andmetega reisidokumendi, välja arvatud diplomaatilise passi väljaandmise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 450 krooni.
- (4) Alla 15-aastasele isikule, keskmise, raske või sügava puudega isikule, rahvusvahelise kaitse saajale ja üldtingimustel Eesti vanaduspensioni ikka jõudnud isikule biomeetriliste andmetega reisidokumendi väljaandmise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 225 krooni.
- (5) Isikutunnistuse väljaandmise taotluse läbivaatamise eest koos biomeetriliste andmetega reisidokumendi väljaandmise taotluse läbivaatamisega tasutakse riigilõivu 500 krooni.
- (6) Alla 15-aastasele isikule, keskmise, raske või sügava puudega isikule, rahvusvahelise kaitse saajale ja üldtingimustel Eesti vanaduspensioni ikka jõudnud isikule isikutunnistuse väljaandmise taotluse läbivaatamise eest koos biomeetriliste andmetega reisidokumendi väljaandmise taotluse läbivaatamisega tasutakse riigilõivu 250 krooni.
- (7) Isiku soovil isikutunnistuse väljaandmise taotluse läbivaatamise eest viie tööpäeva jooksul tasutakse riigilõivu 500 krooni.
- (8) Isiku soovil biomeetriliste andmetega reisidokumendi, välja arvatud diplomaatilise passi väljaandmise taotluse läbivaatamise eest kahe tööpäeva jooksul tasutakse riigilõivu 900 krooni.

4. jagu Politsei- ja Piirivalveameti ning Eesti välisesinduse toimingud

*1. jaotis
Välismaalaste seaduse alusel tehtavad toimingud*

§ 235. Elamisloa taotluse läbivaatamine

- (1) Tähtajalise elamisloa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 1000 krooni.
- (2) Töötamiseks antava tähtajalise elamisloa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 1500 krooni.

- (3) Ettevõtluseks antava tähtajalise elamisloa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 2500 krooni.
- (4) Alla üheaastase välismaalase tähtajalise elamisloa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 375 krooni.
- (5) Eesti kodanikust abikaasa või Eesti kodanikust lähedase sugulase juurde elama asumiseks tähtajalise elamisloa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 150 krooni.
- (6) Pikaajalise elaniku elamisloa taotluse ja pikaajalise elaniku elamisloa taastamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 1000 krooni.
- (7) Alla 15-aastase välismaalase ja üldtingimustel Eesti vanaduspensioni ikka jõudnud isiku pikaajalise elaniku elamisloa taotluse ning pikaajalise elaniku elamisloa taastamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 375 krooni.

§ 236. Tähtajalise elamisloa pikendamise taotluse läbivaatamine

- (1) Tähtajalise elamisloa pikendamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 1000 krooni.
- (2) Töötamiseks antava tähtajalise elamisloa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 1500 krooni.
- (3) Ettevõtluseks antava tähtajalise elamisloa pikendamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 2500 krooni.
- (4) Alla 15-aastase välismaalase ja üldtingimustel Eesti vanaduspensioni ikka jõudnud isiku tähtajalise elamisloa pikendamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 375 krooni.
- (5) Eesti kodanikust abikaasa või Eesti kodanikust lähedase sugulase juurde elama asumiseks tähtajalise elamisloa pikendamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 150 krooni.

§ 237. Tööloa taotluse läbivaatamine

- (1) Tööloa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 750 krooni.
- (2) Tööloa pikendamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 750 krooni.

§ 238. Lühiajalise töötamise registreerimine

Lühiajalise töötamise registreerimise eest tasutakse riigilõivu 750 krooni.

§ 239. Elamisloa andmete välisriigi reisidokumenti kandmise taotluse läbivaatamine

Elamisloa andmete välisriigi reisidokumenti kandmise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 350 krooni.

§ 240. Viisataotluse ja viibimisaja pikendamise taotluse läbivaatamine

- (1) Lennujaama transiitviisa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 940 krooni.
- (2) Transiitviisa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 940 krooni.
- (3) Piiripunktis esitatud transiitviisa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 940 krooni.
- (4) Piiripunktis esitatud ühekordse lühiajalise viisa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 940 krooni.
- (5) Pikaajalise viisa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 1250 krooni.
- (6) Viibimisaja pikendamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 390 krooni.
- (7) Euroopa Ühenduse sõlmitud välislepingus ettenähtud juhtudel tasutakse riigilõivu välislepingus sätestatud määras.
- (8) Lühiajalise viisa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 940 krooni.
- (9) Piiratud territoriaalse kehtivusega transiitviisa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 940 krooni.
- (10) Piiratud territoriaalse kehtivusega lühiajalise viisa taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 940 krooni.»

§ 80. Riigipiiri seaduses(RT I 1994, 54, 902; 2008, 19, 132) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 2 lõige 1²muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1²) Välispiir on Eesti merepiir ja õhupiir ning maismaapiiri, sealhulgas jõe- ja järvepiiri osa, mis ei ole sisepiir.»;

2)paragrahvi 6 täiendatakse lõikega 3¹järgmises sõnastuses:

« (3¹) Piiririba kujunduse ja selle elementide kirjelduse välispiiri maismaaosal ja piiriveekogudel kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega, võttes arvesse sõlmitud välislepinguid.»;

3)paragrahvi 6 lõiget 5 täiendatakse pärast sõnu «ning riigipiiri valvamisega» sõnadega «või sisepiiri ületamisega»;

4)paragrahvi 7 lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Politsei jälgib piiririba ja -märkide seisundit, hoiab need korras ning takistab riigipiiri ja piiririba tähistuse seadusevastast muutmist. Piirimärkide ja piirirajatiste hooldamise korra kehtestab vastavalt riikidevahelistele lepingutele Vabariigi Valitsus määrusega.

(2) Riigipiiri valvamiseks on politseil õigus paigaldada riigipiiri valvamist, piirikontrolli ja piirirežiimi tagamist hõlbustavaid, liiklust piiravaid või suunavaid märke, viitasid, tähiseid ja tõkkepuid piiripunkti territooriumile ja piiri vahetusse lähedusse, kooskõlastades nende paigaldamise pädevate asutustega, ning piirile ja piiriveekogu kaldale viivatele teedele ja radadele, kooskõlastades nende paigaldamise pädevate asutustega, kohalike omavalitsuste ning maaomanikega.»;

5)paragrahvi 8 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

6)paragrahv 8¹muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 8¹. Sõidukite maanteepiiripunkti sisenemise korraldamine

(1) Sõidukite maanteepiiripunkti sisenemise korraldamine on riigipiiri ületada soovivate sõidukite ootejärjekorda võtmise, järjekorras ootamise ning maanteepiiripunkti suunamise korraldamine.

(2) Liiklusohutuse tagamiseks ja looduskeskkonda kahjustava mõju vähendamiseks võib politsei suunata riigipiiri ületada soovivad sõidukid maanteepiiripunkti sisenemise korraldamiseks piiriületuse ootealale.

(3) Sõidukite maanteepiiripunkti sisenemise korraldamise eest piiriületuse ootealal võib võtta tasu. Tasu arvutamisel lähtutakse ülesande täitja või teenuse pakkuja kogukuludest, mis on sõidukite maanteepiiripunkti sisenemise korraldamise, sealhulgas ootealal osutatava parkimisteenusega, seotud otsekulud, proportsionaalne osa kapitalikuludest ja üldkuludest ning äriühingu puhul mõistlik ärikasum. Tasu suuruse määrab siseminister igale piiriületuse ootealale eraldi vastavalt sõidukite piiriületuse ootealal sõidukite maanteepiiripunkti sisenemise korraldamise eest võetava tasu arvestamise metoodikale. Metoodika kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister määrusega. Piiriületuse ootealal sõidukite maanteepiiripunkti sisenemise korraldamise eest võetava tasu maksimaalne määr koos maksudega on 250 krooni.

(4) Siseminister võib halduskoostöö seaduses sätestatud korras sõidukite maanteepiiripunkti sisenemise korraldamise ja riigipiiri ületada soovivate sõidukite piiriületuse ootealale suunamise ülesande üle anda kohalikule omavalitsusele või eraõiguslikule juriidilisele isikule.

(5) Riiklikku järelevalvet käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel üleantud sõidukite maanteepiiripunkti sisenemise korraldamise ülesande täitmise üle teostab siseminister. Kui käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel sõlmitud haldusleping lõpetatakse ühepoolset või kui esineb muu põhjus, mis takistab kohalikul omavalitsusel või eraõiguslikul juriidilisel isikul käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud sõidukite maanteepiiripunkti sisenemise korraldamise ülesande edasist täitmist, korraldab sõidukite piiripunkti sisenemist siseminister.

(6) Siseminister ja politsei võivad anda halduslepingu alusel ülesannet täitvale kohalikule omavalitsusele või eraõiguslikule juriidilisele isikule sõidukite maanteepiiripunkti sisenemise korraldamisel kohustuslikke juhiseid piirirežiimi tagamiseks. Siseminister võib sõidukite maanteepiiripunkti sisenemise korraldamise mittenõuetekohase täitmise korral, kohustuslike juhiste järgimata jätmisel või muudel halduslepingus sätestatud juhtudel halduslepingu ennetähtaegselt lõpetada selles sätestatud korras.»;

7)paragrahvi 9 lõikes 2 asendatakse sõna «piirivalve» sõnaga «politseiametnik»;

8)paragrahvi 9 lõike 3 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 2) merepiiri ületamist, kui regulaarset parvlaevühendust kasutades saabutakse vahetult Euroopa Liidu liikmesriigi mere-, jõe- ja järvesadamast või suundutakse sinna.»;

9)paragrahvi 9 lõiget 4 täiendatakse pärast sõnu «Euroopa Liidu õigusaktides,» sõnaga «välislepingus,»;

10)paragrahvi 9 lõiget 6 täiendatakse pärast sõnu «välispiiri ületanud» sõnaga «rongist,»;

11)paragrahvi 9¹ lõikes 1¹ asendatakse sõna «piirivalveametnik» sõnaga «politseiametnik»;

12)paragrahvi 9³ lõigetes 1, 2 ja 4–8 asendatakse sõna «piirivalve» sõnaga «politsei» vastavas käändes;

13)seadust täiendatakse §-dega 9⁴–9⁶ järgmises sõnastuses:

« § 9⁴. Riigipiiri valvamine

(1) Riigipiiri valvamine on politsei patrull- ja vaatlustegevus maismaal, merel ja piiriveekogudel eesmärgiga ennetada, selgitada välja ja tõkestada selleks mitte ettenähtud kohas ja ajal toimuv piiriületus ning piiriülene kuritegevus, sealhulgas isikute ja kauba ühendusevälisest riigist Eestisse ja Eestist ühendusevälisesse riiki ebaseaduslik toimetamine territoriaal- ja sisemerel ning piiriveekogudel, ja riigis viibimise õiguslike aluste kontrollimine.

(2) Riigipiiri valvamine merel ja piiriveekogudel hõlmab majandusvööndi õigusrežiimi tagamist, veesõidukite territoriaalmerest läbisõidu, sisemerre, sadamasse ning piiriveekogu Eestile kuuluvatesse vetesse sisenemise ja väljumise kontrollimist.

(3) Riigipiiri valvamisel osaleb politsei õhuruumi valvamises.

(4) Riigipiiri valvamiseks võib politsei liikuda takistamatult jalgsi ja sõidukitega riigipiiri ja piiriveekogudega piirnevatel või sinna viivatel ajutistel ja erateedel ning kallasradadel ilma omaniku või valdaja nõusolekuta.

§ 9⁵. Riigipiiri valvamine tehniliste seadmetega

(1) Riigipiiri valvamisel ja piirirežiimi tagamisel võib politsei ebaseadusliku piiriületuse avastamiseks, objektide tuvastamiseks, piiripunktides turvalisuse tagamiseks ja piiriülese kuritegevuse tõkestamiseks kasutada asjakohaseid tehnilisi, sealhulgas elektroonilisi seadmeid.

(2) Käesolevas paragrahvis nimetatud tehniliste ning elektrooniliste seadmete salvestisi säilitatakse mitte kauem kui üks aasta, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti. Tehniliste ja elektrooniliste seadmetega kogutud ja analüüsitud teave on asutusesiseseks kasutamiseks.

§ 9⁶. Piirangud isikute liikumisele ja viibimisele piirilähedasel alal

(1) Politseil on õigus piirata isikute liikumist ja viibimist piirilähedasel alal.

(2) Politsei- ja piirivalveameti peadirektori määratud politseiametnikul on õigus ajutiselt keelata isikute minek piiriveekogudele või nende jääle navigatsiooniks või liikluseks ohtlike ilmastikuolude tõttu.

(3) Viibimine Narva jõe kuivsaangis alates veehoidla tammist kuni raudteesillani on keelatud. Viibimine Narva jõel ja Narva veehoidlal ajavahemikus pool tundi pärast päikese loojumist kuni pool tundi enne päikese tõusu on politsei loata keelatud.

(4) Narva jões ja Narva veehoidlas asuvatele saartele minek ja seal viibimine on lubatud ainult kooskõlastatult politseiga.

(5) Veesõiduki ja muu transpordivahendiga Narva jõeale, Narva veehoidlale, Lämmi- ja Pihkva järvele või nende jääle minek ning sealt tagasitulek tuleb registreerida lähimas kordonis. Veesõiduki ja muu transpordivahendiga Peipsi järvele või selle jääle minek kaugemale kui üks kilomeeter kaldast ning sealt tagasitulek tuleb registreerida lähimas kordonis.»;

14)paragrahvi 10 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Piiripunkt on rahvusvaheliseks liikluseks avatud maanteelõigu või veekogu, raudtee- või lennujaama, jõe-, järve- või meresadama ehitise ja territooriumi piiratud ja tähistatud osa, kus toimub piirikontroll.»;

15)paragrahvi 10 lõigetes 2 ja 3 asendatakse sõna «piirivalve» sõnaga «politsei» vastavas käändes;

16)paragrahvi 11 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Välispiiri ületamisel või üle välispiiri toimetamisel kuuluvad piirikontrolli alla kõik isikud, transpordivahendid, kaubad ja muud materiaalsed väärtused. Piirikontroll seisneb isikute ja transpordivahendite riigipiiri ületamise kontrollis, tollikontrollis ning vastavalt vajadusele turvakontrollis, sanitaar-, veterinaar- või fütosanitaarkontrollis ning teistes Euroopa Liidu õigusaktide, välislepingute ning Eesti õigusaktidega kehtestatud kontrolliliikides.

(2) Piirikontrollis riigipiiri ületamise kontrollimisel politsei kontrollib isikuid ja tuvastab, kas isikule võib anda loa riigipiiri ületamiseks. Isikute kontroll hõlmab isiku dokumentide, viibimisaluste, pagasi ja transpordivahendi kontrolli.

(3) Politsei võib riigipiiri ületamise kontrollimiseks siseneda valdaja nõusolekuta transpordivahendisse, sealhulgas veesõidukisse.

(4) Kõik isikud on välispiiri ületamisel kohustatud politseiametniku nõudmisel andma selgitusi enda isiku kohta. Lisaks sellele peab kolmanda riigi kodanik andma selgitusi oma Euroopa Liidu liikmesriiki sisenemise, liikmesriigis viibimise ja liikmesriigist lahkumise asjaolude kohta ning tõendama neid, arvestades Euroopa Liidu õigusaktide, välislepingute või seadusega sätestatud erisusi.

(5) Politseiametniku nõudmisel peab kolmanda riigi kodanik riigipiiri ületamisel esitama tervisekindlustuslepingu, kui selle omamise kohustus on sätestatud seaduses või selle alusel antud õigustloovas aktis.

(6) Kolmanda riigi kodanik käesoleva seaduse tähenduses on kolmanda riigi kodanik Schengeni piirieskirjade tähenduses.

(7) Politsei abistab oma pädevuse piires tolli ning teostab piiripunktides, kus alaline tollikontroll puudub, tollikontrolli vastavalt tollieskirjadele tolliseaduse tähenduses ja korras.

(8) Sõjalise valmisoleku suurendamisel, mobilisatsiooni korral, erakorralise seisukorra või sõjaseisukorra ajal, kui kaitseväeteenistuse seaduse alusel on kehtestatud Eestist lahkumise keeld, on politsei pädevuses kontrollida, kas Eestist lahkuva kodaniku suhtes on kehtestatud Eestist lahkumise keeld või piirangud. Politsei kohaldab keeldu või piirangut kaitseväeteenistuskohustuslike Eesti kodanike riikliku registri andmete alusel.

(9) Politseiametnik kannab vastavalt Schengeni piirieskirjadele kolmanda riigi kodaniku reisidokumenti piiriületust lubava templijäljendi, kui sellele kodanikule on antud luba ületada välispiir.

(10) Käesoleva paragrahvi lõikes 9 nimetatud templijäljendit ei kanta Euroopa Liidu liikmesriigi, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodaniku reisidokumenti. Euroopa Liidu liikmesriigi, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigi või Šveitsi Konföderatsiooni kodanikuga kaasas olevate või nendega ühinevate pereliikmete reisidokumentidesse ei kanta sisenemis- ega väljumistemplit juhul, kui nad esitavad Euroopa Liidu liikmesriigi, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigi või Šveitsi Konföderatsiooni pädeva asutuse antud elamisloa või -kaardi.

(11) Politseil on õigus riigipiiri ületamisel keelata isikute sisenemine riiki väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduses, Euroopa Liidu kodaniku seaduses ja Schengeni piirieskirjades sätestatud alustel ja korras.

(12) Välislepingu või seadusega võidakse teatava kategooria isikutele kehtestada välispiiri ületamise lihtsustatud kord.»;

17)paragrahvi 11¹lõiget 1 täiendatakse pärast sõnu «Eesti kodanikul olema kaasas» sõnaga «kehtiv»;

18)paragrahvi 11¹lõikes 3¹ning § 11²lõikes 3 asendatakse sõna «piirivalveasutusele» sõnaga «politseiasutusele»;

19)paragrahvi 11¹lõiget 3¹ning § 11²lõiget 3 täiendatakse sõnadega «juhul, kui ei ilmne välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse § 20 punktides 1 ja 2 ning paragrahvi 21 lõike 1 punktis 2 sätestatud asjaolusid.»;

20)paragrahv 11³muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 11³. Piirikontrolli ja riigipiiri valvamise kehtestamine sisepiiril

(1) Vabariigi Valitsus võib kehtestada piirikontrolli ja riigipiiri valvamise sisepiiril avaliku korra või riikliku julgeoleku tagamiseks või rahva tervist ohustada võiva olukorra ennetamiseks või lahendamiseks.

(2) Avalikku korda, riiklikku julgeolekut või rahva tervist ohustada võivas olukorras, mis eeldab vahetut tegutsemist ohu vastu, võib siseminister otsustada piirikontrolli ja riigipiiri valvamise kehtestamise sisepiiril kuni Vabariigi Valitsuse otsuseni.

(3) Sisepiiril piirikontrolli ja riigipiiri valvamise kehtestamisel teostatakse piirikontrolli ja rakendatakse vajalikke meetmeid nagu välispiiri ületamisel.

(4) Piirikontrolli ja riigipiiri valvamise sisepiiril, piirikontrolli ja riigipiiri valvamise ulatuse, ajalise kestuse, avatud piiripunktid ning üldsuse, Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide asjakohase informeerimise kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega. Vabariigi Valitsuse määruses sisepiiril piirikontrolli ja riigipiiri valvamise kehtestamise kohta võib ette näha määruse jõustumise alates selle avaldamisest massiteabevahendites.

(5) Sisepiiril kehtestatud piirikontrolli ja riigipiiri valvamise lõpetamise järel koostab Siseministerium asjakohase aruande, mis pärast Vabariigi Valitsuses kinnitamist esitatakse Euroopa Parlamendile, Euroopa Liidu Nõukogule ja Euroopa Komisjonile.

(6) Sisepiiril piirikontrolli ja riigipiiri valvamise kehtestamisega seotud kulud, mis on tekkinud kontrollis osalenud riigiasutustel, kaetakse Vabariigi Valitsuse reservi vahenditest Vabariigi Valitsuse otsusel.»;

21)seadust täiendatakse §-ga 11⁴järgmises sõnastuses:

« § 11⁴. Riikliku järelevalve meetmed

(1) Piirirežiimi tagamisega, sealhulgas riigipiiri valvamise ja piirikontrolliga seotud riikliku järelevalve teostamisel võib politsei ohu ennetamiseks, väljaselgitamiseks ja tõkestamiseks kohaldada politsei ja piirivalve seaduse §-des 7¹⁶, 7¹⁸, 7³² ja 7³⁶ nimetatud erimeetmeid politsei ja piirivalve seaduses sätestatud korras.

(2) Piirirežiimi tagamisel teostab politsei meeleliselt või tehnilise vahendi või teenistuslooma abil vallasasja, sealhulgas veesõiduki ja muu transpordivahendi läbivaatust politsei ja piirivalve seaduse §-s 7³⁶ sätestatud korras.

(3) Politseil on riigipiiri valvamisel veesõiduki suhtes õigus:

- 1) saada teavet veesõiduki, selle kasutusõiguse ja sellega liikumise või muu tegevuse eesmärkide kohta;
- 2) anda veesõiduki peatamiseks märguanne peatamissignaalina, kasutades rahvusvahelise signaalkoodi lippe, prožektoreid, pürotehnilisi vahendeid, raadiot, valjuhääldit või ruuporit, või muul arusaadaval viisil;
- 3) nõuda veesõiduki lahkumist sise- või territoriaalmerest ja piiriveekogu Eesti jurisdiktsiooni alla kuuluvalt alalt, laevasõiduks keelatud piirkonnast või kursi muutmist keelatud piirkonda sisenemise vältimiseks.

(4) Kui isik ei täida veesõiduki peatamise märguannet, võib veesõiduki sundpeatada, kasutades relva või muud erivahendit politsei ja piirivalve seaduse 4. peatükis sätestatud korras.

(5) Politsei võib seadust rikkunud või tema korralduse täitmata jätnud veesõidukit jälitada kuni välisriigi territoriaalmerre piirini, kui jälitamine on alanud sise- või territoriaalmerel või majandusvööndis ega ole vahepeal katkenud. Jälitamine võib alata pärast nähtavat või kuuluvat peatamissignaali, mis on antud jälitatava veesõiduki nägemis- või kuuldekauguselt.

(6) Politsei ei peata ega vaata läbi sõjalaeva. Kui välisriigi sõjalaev ei järgi territoriaalmerest rahumeelse läbisõidu korda ega täida talle esitatud nõuet seda järgida, peab politsei:

- 1) nõudma sõjalaeva viivitamata lahkumist territoriaalmerest;
- 2) fikseerima sõjalaeva territoriaalmerre sisenemise tehniliste vahenditega;
- 3) koostama õigusrikkumise kohta ühepoolse akti.»;

22)paragrahvi 13 lõikes 5 asendatakse sõna «piirivalveasutusele» sõnaga «politseiasutusele»;

23)paragrahvi 17²tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Eesti Vabariigi riigipiiri või ajutise kontrolljoone ebaseadusliku ületamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut või arestiga.»;

24)senine § 17⁴loetakse §-ks 17⁵ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 17⁵. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 17¹–17⁴ sätestatud väärtegadele kohaldatakse karistusseadustiku üldosa ja vääртеomenetluse seadustiku sätteid.

(2) Käesoleva seaduse §-des 17¹–17⁴ sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on politseiasutus.»;

25)seadust täiendatakse uue §-ga 17⁴järgmises sõnastuses:

« § 17⁴. Piiriribal ebaseaduslik viibimine

Piiriribal ebaseadusliku viibimise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.»;

26)paragrahvi 18 pealkirjast jäetakse välja sõnad «valvamine ja»;

27)paragrahvi 18 lõikes 1 asendatakse sõna «piirivalve» sõnaga «politsei»;

28)paragrahv 18¹tunnistatakse kehtetuks;

29)paragrahvi 20 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Piirialast koostööd naaberriikidega korraldavad ja piirivahejuhtumeid lahendavad Eesti piiriesindajad. Eesti piiriesindaja töökorralduse alused kehtestab siseminister käskkirjaga.»

§ 81. Riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduse(RT I 2007, 16, 77; 2009, 39, 262) § 8 punktides 4 ja 5, § 35 lõigetes 5 ja 6 ning § 52 lõikes 3 asendatakse sõna «Keskkriminaalpolitsei» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet» vastavas käändes.

§ 82. Riigivapi seaduse(RT I 2001, 65, 376; 2009, 29, 175) § 22 lõikes 4 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 83. Sadamaseaduse(RT I 2009, 37, 251) § 30 lõikes 2 asendatakse sõna «Piirivalve» sõnaga «Politsei».

§ 84. Sotsiaalmaksuseaduse(RT I 2000, 102, 675; 2009, 26, 161) § 3 punktist 10 jäetakse välja sõnad «politseiteenistuse seaduse § 26 ja».

§ 85. Spordiseaduse(RT I 2005, 22, 148; 2009, 15, 93) § 20 lõikes 3 ja § 26 lõikes 2 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus» vastavas käändes.

§ 86. Strateegilise kauba seaduses(RT I 2004, 2, 7; 2007, 16, 77) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 8 lõikes 3 asendatakse sõna «Julgestuspolitsei» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet»;

2)paragrahvi 14 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Sõjalise kaubaga seotud teenuse puhul on litsentsi taotlemisest vabastatud teenuseosutaja, kes tegutseb Kaitseministeeriumi, Päästeameti, Politsei- ja Piirivalveameti või Kaitsepolitseiameti otsusel rahvusvahelise sõjalise või humanitaarmissiooni raames.»;

3)paragrahvi 29 lõikes 2 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 87. Tarbijakaitse seaduse(RT I 2004, 13, 86; 2009, 54, 363) § 38 tekstis asendatakse sõna «politseiprefektuuri» sõnaga «politseiasutuse».

§ 88. Teenetemärkide seaduse(RT I 2008, 1, 7; 35, 213) § 70 lõikes 2 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 89. Teeseaduses(RT I 1999, 26, 377; 2009, 39, 262) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 39 lõike 2 esimeses lauses ja § 39¹lõike 2 esimeses lauses asendatakse sõnad «Maanteeamet ning Maanteeameti kohalik asutus, kohalik omavalitsus, Julgestuspolitsei ja politseiprefektuur» sõnadega «Maanteeamet ja Maanteeameti kohalik asutus ning politseiasutus»;

2)paragrahvi 40⁹lõike 2 punktis 3 asendatakse sõnad «Julgestuspolitsei ja politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 90. Tolliseaduses(RT I 2004, 28, 188; 2009, 36, 234) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 22 lõikes 1 asendatakse sõna «piirivalveametnikele» sõnaga «politseiametnikele»;

2)paragrahvi 40 lõikes 3 ning § 58 lõigetes 1–3 asendatakse sõna «piirivalve» sõnaga «politsei» vastavas käändes;

3)paragrahvi 96 pealkirjas ja tekstis asendatakse sõnad «politsei- või piirivalveametnik» sõnaga «politseiametnik» vastavas käändes.

§ 91. Tubakaseaduses(RT I 2005, 29, 210; 2009, 49, 331) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 32 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 3) politseiasutus – kõigi nõuete järgimise üle politseiasutuse teenindataval territooriumil, välja arvatud spondeerimispiirangu ja sponsorteadete, tubakatoote müügienduse keelu ning suitsetamisruumile ja suitsetamisalale kehtestatud nõuete järgimise üle;»;

2)paragrahvi 51 lõigetes 5 ja 8 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 92. Tulumaksuseaduses(RT I 1999, 101, 903; 2009, 54, 362) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 13 lõike 3 punktist 12 jäetakse välja sõnad «, piirivalveteenistuse seaduse § 43 ja politseiteenistuse seaduse § 26»;

2)paragrahvi 13 lõiget 3 täiendatakse punktiga 14 järgmises sõnastuses:

« 14) jälitustegevuse seaduse § 14 alusel salajasele koostööle kaasatud isikutele teostatud rahalised maksed.»

§ 93. Tunnistajakaitse seaduse(RT I 2005, 39, 307; 2007, 16, 77) § 4 lõigetes 1 ja 3 asendatakse sõna «Keskkriminaalpolitsei» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet».

§ 94. Turismiseaduse(RT I 2000, 95, 607; 2009, 49, 331) § 31⁵lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (4) Käesoleva seaduse §-s 31³sätetatud väärtegade kohtuväline menetleja on politseiasutus.»

§ 95. Turvaseaduses(RT I 2003, 68, 461; 2009, 49, 331) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 15 punktides 1 ja 2, § 19 lõigetes 1 ja 2, § 40 lõigetes 1–3, § 42 lõikes 1, § 45 lõikes 1, §-s 46, § 47 lõikes 1, §-s 48, § 49 lõigetes 1 ja 2, § 52 lõikes 1, § 53 punktis 10 ning § 54 lõikes 4 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus» vastavas käändes;

2)paragrahvi 25 lõikest 3 jäetakse välja sõna «piirivalve-»;

3)paragrahvi 25 lõikes 5, § 26 lõikes 2, §-s 29, § 30 lõikes 3 ja lõike 5 punktis 3, § 45 lõikes 1, §-s 46, § 47 lõikes 1, §-s 48, § 49 lõikes 2, § 51 lõikes 1, § 53 punktis 10, § 55 lõigetes 1 ja 2 ning §-s 61 asendatakse sõna «Politseiamet» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet» vastavas käändes;

4)paragrahvi 43 lõikes 4, § 47 lõikes 1, § 50 lõigetes 1 ja 2, § 52 lõikes 3, §-s 53 ning § 54 lõigetes 1 ja 2 asendatakse sõnad «politseipeadirektor või politseipeadirektori asetäitja» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor või peadirektori asetäitja»;

5)paragrahvi 52 lõikes 1 ja § 57 lõikes 5 asendatakse sõnad «politseipeadirektorile või politseipeadirektori asetäitjale» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveameti peadirektorile või peadirektori asetäitjale»;

6)paragrahvi 60²lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Käesoleva seaduse §-des 60 ja 60¹sätetatud väärtegade kohtuväline menetleja on politseiasutus.»

§ 96. Tööstusdisaini kaitse seaduse(RT I 1997, 87, 1466; 2008, 59, 330) § 90²lõikes 2 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 97. Töötervishoiu ja tööohutuse seaduse(RT I 1999, 60, 616; 2009, 49, 331) § 1 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Käesolevat seadust kohaldatakse tegevteenistuses olevate kaitseväelaste teenistustingimuste ning kaitseväge, Kaitseliidu, politseiasutuste, Kaitsepolitseiameti ja päästeasutuste töötajate töö suhtes niivõrd, kuivõrd eriseadustega või nende alusel kehtestatud õigusaktidega ei ole sätestatud teisiti.»

§ 98. Vangistuseseaduses(RT I 2000, 58, 376; 2009, 49, 331) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 18 lõikes 1 asendatakse sõna «Politseiametile» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveametile»;

2)paragrahvi 85 lõikes 1, § 88¹lõikes 3 ning § 156 lõigetes 1 ja 6 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus» vastavas käändes;

3)paragrahvi 85 lõikes 2 asendatakse sõna «politseipeadirektor» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor».

§ 99. Vedelkütuse erimärgistamise seaduses(RT I 1997, 73, 1201; 2006, 21, 162) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 4 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Politseiasutus teostab järelevalvet erimärgistatud vedelkütuse kasutamise üle.»;

2)paragrahvi 4 lõikes 4 asendatakse sõna «Politseiamet» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet»;

3)paragrahvi 6⁴lõike 2 punktis 3 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus»;

4)paragrahvi 6⁴lõike 2 punkt 3¹tunnistatakse kehtetuks.

§ 100. Vedelkütuse seaduse(RT I 2003, 21, 127; 2009, 39, 262) § 35 lõike 2 punktis 4 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 101. Välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduses(RT I 2006, 2, 3; 2009, 39, 262) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 3 lõikes 1 asendatakse sõnad «Piirivalveamet või Kodakondsus- ja Migratsiooniamet» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet»;

2)paragrahvi 9 lõikes 2 ja § 14 lõikes 6 asendatakse sõnad «Kodakondsus- ja Migratsiooniamet või piirivalveasutus» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet» vastavas käändes;

3)paragrahvi 9 lõigetes 6 ja 7, § 10¹ lõigetes 1, 3 ja 4, § 11 lõike 2 punktis 10, § 11 lõikes 6, § 14 lõikes 1, § 17 lõigetes 3, 8 ja 9, § 18 lõigetes 1–3 ja 9–11, § 19 lõikes 3, § 20 punktis 16, § 23 lõigetes 1–3, § 24 lõikes 1, § 27 lõikes 1, §-s 28, § 29 lõikes 1, § 32 lõigetes 2, 4–6 ja 8, § 34 lõigetes 2, 4 ja 7, §-s 39, §-s 40, § 41 lõikes 1, § 43 lõikes 1, § 46 lõigetes 1 ja 5, § 48 lõikes 3, § 49 lõigetes 1–4 ja 6–7, § 50 lõigetes 1 ja 2, § 51 lõigetes 1 ja 3–5, § 54 lõikes 1, § 55 lõigetes 1 ja 2, § 57 lõigetes 1 ja 2, § 58 lõikes 1, § 59 lõigetes 1, 3 ja 4, § 62 lõigetes 2 ja 4, § 65 lõikes 1, § 67 lõikes 1, § 69 lõikes 5, § 70 lõikes 3 ning § 76 lõigetes 1 ja 2 asendatakse sõnad «Kodakondsus- ja Migratsiooniamet» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet» vastavas käändes;

4)paragrahvi 11 lõike 2 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1) esitama Politsei- ja Piirivalveameti nõudmisel vormikohase varjupaigataotluse;»;

5)paragrahvi 13 lõikes 2 ja § 13¹ lõikes 1 asendatakse sõnad «Kodakondsus- ja Migratsiooniamet, piirivalveasutus» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet»;

6)seadust täiendatakse §-dega 13²–13⁶järgmises sõnastuses:

« § 13². Isiku tuvastamine ja isikusamasuse kontrollimine

(1) Käesolevast seadusest tulenevate menetlustoimingute sooritamisel on haldusorgan kohustatud tuvastama isiku või kontrollima tema isikusamasust.

(2) Isik on kohustatud võimaldama oma isiku tuvastamist ja isikusamasuse kontrollimist.

(3) Kui välismaalase või muu asjassepuutuva isiku isikut ei ole võimalik tuvastada või tema isikusamasust kontrollida, jäetakse soodustav haldusakt andmata või taotletud toiming sooritamata.

§ 13³. Isiku tuvastamine isikut tõendava dokumendi alusel

(1) Isik on kohustatud esitama isiku tuvastamiseks ja isikusamasuse kontrollimiseks haldusorgani nõudmisel isikut tõendava dokumendi.

(2) Isik tuvastatakse ja tema isikusamasust kontrollitakse isikut tõendavate dokumentide seaduse § 2 lõikes 2 sätestatud dokumendi alusel või välisriigi reisidokumendi alusel.

(3) Alla 15-aastase välismaalase isik tuvastatakse seadusliku esindaja ütluste ja muude tõendite alusel, kui talle ei ole välja antud käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud dokumenti.

(4) Kui välismaalasel ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud dokumenti, siis vajaduse korral tuvastatakse tema isik või kontrollitakse isikusamasust muude tõendite alusel.

§ 13⁴. Isiku tuvastamine biomeetriliste andmete põhjal

(1) Isiku tuvastamiseks ja isikusamasuse kontrollimiseks võib välismaalaselt ja muult asjassepuutuvalt isikult võtta biomeetrilisi andmeid ja neid töödelda.

(2) Isik on kohustatud haldusorgani nõudmisel võimaldama biomeetriliste andmete võtmist.

§ 13⁵. Isiku tuvastamine DNA andmete põhjal

- (1) Isiku tuvastamiseks ja isikusamasuse kontrollimiseks võib välismaalaselt võtta DNA proovi ja vastavaid andmeid töödelda, kui teisiti ei ole võimalik välismaalase isikut tuvastada või tema isikusamasust kontrollida.
- (2) Alaealiselt DNA proovide võtmise otsustamisel arvestatakse eelkõige alaealise õiguste ja huvidega.
- (3) Isik on kohustatud haldusorgani nõudmisel võimaldama DNA proovi võtmist.

§ 13⁶. Isiku tuvastamine muude tõendite põhjal

Haldusorgan võib isiku tuvastada või isikusamasust kontrollida käesolevas seaduses nimetatata muude haldusorganile teadaolevate andmete põhjal, sealhulgas varasemalt isiku suhtes läbiviidud menetlustes kogutud või andmekogudes töödeldavate andmete põhjal.»;

7)paragrahvi 14 lõigetes 2 ja 3 asendatakse sõna «piirivalveasutus» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet» vastavas käändes;

8)paragrahvi 15 lõige 9 tunnistatakse kehtetuks ning lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (8) Pärast käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud toimingute sooritamist suunab Politsei- ja Piirivalveamet taotleja vastuvõtukeskusesse või esmasesse vastuvõtukeskusesse.»;

9)paragrahv 16 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 16. Taotleja riiki mittelubamine

Käesoleva seaduse § 20 punktides 1 ja 2 ning § 21 lõike 1 punktis 2 sätestatud varjupaigataotluse tagasilükkamise aluse ilmnemisel Politsei- ja Piirivalveamet välismaalast riiki ei luba ja saadab välismaalase kohe piirilt tagasi, teavitades teda riiki lubamisest keeldumise põhjustest.»;

10)paragrahvi 17 lõikest 2 jäetakse välja sõnad «ning ta antakse üle Kodakondsus- ja Migratsiooniametile»;

11)paragrahvi 29 lõikes 2 asendatakse sõnad «Kodakondsus- ja migratsiooniametnikul ning politseiametnikul» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveametil ning Kaitsepolitseiametil»;

12)paragrahvi 30 lõikes 3 asendatakse sõnad «Kodakondsus- ja Migratsiooniamet ning piirivalveasutus võivad» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet võib»;

13)paragrahvi 32 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 32. Taotleja kinnipidamine esmases vastuvõtukeskuses ning viibimine politsei ametiruumides»;

14)paragrahvi 51 lõikes 2 asendatakse sõnad «kodakondsus- ja migratsiooniametniku, piirivalveametniku ja politseiametniku» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveameti ja Kaitsepolitseiameti»;

15)paragrahvi 54 lõigetes 2 ja 3 asendatakse sõna «piirivalveasutus» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet» vastavas käändes;

16)paragrahvi 54 lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (8) Politsei- ja Piirivalveamet annab ajutise kaitse saajale elamisloa menetlemise ajaks tõendi, mis kinnitab, et tema elamisloa taotlus on menetluses.»;

17)seadust täiendatakse peatükiga 4¹ järgmises sõnastuses:

«4¹. peatükk
RIIKLIK JÄRELEVALVE

§ 75¹. Riikliku järelevalve teostamine

(1) Politsei- ja Piirivalveametil ning Kaitsepolitseiametil on õigus kontrollida, kas varjupaigataotleja, pagulane, täiendava kaitse saaja, ajutise kaitse saaja ja perekonnaliige viibib, elab ja töötab Eestis vastavalt käesolevas seaduses sätestatud nõuetele ning täidab käesolevas seaduses sätestatud kohustusi ja tingimusi.

(2) Varjupaigataotleja, pagulane, täiendava kaitse saaja, ajutise kaitse saaja, perekonnaliige ja muu asjaspepuutuv isik peab Eestis viibimise, elamise ja töötamisega seotud asjaolude selgitamisel tegema koostööd, alluma tema suhtes kohaldatavatele järelevalvemeetmetele ning esitama Politsei- ja Piirivalveameti ning Kaitsepolitseiameti nõudmisel oma valduses olevad dokumendid ja muud tõendid, mis võivad omada tähtsust varjupaigataotleja, pagulase, täiendava kaitse saaja, ajutise kaitse saaja ja perekonnaliikme Eestis viibimise, elamise ja töötamisega seotud asjaolude selgitamisel, ning andma suuliselt ja kirjalikult selgitusi.

§ 75². Järelevalvemeetmete kohaldamine

(1) Varjupaigataotleja, pagulase, täiendava kaitse saaja, ajutise kaitse saaja ja perekonnaliikme Eestis viibimise, elamise ja töötamise asjaolude üle järelevalve teostamisel võib Politsei- ja Piirivalveamet kohaldada politsei ja piirivalve seaduse §-des 7¹², 7¹⁶–7¹⁹ ja 7³²–7⁴⁰ sätestatud meetmeid, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

(2) Politsei ja piirivalve seaduse §-des 7³⁷ ja 7³⁸ sätestatud meetmeid võib kohaldada üksnes juhul, kui on põhjendatult alust arvata, et ilma nimetatud meetmeid kohaldamata ei ole varjupaigataotleja, pagulase, täiendava kaitse saaja, ajutise kaitse saaja ja perekonnaliikme eeldatava ebaseadusliku Eestis viibimise või töötamise tõkestamine tulemuslik ja muud meetmed on ammendunud.

(3) Politsei ja piirivalve seaduse §-s 7³² sätestatud meetet võib kohaldada üksnes politseiametnik.»;

18)paragrahvi 76 lõikes 4 asendatakse sõnad « Kodakondsus- ja Migratsiooniaamet ning Piirivalveamet» sõnadega «ning Politsei- ja Piirivalveamet».

§ 102. Välismaalaste seaduses(RT I 1993, 44, 637; 2009, 51, 347) tehakse järgmised muudatused:

1)seadust täiendatakse §-dega 5⁶–5¹⁰ järgmises sõnastuses:

« § 5⁶. Isiku tuvastamine ja isikusamasuse kontrollimine

(1) Käesolevast seadusest tulenevate menetlustoimingute sooritamisel on haldusorgan kohustatud tuvastama isiku või kontrollima isiku isikusamasust.

(2) Isik on kohustatud võimaldama oma isiku tuvastamist ja isikusamasuse kontrollimist.

(3) Kui välismaalase või muu asjassepuutuva isiku isikut ei ole võimalik tuvastada või tema isikusamasust kontrollida, jäetakse soodustav haldusakt andmata või taotletud toiming sooritamata.

§ 5⁷. Isiku tuvastamine isikut tõendava dokumendi alusel

(1) Isik on kohustatud esitama isiku tuvastamiseks ja isikusamasuse kontrollimiseks haldusorgani nõudmisel isikut tõendava dokumendi.

(2) Isik tuvastatakse ja tema isikusamasust kontrollitakse isikut tõendavate dokumentide seaduse § 2 lõikes 2 sätestatud dokumendi alusel või välisriigi reisidokumendi alusel.

(3) Alla 15-aastase välismaalase, kellele ei ole välja antud käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud dokumenti, isik tuvastatakse seadusliku esindaja ütluste ja muude tõendite alusel.

(4) Kui välismaalasel ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud dokumenti, siis vajaduse korral tuvastatakse tema isik või kontrollitakse isikusamasust muude tõendite alusel.

§ 5⁸. Isiku tuvastamine biomeetriliste andmete põhjal

(1) Isiku tuvastamiseks ja isikusamasuse kontrollimiseks võib välismaalaselt ja muult asjassepuutuvalt isikult võtta biomeetrilisi andmeid ja neid töödelda.

(2) Isik on kohustatud haldusorgani nõudmisel võimaldama biomeetriliste andmete võtmist.

§ 5⁹. Isiku tuvastamine DNA andmete põhjal

(1) Isiku tuvastamiseks ja isikusamasuse kontrollimiseks võib välismaalaselt võtta DNA proovi ja vastavaid andmeid töödelda, kui teisiti ei ole võimalik välismaalase isikut tuvastada või tema isikusamasust kontrollida.

(2) Alaealiselt DNA proovide võtmise otsustamisel arvestatakse eelkõige alaealise õiguste ja huvidega.

(3) Isik on kohustatud haldusorgani nõudmisel võimaldama DNA proovi võtmist.

§ 5¹⁰. Isiku tuvastamine muude tõendite põhjal

Haldusorgan võib isiku tuvastada või isikusamasust kontrollida käesolevas seaduses nimetatata muude haldusorganile teadaolevate andmete põhjal, sealhulgas varasemalt isiku suhtes läbiviidud menetlustes kogutud või andmekogudes töödeldavate andmete põhjal.»;

2)paragrahvi 10¹⁴lõikes 2 asendatakse sõna «Piirivalveameti» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveameti»;

3)paragrahvi 10¹⁴lõikes 2 asendatakse sõnad «kõrgemat piirivalveametnikku» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveameti kõrgemat ametnikku»;

4)paragrahvi 10¹⁹lõigetes 2 ja 4, § 10²¹lõigetes 1, 1¹ ja 1², § 10²²lõike 1 sissejuhatavas osas ja punktis 4, § 10²³lõigetes 1 ja 2, § 11¹lõikes 1, § 11¹lõike 2 esimeses lauses ja punktis 6; § 12²lõigetes 5 ja 11, § 13¹lõigetes 2 ja 3, § 13²lõigetes 1, 1¹, 1³, 2 ja 3, § 13³lõigetes 3², 4, 12 ja 12⁷, § 13⁴lõigetes 3 ja 7, § 14³lõikes 2, § 14⁹lõikes 3, § 14¹⁰lõikes 3, § 14¹⁷lõigetes 2, 4 ja 5, § 14²⁰lõikes 2, § 14²¹lõikes 1, § 15 lõigetes 1–3, §-des 16 ja 22 asendatakse sõnad «Kodakondsus- ja Migratsiooniamet» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet» vastavas käändes;

5)paragrahvi 10²⁴lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Viibimisaja lõpetab ennetähtaegselt Välisministeerium, Politsei- ja Piirivalveamet või Kaitsepolitseiamet.»;

6)paragrahvi 10²⁵lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Viisa tunnistab kehtetuks Välisministeerium, Politsei- ja Piirivalveamet või Kaitsepolitseiamet.»;

7)paragrahvi 15 lõikes 4 asendatakse sõnad «Kodakondsus- ja Migratsiooniameti, Kaitsepolitsei ameti, piirivalveasutuse või siseministri määratud politseiasutuse» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveameti või Kaitsepolitsei ameti»;

8)paragrahvi 15¹lõikes 2 asendatakse sõnad «kodakondsus- ja migratsiooniametniku või konsulaarametniku» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveameti või Välisministeeriumi»;

9)paragrahvi 15¹lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Politsei- ja Piirivalveametil, Välisministeeriumil, Kaitsepolitsei ametil ja Eesti Töötukassal on õigus vastavalt pädevusele Eestis viibimise või töötamise seadusliku aluse taotlemise, omamise, pikendamise taotlemise või kehtetuks tunnistamise ning Eestist eemalviibimise aluseks olevate asjaolude kontrollimiseks küsitleda välismaalast, tema perekonnaliikmeid ja muid asjassepuutuvaid isikuid ja asutusi ning siseneda isiku loal tema eluruumi.»;

10)paragrahvi 15¹lõiked 3¹ ja 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3¹) Välismaalase riigis viibimise ja töötamise seadusliku aluse andmise, pikendamise ja kehtetuks tunnistamise menetluses võib Politsei- ja Piirivalveamet kasutada füüsilist jõudu, erivahendeid ja relvi väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduses sätestatud tingimustel ja korras.

(4) Välismaalane on kohustatud tema Eestis viibimise või töötamise asjaolude kontrollimiseks esitama Politsei- ja Piirivalveameti või Kaitsepolitsei ameti nõudmisel isikut tõendava dokumendi ning Eestis viibimise ja töötamise seaduslikku alust tõendava dokumendi.»;

11)paragrahvi 15¹lõikes 5 asendatakse sõnad «politseiametniku või kodakondsus- ja migratsiooniametniku» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveameti või Kaitsepolitsei ameti»;

12)paragrahvi 15¹lõikes 6 asendatakse sõnad «kodakondsus- ja migratsiooniametnikul või politseiametnikul» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveametil või Kaitsepolitsei ametil»;

13)paragrahvi 15²lõigetes 1 ja 2 ning § 15³lõikes 1 asendatakse sõnad «Politseiametnik, piirivalveametnik või kodakondsus- ja migratsiooniametnik» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet või Kaitsepolitsei ameti»;

14)paragrahvi 16¹lõikes 5 asendatakse sõnad «Kodakondsus- ja Migratsiooniameti, Piirivalveameti või politseiasutuse» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveameti või Kaitsepolitsei ameti»;

15)paragrahvi 16⁸lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Käesoleva seaduse §-des 16²–16⁴, 16⁶ ja 16⁷ sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on politseiasutus.»;

16)paragrahvi 16⁸lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

17)seadust täiendatakse peatükiga V²järgmises sõnastuses:

«V². peatükk
RIIKLIK JÄRELEVALVE

§ 16⁹. Riikliku järelevalve teostamine

(1) Välisministeeriumil, Politsei- ja Piirivalveametil, Kaitsepolitseiametil ja Eesti Töötukassal on õigus välismaalase Eestis ajutise viibimise, Eestis elamise ja Eestis töötamise ning Eestist eemalviibimise asjaolude üle järelevalve teostamiseks küsitleda välismaalast, tema perekonnaliikmeid ja muid asjassepuutuvaid isikuid ja asutusi ning siseneda isiku loal tema eluruumi või muusse ruumi või alale või juriidilise isiku territooriumile.

(2) Välismaalane, välismaalase perekonnaliige, välismaalase tööandja ja muu asjassepuutuv isik ja asutus on kohustatud tegema koostööd, alluma tema suhtes kohaldatavatele järelevalvemeetmetele ning tõendama Välisministeeriumi, Politsei- ja Piirivalveameti ning Kaitsepolitseiameti nõudmisel välismaalase Eestis ajutise viibimise, Eestis elamise ja Eestis töötamise ning Eestist eemalviibimise asjaolusid.

(3) Tööandja on kohustatud viivituseeta võimaldama Politsei- ja Piirivalveametile ning Kaitsepolitseiametile juurdepääsu tööruumidesse, töotajatele, andmetele ja dokumentidele, mis puudutavad selle tööandja juures töötavaid välismaalasi.

§ 16¹⁰. Muude järelevalvemeetmete kohaldamine

(1) Välismaalase Eestis ajutise viibimise, Eestis elamise, Eestis töötamise ja Eestist eemalviibimise asjaolude üle järelevalve teostamisel võib Politsei- ja Piirivalveamet kohaldada politsei ja piirivalve seaduse §-des 7¹², 7¹⁶–7¹⁹ ja 7³²–7⁴⁰ sätestatud meetmeid, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

(2) Politsei ja piirivalve seaduse §-des 7³⁷ ja 7³⁸ sätestatud meetmeid võib kohaldada üksnes juhul, kui on põhjendatult alust arvata, et ilma nimetatud meetmeid kohaldamata ei ole välismaalase eeldatava ebaseadusliku Eestis viibimise või töötamise tõkestamine tulemuslik ja muud meetmed on ammendunud.

(3) Politsei ja piirivalve seaduse §-s 7³² sätestatud meedet võib kohaldada üksnes politseiametnik.»

§ 103. Väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduses(RT I 1998, 98/99, 1575; 2009, 4, 26) tehakse järgmised muudatused:

1)seadust täiendatakse §-ga 6¹ järgmises sõnastuses:

« § 6¹. Migratsioonijärelevalveametnik

Migratsioonijärelevalveametnik käesoleva seaduse tähenduses on Politsei- ja Piirivalveameti ametnik, kes ei ole politseiametnik, kuid täidab käesolevast seadusest tulenevaid ülesandeid.»;

2)seadust täiendatakse §-dega 6² ja 6³ järgmises sõnastuses:

« § 6². Isiku tuvastamine ja isikusamasuse kontrollimine

Eestis viibimise, elamise ja töötamise õiguspärasuse kontrollimise ja välismaalase Eestist väljasõidukohustuse täitmise menetlustes kohaldatakse välismaalase isiku tuvastamise ja isikusamasuse kontrollimisele välismaalaste seaduses sätestatud.

§ 6³. Riikliku järelevalve teostamine

(1) Käesolevas seaduses sätestatud menetlustes võib Politsei- ja Piirivalveamet kohaldada politsei ja piirivalve seaduses sätestatud meetmeid, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

(2) Politsei ja piirivalve seaduse §-des 7³⁷ ja 7³⁸ sätestatud meetmeid võib kohaldada üksnes juhul, kui on põhjendatult alust arvata, et ilma nimetatud meetmeid kohaldamata ei ole välismaalase lahkumiskohustuse täitmine tulemuslik.

(3) Politsei ja piirivalve seaduse §-s 7³² sätestatud meedet võib kohaldada üksnes politseiametnik.

(4) Välismaalane on kohustatud alluma tema suhtes kohaldatavatele järelevalvemeetmetele.»;

3)paragrahvi 10 lõikes 1 ja lõike 2 punktides 2–5, § 11 lõigetes 1, 3², 6 ja 8, § 13 lõikes 2, § 15 lõikes 4, § 24 lõikes 4 ja § 26²⁰ lõikes 1 asendatakse sõnad «Kodakondsus- ja Migratsiooniamet» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet» vastavas käändes;

4)paragrahvi 10 lõige 6 tunnistatakse kehtetuks;

5)paragrahvi 10 lõikes 3 asendatakse sõnad «Politseiametnikul ning kodakondsus- ja migratsiooniametnikul» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveametil ning Kaitsepolitseiametil»;

6)paragrahvi 14¹ lõikes 1 asendatakse sõnad «politseiametnik, piirivalveametnik või kodakondsus- ja migratsiooniametnik» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet või Kaitsepolitseiamet»;

7)paragrahvi 15 lõikes 1 asendatakse sõnad «piirivalveametnik, kodakondsus- ja migratsiooniametnik või politseiametnik» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet või Kaitsepolitseiamet»;

8)paragrahvi 15 lõikes 2 asendatakse sõnad «piirivalveametnik, kodakondsus- ja migratsiooniametnik, politseiametnik või kaitsepolitseiametnik» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet või Kaitsepolitseiamet»;

9)paragrahvi 15 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (5) Väljasaatmist korraldav Kaitsepolitseiamet edastab siseministri kehtestatud korras Politsei- ja Piirivalveametile käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud andmed.»;

10)paragrahvi 19 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (1) Kuni väljasaatmise lõpuleviimiseni peetakse välismaalane käesoleva seaduse §-s 18 sätestatud tähtaegadeks kinni politsei ametiruumis, arestimajas või väljasaatmiskeskuses 4. ja 4¹. peatükis sätestatud kohaldamata.»;

11)paragrahvi 19 lõikes 4 asendatakse sõnad «selleks pädev politseiametnik, piirivalveametnik või kodakondsus- ja migratsiooniametnik» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet või Kaitsepolitseiamet»;

12)paragrahvi 19¹ lõikes 3 asendatakse sõnad «piirivalve, Kodakondsus- ja Migratsiooni ameti või politsei ametiruumi» sõnadega «politsei ametiruumi»;

13)paragrahv 19² muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 19². Füüsilise jõu, erivahendi või relva kasutamine väljasaadetava kinnipidamisel ja riigipiirile konvoeerimisel

(1) Migratsiooni järelevalveametnik võib väljasaadetava kinnipidamisel ja riigipiirile konvoeerimisel kasutada füüsilist jõudu, käeraudu, sidumisvahendit, käesoleva seaduse § 26¹⁷ lõikes 1 nimetatud erivahendeid ja gaasirelva politsei ja piirivalve seaduses sätestatud alustel ja korras.

(2) Gaasirelva võib kasutada üksnes juhul, kui väljasaadetav ei allu migratsiooni järelevalveametniku seaduslikele korraldustele või osutab vastupanu või kui on küllaldaselt alust arvata, et ta võib põgeneda, tekitada kahju teisele isikule või iseendale ning muud meetmed on ammendatud ja gaasirelva kasutamine on vältimatult vajalik.»;

14)paragrahvi 20¹ lõikes 3 asendatakse sõna «piirivalveasutus» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet»;

15)paragrahvis 25 asendatakse sõnad «selleks pädeva kodakondsus- ja migratsiooniametniku» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveameti»;

16)paragrahvi 26¹ lõikes 1, § 26¹⁵ lõikes 6, § 26¹⁷ lõigetes 4 ja 5 ja § 26²⁰ lõikes 7 asendatakse sõnad «Kodakondsus- ja Migratsiooni ameti» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveameti»;

17)paragrahvi 26¹ lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (4) Järelevalvet väljasaadetavate üle teostab Politsei- ja Piirivalveamet visuaalse ja elektroonilise jälgimise kaudu.»;

18)paragrahvi 26² lõikes 3, § 26¹⁰ lõigetes 3 ja 5, § 26¹¹ lõikes 2, § 26¹² lõigetes 2 ja 3, § 26¹³ lõikes 2 ja lõike 3 punktides 1, 2 ja 5, § 26¹⁴ lõikes 1, § 26¹⁵ lõikes 5, § 26¹⁷ lõigetes 1, 2 ja 4 ning § 26¹⁹ lõigetes 3 ja 4 asendatakse sõnad «väljasaatmiskeskuse ametnik» sõnaga «migratsiooni järelevalveametnik» vastavas käändes;

19)paragrahvi 26²⁰ lõikes 5 asendatakse sõnad «väljasaatmislaagri ametnik» sõnaga «migratsiooni järelevalveametnik»;

20)paragrahvi 26²⁰lõikes 6 asendatakse sõna «väljasaatmislaagri» sõnaga «väljasaatmiskeskuse»;

21)paragrahv 26²²muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 26²². Migratsiooni-järelevalveametniku vormiriietus

Migratsiooni-järelevalveametnikule võib anda vormiriietuse, mille kirjelduse ja kandmise korra, samuti eraldusmärkide kirjelduse ja kandmise korra kehtestab siseminister määrusega.»;

22)paragrahvi 26²³pealkiri ja lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 26²³. Migratsiooni-järelevalveametniku terviseuuring ja vaktsineerimine

(1) Migratsiooni-järelevalveametnikele korraldatakse tasuta terviseuuringud ning vajaduse korral vaktsineerimine nakkushaiguste vastu.»;

23)paragrahvi 28 lõikes 3²asendatakse sõnad «piirivalve-, kodakondsus- ja migratsiooniametniku või politseiametniku» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveameti või Kaitsepolitseiameti»;

24)paragrahvi 31²lõikes 1 asendatakse sõnad «Kodakondsus- ja migratsiooniametnik, piirivalveametnik või politseiametnik» sõnadega «Politsei- ja Piirivalveamet või Kaitsepolitseiamet».

§ 104. Väärismetalltoodete seaduse(RT I 2003, 15, 85; 2008, 3, 23) § 42 lõike 2 punktis 2 ja § 54 lõike 2 punktis 3 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 105. Äriseadustiku(RT I 1995, 26–28, 355; 2009, 57, 381) § 504⁶lõikes 2 asendatakse sõna «politseiprefektuur» sõnaga «politseiasutus».

§ 106. Ühistranspordiseaduses(RT I 2000, 10, 58; 2009, 39, 262) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvist 51 jäetakse välja sõna «, piirivalveametnikul»;

2)paragrahvi 53⁶lõike 1 punkt 5 tunnistatakse kehtetuks;

3)paragrahvi 54¹¹lõike 2 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1) politseiasutus käesoleva seaduse §-des 54¹–54⁷ja 54¹⁰sätetatu menetlemisel;»;

4)paragrahvi 54¹¹lõike 2 punktid 1¹ja 2 tunnistatakse kehtetuks.

2. peatükk SEADUSTE KEHTETUKS TUNNISTAMINE

§ 107. Piirivalveseadus(RT I 1994, 54, 903; 2008, 28, 181) tunnistatakse kehtetuks.

§ 108. Piirivalveteenistuse seadus(RT I 2007, 24, 126; 2009, 36, 294) tunnistatakse kehtetuks.

§ 109. Politseiseadus(RT 1990, 10, 113; RT I 2008, 54, 304) tunnistatakse kehtetuks.

§ 110. Politseiteenistuse seadus(RT I 1998 50, 753; RT III 2009, 54, 401) tunnistatakse kehtetuks.

3. peatükk SEADUSE JÕUSTUMINE

§ 111. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2010. aasta 1. jaanuaril.

(2) Käesoleva seaduse § 49 punktid 1, 2, 4 ja 7 ning § 58 jõustuvad Riigi Teatajas avaldamisele järgneval päeval.

(3) Käesoleva seaduse § 80 punkt 6 jõustub üldises korras.

Riigikogu esimees Ene ERGMA

